

Imigrare
cum, unde, cînd

Manual de folosință pentru integrare

MINISTERO DEL LAVORO
E DELLE POLITICHE SOCIALI
DIREZIONE GENERALE DELL'IMMIGRAZIONE

Ghidul **Imigrare, *cum, unde, cînd*** “Manual de folosință pentru integrare” a fost realizat de Ministerul Muncii și Politicilor Sociale – Direcția Generală a Imigrației în colaborare cu:

a Va ediție actualizată la martie 2011

Această publicație este disponibilă on line pe sit-ul http://www.lavoro.gov.it

Bine ai venit în Italia!

Bine ai venit în Italia!

Pentru a trăi bine și a te integra în societatea italiană este important să cunoști regulile sale și organizarea vieții.

Acest ghid a fost gîndit pentru cei care trebuie încă să vină în Italia și trebuie să înțeleagă cum pot intra, dar și pentru cei care deja sînt aici. Chiar și angajatorii, italiani și străini, pot găsi informații utile a conduce lucrătorul pe parcursul integrării sale.

Este un ghid care poate fi de folos la rezolvarea problemelor zilnice: de la contractul de muncă la înscrierea fiilor la școală, de la eliberarea permisului de conducere la deschiderea unui cont la bancă.

Promovată de Ministerul Muncii și Politicilor Sociale, este un instrument rezumativ, lesnicios, complect în cea mai mare măsură și care se poate consulta în 8 limbi.

Lectură plăcută!

Cuprins

CONSTITUȚIA REPUBLICII ITALIENE

(Artt 1-54)

PRINCIPII FUNDAMENTALE

Art. 1.

Italia este o Republică democratică, întemeiată pe muncă.
Suveranitatea aparține poporului, care o exercită prin formele și în limitele Constituției.

Art. 2.

Republica recunoaște și garantează drepturile inviolabile ale omului, atît ca persoană cît și în formațiunile sociale în care se dezvoltă personalitatea sa, și solicită în mod hotărît îndeplinirea îndatoririlor inderogabile de solidaritate politică, economică și socială.

Art. 3.

Toți cetățenii beneficiază în mod egal de demnitate socială și sînt egali în fața legii, fără deosebire de sex, rasă, limbă, religie, opinii politice, condiții personale și sociale.
Este datoria Republicii de a înlătura obstacolele de ordin economic și social, care, limitînd în fapt libertatea și egalitatea cetățenilor, împiedică deplina dezvoltare a persoanei umane și efectiva participare a tuturor muncitorilor la organizarea politică, economică și socială a țării.

Art. 4.

Republica recunoaste tuturor cetățenilor dreptul la muncă și asigură condițiile care să facă acest drept efectiv.
Fiecare cetățean are datoria de a desfășura, potrivit propriilor posibilități și propriei opțiuni, o activitate sau o funcție care să contribuie la progresul material sau spiritual al societății.

Art. 5.

Republica, una și indivizibilă, recunoaște și favorizează autonomiile locale; promovează în serviciile ce depind de Stat cea mai amplă descentralizare administrativă; adecvează principiile și metodele legislației sale exigențelor autonomiei și descentralizării.

Art. 6.

Republica protejează prin legi speciale minoritățile lingvistice.

Art. 7.

Statul și Biserica Catolica sînt, fiecare cu propria organizare, independente și suverane. Relațiile dintre ele sînt reglementate prin Tratatele de la Lateran. Modificările Tratatelor acceptate de ambele părți, nu cer o procedură de revizuire constituțională.

Art. 8.

Toate confesiunile religioase sînt libere în mod egal în fața legii.
Confesiunile religioase diferite de cea catolică au dreptul de a se organiza potrivit propriilor statute, în măsura în care nu contravin ordinii de drept italiene.
Raporturile cu Statul sînt reglementate prin lege pe baza înțelegerilor încheiate cu confesiunile respective.

Art. 9.

Republica promovează dezvoltarea culturii și cercetarea științifică și tehnică.
Protejează natura și patrimoniul istoric și artistic al Națiunii.

Art. 10.

Organizarea judecătorească italiană se aliniază normelor dreptului internațional general recunoscute. Condiția juridică a cetățeanului străin este reglementată prin lege în conformitate cu normele și tratatele internaționale. Cetățeanului străin, căruia i-au fost interzise în țara sa de origine exercitarea libertăților democratice garantate de Constituția italiană, are dreptul la azil pe teritoriul Republicii, potrivit condițiilor stabilite prin lege.
Nu este admisă extrădarea cetățeanului străin pentru delicte politice.

Art. 11.

Italia repudiază războiul ca instrument ce lezează libertatea celorlalte popoare și ca mijloc de soluționare a controverselor internaționale; admite, în condiții de egalitate cu celelalte State, restricții ale suveranității necesare pentru o organizare care să asigure pacea și justiția între Națiuni; promovează și sprijină organizațiile internaționale dedicate unui atare scop.

Art. 12.

Drapelul Republicii este tricolorul italian: verde, alb și roșu, dispuse în trei benzi verticale de dimensiuni egale.

PARTEA I – DREPTURILE ȘI ÎNDATORIRILE

CETĂȚENILOR

TITLUL I:

RAPORTURILE CIVILE

Art. 13.

Libertatea personală este inviolabilă.
Nu este admisă nici o formă de reținere, de inspecție sau perchiziționare individuală, nici alte restrîngeri ale libertății personale, decît printr-un act motivat de autoritățile judecătorești și numai în cazurile și modurile prevăzute de lege.
În cazuri excepționale de necesitate și urgență, prevăzute în mod expres de lege, autoritatea de siguranță publică poate adopta măsuri provizorii, ce trebuie comunicate în termen de patruzeci și opt de ore autorității judecătorești și, dacă aceasta nu le validează în urmatoarele patruzeci și opt de ore, se consideră revocate și rămîn lipsite de orice efect.
Este pedepsită orice violență fizică sau morală asupra persoanelor supuse restrîngerilor de libertate.
Legea stabilește limitele maxime de deținere preventivă.

Art. 14.

Domiciliul este inviolabil.
Nu pot fi efectuate inspecții sau percheziții sau sechestre, cu excepția cazurilor și modurilor stabilite de lege potrivit garanțiilor prevăzute pentru protecția libertății personale.
Verificările și inspecțiile pe motive de sănătate și integritate publică sau în scopuri economice și fiscale sînt reglementate de legi speciale.

Art. 15.

Libertatea și secretul corespondenței și a oricărei alte forme de comunicare sînt inviolabile. Restrîngerea acestora poate avea loc numai printr-un act motivat al autorității judecătorești cu garanțiile stabilite de lege.

Art. 16.

Orice cetățean poate circula și poate să-și stabilească rezidența în mod liber în orice parte a teritoriului național, cu excepția restricțiilor cu caracter general pe care legea le stabilește din motive de sănătate sau de siguranță.
Nici o restricție nu poate fi determinată de motive politice.
Orice cetățean este liber de a ieși de pe teritoriul Republicii și de a reintra, cu excepția obligațiilor stabilite de lege.

Art. 17.

Cetățenii au dreptul de a se întruni în mod pașnic și fără arme.
Pentru întruniri, inclusiv într-un loc accesibil publicului, nu este nevoie de niciun preaviz. Întrunirile în locurile publice trebuie anunțate autorităților, care le pot interzice numai pentru motive temeinice de siguranță sau de integritate publică.

Art. 18.

Cetățenii au dreptul de a se asocia în mod liber, fără autorizație, pentru scopuri care nu le sînt interzise persoanelor de legea penală.
Sînt interzise asociațiile secrete și cele ce urmăresc, fie și în mod indirect, scopuri politice prin organizații cu caracter militar.

Art. 19.

Toți cetățenii au dreptul de a practica în mod liber propria credință religioasă sub orice formă, individuală sau colectivă, de a contribui la difuzarea ei și de a o practica în mod privat sau public, cu condiția să nu fie vorba de ritualuri contrare bunelor moravuri.

Art. 20.

Caracterul ecleziastic și scopul de religie sau cult al unei asociații sau instituții nu pot fi cauză a unor restrîngeri legislative speciale, nici a unor obligații fiscale speciale pentru constituirea, capacitatea juridică și orice formă de activitate.

Art. 21.

Oricine are dreptul de a-și manifesta în mod liber propriile idei prin cuvînt, prin scris și prin orice alt mijloc de difuzare.
Presa nu poate fi supusă unor autorizări sau cenzuri.
Se poate proceda la sechestru numai printr-un de act motivat al autorității judecătorești în caz de infracțiuni, pe care legea presei le prevede în mod expres, sau în cazul violării normelor pe care legea le stabilește prin indicarea responsabililor.
În aceste cazuri, atunci cînd faptul este absolut urgent și nu este posibilă intervenția în timp util a autorității judecătorești, sechestrul presei periodice poate fi efectuat de către ofițeri ai poliției judiciare, care trebuie imediat, dar nu mai tîrziu de douăzeci și patru de ore, să informeze în scris autoritatea judecătorească. Dacă aceasta nu o validează în urmatoarele douăzeci și patru de ore, sechestrul se consideră anulat și lipsit de orice efect.
Legea poate stabili, prin norme cu caracter general, să fie făcute cunoscute mijloacele de finanțare a presei periodice.

Sînt interzise publicările în presă, spectacolele şi toate celelalte manifestări contrare bunelor moravuri. Legea stabileşte măsuri adecvate pentru prevenirea şi reprimarea violărilor.

Art. 22.

Nimeni nu poate fi privat, din motive politice, de capacitatea juridica, de cetăţenie, de nume.

Art. 23.

Nici o prestaţie personală sau patrimonială nu poate fi impusă, decît în baza legii.

Art. 24.

Oricine poate apela la judecată pentru a-şi apăra propriile drepturi şi interese legitime. Apărarea este drept inviolabil în orice stadiu şi grad al acţiunii judiciare. Persoanelor lipsite de mijloare le sînt asigurate, prin instituţii speciale, mijloacele pentru a acţiona şi a se apăra în faţa oricărei autorităţi. Legea stabileste condiţiile şi modurile de remediere a erorilor judiciare.

Art. 25.

Nimeni nu poate fi îndepărtat de judecătorul natural stabilit prin lege.
Nimeni nu poate fi pedepsit decît pe baza unei legi intrate în vigoare înainte de fapta comisă. Nimeni nu poate fi supus unor măsuri de siguranţă cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.

Art. 26.

Extrădarea cetăţeanului poate fi permisă numai în cazurile prevăzute în

mod expres de convențiile internaționale.
În nici un caz nu poate fi admisă pentru delicte politice.

Art. 27.

Răspunderea penală este personală. Acuzatul nu este considerat vinovat pînă la sentința definitivă. Pedepsele nu pot consta în tratamente contrare simțului de umanitate și trebuie să tindă spre reeducarea condamnatului. Nu este admisă pedeapsa cu moartea.

Art. 28.

Funcționarii și angajații Statului și ai instituțiilor publice sînt direct responsabili, potrivit legilor penale, civile si administrative, de actele săvîrșite cu violarea drepturilor. În aceste cazuri răspunderea civilă se extinde asupra Statului și instituțiilor publice.

TITLUL II:

RAPORTURILE ETICO-SOCIALE

Art. 29.

Republica recunoaște drepturile familiei ca asociere naturală întemeiată pe căsătorie. Căsătoria are la bază egalitatea morală și juridică a soților, cu limitele stabilite de lege drept garanție a unității familiale.

Art. 30.

Este datoria și dreptul părinților să întrețină, să instruiască și să educe copiii, inclusiv a celor născuți înafara căsătoriei.

În cazurile de incapacitate a părinților, legea se preocupă să fie îndeplinite îndatoririle acestora. Legea asigură copiilor născuți înafara căsătoriei întreaga protecție juridică și socială, compatibilă cu drepturile membrilor familiei legitime. Legea stabilește normele și limitele pentru determinarea paternității.

Art. 31.

Republica sprijină prin măsuri economice și alte ajutoare formarea familiei și îndeplinirea îndatoririlor ce îi revin, cu o atenție deosebită față de familiile numeroase. Protejează maternitatea, copiii și tineretul, sprijinind instituțiile necesare acestui scop.

Art. 32.

Republica protejează sănătatea ca drept fundamental al individului și interes al colectivității, și garantează tratamente gratuite celor nevoiași.
Nimeni nu poate fi obligat la un anumit tratament medical decît în cazurile prevăzute de lege. Legea nu poate în nici un caz să violeze limitele impuse de respectarea persoanei umane.

Art. 33.

Arta și știința sînt libere, iar predarea lor este liberă.
Republica stabilește normele generale privind instrucția și instituie școli de stat pentru toate disciplinele și gradele.
Instituțiile și particularii au dreptul de a înființa școli și instituții de educație, fără obligații din partea Statului.
Legea, în fixarea drepturilor și obligațiilor școlilor private care solicită paritatea, trebuie să le asigure deplina libertate iar elevilor acestora un tratament școlar echivalent celui al elevilor din școlile de stat.
Este prevăzut un examen de Stat pentru admiterea la diferite discipline

și grade de școli sau pentru finalizarea studiilor și pentru abilitare la exercitarea profesională. Instituțiile de cultură superioară, universități și academii, au dreptul să își stabilească regulamente autonome în limitele prevăzute de legile Statului.

Art. 34.

Școala este accesibilă tuturor.
Învățămîntul inferior, cu durata de cel puțin opt ani, este obligatoriu și gratuit. Cei dotați și cei merituoși, chiar dacă lipsiți de mijloace, au dreptul să acceadă la cele mai înalte grade de studii. Republica face efectiv acest drept prin burse de studiu, alocații pentru familii și alte înlesniri, ce trebuie să fie acordate prin concurs.

TITLUL III:

RAPORTURILE ECONOMICE

Art. 35.

Republica protejeză munca în toate formele și aplicațiile sale. Se preocupă de formarea și pregătirea profesională a lucrătorilor. Promovează și sprijină acordurile și organizațiile internaționale care se preocupă de afirmarea și reglementarea drepturilor muncii. Recunoaște libertatea de a emigra, cu excepția obligațiilor stabilite de lege în interes general, și protejează munca italiană în străinătate.

Art. 36.

Lucrătorul are dreptul la o remunerație proporțională cu cantitatea și calitatea muncii sale și în orice caz suficientă pentru a-i asigura, lui și fa-

miliei sale, o existență liberă si demnă. Durata maximă a zilei de muncă este stabilită prin lege. Lucrătorul are dreptul la odihnă săptămînală și la concediu anual plătit, și nu poate renunța la ele.

Art. 37.

Femeia muncitoare are aceleași drepturi și, la muncă egală, la aceleași retribuții care i se cuvin lucrătorului. Condițiile de muncă trebuie să permită îndeplinirea obligațiilor sale esențiale în cadrul familiei și să asigure mamei și copilului o protecție specială adecvată.
Legea stabilește limita minimă de vîrstă pentru munca salariată.
Republica protejează munca minorilor prin prevederi speciale și le garantează, la muncă egală, dreptul la retribuție egală.

Art. 38.

Orice cetățean inapt de muncă și lipsit de mijloacele de trai necesare are dreptul la întreținere și la asistență socială.
Lucrătorii au dreptul să le fie prevăzute și asigurate mijloace adecvate nevoilor lor de trai în caz de accident, boală, invaliditate și bătrînețe, șomaj involuntar. Persoanele inapte și invalizii au drept la educație și instruire profesională. Obligațiile prevăzute în acest articol le revin organelor și instituțiilor desemnate sau sprijinite de Stat.
Asistența privată este liberă.

Art. 39.

Organizarea sindicală este liberă.
Sindicatelor nu le poate fi impusă altă obligație în afara înregistrării lor la birourile locale sau centrale, potrivit prevederilor legale.
O condiție pentru înregistrare este ca statutele sindicatelor să prevadă o organizare internă pe bază democratică. Sindicatele înregistrate au

personalitate juridică. Ele pot, reprezentate în mod unitar proporţional cu numărul membrilor, să stipuleze contracte colective de muncă cu caracter obligatoriu pentru toţi cei care aparţin ramurilor la care se referă contractul.

Art. 40.

Dreptul la grevă se exercită în cadrul legilor care îl reglementează.

Art. 41.

Inițiativa economică privată este liberă.
Nu se poate desfăşura în contradicţie cu utilitatea socială sau astfel încît să aducă prejudicii siguranței, libertății, demnității umane.
Legea stabilește programele și controalele necesare pentru ca activitatea economică publică și privată să poată fi orientată și coordonată către scopuri sociale.

Art. 42.

Proprietatea este publică sau privată. Bunurile economice aparţin Statului, instituțiilor sau particularilor.
Proprietatea privată este recunoscută și garantată de lege, care determină modalitățile de achiziție, de uzufruct și limitele cu scopul de a-i asigura funcția socială și a o face accesibilă tuturor.
Proprietatea privată poate fi, în cazurile prevăzute de lege, și cu despăgubire, expropriată din motive de interes general.
Legea stabilește normele și limitele succesiunii legitime și testamentare și drepturile Statului privitoare la moștenire.

Art. 43.

În scopuri de utilitate publică, legea poate rezerva inițial sau transfera, prin expropriere și cu despăgubire, Statului, instituțiilor publice sau comunităților de lucrători sau beneficiari, anumite întreprinderi sau categorii de întreprinderi, care vizează servicii publice esențiale sau surse de energie sau situații de monopol și care au caracter de interes general de importanță deosebită.

Art. 44.

În vederea realizării unei exploatări raționale a solului și stabilirii unor relații sociale echitabile, legea impune obligații și restricții proprietății funciare private, fixează limite pentru extinderea sa în funcție de regiunile și zonele agricole, promovează și impune asanarea terenurilor, transformarea latifundiului și reconstituirea unităților productive; sprijină proprietatea mică și mijlocie.
Legea stabilește măsuri în favoarea zonelor montane.

Art. 45.

Republica recunoaște funcția socială a cooperației cu caracter de întrajutorare și fără scopuri de speculație privată.
Legea promovează și încurajează dezvoltarea acesteia prin mijloacele cele mai potrivite și îi asigură, prin controale oportune, caracterul și scopurile.
Legea prevede măsuri pentru protecția și dezvoltarea artizanatului.

Art. 46.

În scopul elevării economice și sociale a muncii în acord cu exigențele producției, Republica recunoaște dreptul lucrătorilor de a colabora, în

modalitățile și în limitele stabilite de lege, la administrarea întreprinderilor.

Art. 47.

Republica încurajează și protejează economia sub toate formele sale; reglementează, coordonează și controlează modul de funcționare a creditului. Facilitează accesul economiilor populației pentru proprietatea locuinței, pentru proprietatea agricolă și pentru investițiile acționare directe și indirecte în marile complexe productive ale țării.

TITLUL IV:

RAPORTURILE POLITICE

Art. 48.

Sînt alegatori toți cetățenii, femei și bărbați, care au împlinit vîrsta majoratului. Votul este personal și egal, liber și secret. Exprimarea votului este o îndatorire civică. Legea stabilește capacitățile și modalitățile în exercitarea dreptului de vot al cetățenilor rezidenți în străinătate și asigură caracterul efectiv al acestuia. În acest scop a fost creată o circumscripție Străinătate pentru alegerea Camerelor, căreia îi sînt alocate locuri în conformitate cu numărul stabilit de prevederea constituțională și potrivit criteriilor stabilite prin lege. Dreptul la vot nu poate fi limitat decît în caz de incapacitate civilă sau prin efectul unei sentințe penale irevocabile sau în cazuri de indemnitate morală prevăzute de lege.

Art. 49.

Toți cetățenii au dreptul de a se asocia liber în partide pentru a contribui prin mijloace democratice la configurarea politicii naționale.

Art. 50.

Toți cetățenii pot adresa petiții Camerelor pentru a solicita măsuri legislative sau pentru a prezenta necesități comune.

Art. 51.

Cetățenii ambelor sexe pot accede la funcțiile publice și la funcțiile elective în condiții de egalitate, potrivit capabilităților stabilite de lege. În acest scop Republica promovează prin norme specifice oportunități egale pentru bărbați și femei. În vederea accederii la funcțiile publice și la funcțiile elective, legea îi poate considera drept cetățeni pe italienii care nu aparțin Republicii. Cel desemnat în funcții publice elective are dreptul de a dispune de timpul necesar exercitării acestora și de a-și prezerva propriul loc de muncă.

Art. 52.

Apărarea Patriei este o datorie sacră a cetățeanului.
Serviciul militar este obligatoriu în limitele și în modalitățile stabilite de lege. Efectuarea sa nu afectează locul de muncă al cetățeanului și nici exercitarea drepturilor politice. Organizarea Forțelor Armate se întemeiază pe spiritul democratic al Republicii.

Art. 53.

Toți cetățenii trebuie să participe la cheltuielile publice în funcție de capacitatea lor contributivă.
Sistemul fiscal se bazează pe criterii de progresivitate.

Art. 54.

Toţi cetăţenii au datoria să fie devotaţi Republicii şi să respecte Constituţia şi legile acesteia.
Cetăţenii cărora le sînt încredinţate funcţii publice au datoria să le îndeplinească cu rigoare şi onoare, depunînd jurămînt în cazurile stabilite de lege.

intrarea

intrarea

Frontiera

Ce se întîmplă la frontiera italiană?

Străinii sînt supuşi controlului vamal, valutar şi sanitar. După ce au efectuat controlul, Autorităţile de frontieră trec pe paşaport data şi locul de tranzit.

Cine poate fi respins la frontieră?

- Străinii, care se prezintă la frontieră şi nu îndeplinesc condiţiile pentru a intra sînt respinşi de poliţie;
- Străinii care au intrat în Italia fără a efectua controlul la frontieră, dar care au fost opriţi la intrare sau imediat după intrare, şi străinii care au fost admişi temporar în Italia pe motive de ajutor protecţie umanitară, urmează să fie respinşi şi însoţiţi la frontieră.

Cine nu poate fi respins la frontieră?

Chiar dacă nu au documentele şi condiţiile necesare intrării în Italia, nu pot fi respinşi străinii care:

- Cer azil politic;
- Au statut de refugiat;
- Minorii, cu excepţia cazului în care au dreptul să urmeze părintele sau tutorul care au fost expulzaţi;
- Beneficiază de măsuri de protecţie temporară pentru motive umanitare.

Vizele

Ce este o viză de intrare?

Viza este o autorizaţie eliberata de Consulatul sau Reprezentanţa Diplomatică Consulară de competenţă care permite străinului intrarea în Spaţiul Schengen sau numai în teritoriul italian; se aplică pe paşaport sau pe un alt document valabil (neexpirat).

Cine are nevoie de viză?

Toţi cetăţenii consideraţi străini:

- Cetăţenii extracomunitari;
- Cetăţenii fără cetăţenie sau fără patrie.

Cine nu are nevoie de viză pentru a intra în Italia?

Sînt autorizaţi să intre în Italia fără a avea nevoie de paşaport sau de viză:

- Cetăţenii tuturor ţărilor Uniunii Europene şi a Spaţiului Economic European: Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franţa, Germania, Grecia, Irlanda, Islanda, Italia, Letonia, Lichtenstein, Luxemburg, Malta, Norvegia, Olanda, Polonia, Republica Cehă, Portugalia, Regatul Unit al Marii Britanii, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia şi Ungaria;
- Cetăţenii Republicii San Marino, ai Vaticanului şi ai Elveţiei.

De asemenea pot intra în Italia fără a trebui să ceară viză de intrare:

- Străinii care la ieşirea din Italia au asupra lor în afara paşaportului, permisul de şedere valabil şi/sau cartea de şedere CE;
- Cetăţenii următoarelor ţări: Andora, Argentina, Australia, Brazilia, Brunei, Canada, Chile, Coreea de Sud, Costa Rica, Croaţia, El Salvador, Japonia, Guatemala, Honduras, Israel, Malaezia, Mexic, Monaco, Nicaragua, Noua Zeelandă, Panama, Paraguay, Singapore, Statele Unite ale Americii, Uruguay, Venezuela, dar numai în cazul şederii de scurtă durată (durata maximă de 90 de zile) pentru turism, misiune, afaceri, invitaţie şi întreceri sportive.

ATENŢIE:

- Pentru şederi de lungă durată (mai mult de 90 de zile), toţi străinii trebuie să prezinte o viză.
- Viza de intrare nu este necesară cetăţenilor străini care au deja o carte de şedere CE eliberată de un alt Stat membru UE şi pentru membri familiei lor care au un permis de şedere valabil eliberat de Statul membru UE de provenienţă.
- Viza nu este necesară de asemenea cetăţenilor străini care au un permis de şedere pe motive de studiu, eliberat de un alt Stat membru UE (în afara celor proveniţi din Regatul Unit, Irlanda şi Danemarca), fiind înscrişi la un curs universitar sau la o instituţie de învăţămînt superior şi care, îndeplinind anumite condiţii, se transferă în Italia pentru a continua studiile începute într-un alt Stat membru UE sau pentru a le integra cu un program de studii legate de studiile iniţiale .

Cine nu poate obţine o viză de intrare?

Străinii care au fost deja expulzaţi din Italia sau din una din ţările Uniunii Europene sau care sînt consideraţi periculoşi pentru securitatea şi ordinea publi-

că în Italia şi în ţările Uniunii Europene, în baza acordurilor internaţionale.

Pentru ce motive pot cere viza de intrare?

Adopţii, afaceri, tratamente medicale, motive diplomatice, familiale, întreceri sportive, invitaţie, muncă subordonată, muncă sezonieră, activitate pe cont propriu, misiune, motive religioase, reintrare, rezidenţă, reîntregire familiei, studiu, tranzit, turism.

Ce trebuie să fac pentru a obţine viza?

Trebuie să prezinţi cererea la Consulatul sau Ambasada Italiană din ţara ta de rezidenţă. În cerere va trebui să indici:

- datele tale personale (prenume, nume, data naşterii, rezidenţa, cetăţenia) şi cele ale membrilor familiei tale;
- datele indicate în paşaportul tău sau într-un alt document valabil;
- scopul călătoriei;
- mijloace de transport pe care intenţionezi să le utilizezi;
- domiciliul;
- mijloacele de subzistenţă pe perioada călătoriei şi a şederii.

ATENŢIE:

Dacă faci declaraţii false sau prezinţi documente false vei fi pedepsit penal şi cererea ta va fi respinsă.

De cît timp este nevoie pentru a obţine viza?

Viza poate fi eliberată sau refuzată într-o perioadă de 90 de zile de la prezentarea cererii; sînt necesare în schimb 30 de zile pentru munca salariată şi 120 de zile pentru activitatea pe cont propriu.

Care sînt documentele pe care trebuie să le prezint pentru fiecare tip de viză?

Documentele necesare fiecărui tip de viză, se pot consulta pe site-ul www.esteri.it/visti , unde se găseşte şi un formular tip de cerere.

Cînd este necesară viza de reintrare?

Viza de reintrare este eliberată de către Reprezentanţa Diplomatică Consulară Italiană din ţara de origine, în următoarele cazuri:

- cînd te afli în posesia unui document expirat, permis sau carte de şedere

CE, de nu mai mult de 60 de zile, cu condiţia să prezinţi documentul expirat;
- cînd nu mai ai un document de şedere, pentru că l-ai pierdut sau ţi-a fost sustras, cu condiţia de a arăta copia denunţului de furt sau pierdere.

Ce condiţii trebuie să îndeplinesc pentru a obţine viza pentru turism?

- documente prin care demonstrezi că te afli în posesia unor resurse financiare adecvate pentru a te susţine pe toată perioada şederii (carte de credit, garanţie bancară, asigurare,etc.);
- bilet dus-întors sau rezervare;
- un document care să ateste disponibilitatea unei locuinţe (rezervare hotelieră,declaraţie de ospitalitate,etc.);
- o eventuală invitaţie, semnată de către un cetăţean italian sau cetăţean străin cu rezidenţa în regulă, care îţi oferă ospitalitate in Italia;
- poliţă de asigurare pentru acoperirea cheltuielilor sanitare cu valoare de minim 30.000 de euro.

Ce condiţii trebuie să îndeplinesc pentru a obţine viza pentru studiu?

- formularul tip a cererii, cu o fotografie recentă;
- paşaportul valabil pe cel puţin 90 de zile după scăderea vizei, cu fotocopia paginilor cu datele personale;
- vîrsta superioară a 14 ani (în caz minorilor între 14 şi 17 ani, este necesar consimţămîntul pentru emigrare din partea părinţilor sau tutorelui, tradus şi legalizat);
- pentru cursurile de studiu sau formare profesională, se cere certificatul de înscriere la curs sau la activitatea culturală care se frecventează;
- poliţa de asigurare pentru acoperirea cheltuielilor sanitare;
- mijloacele materiale adecvate menţinerii;
- disponibilitatea de cazare;
- biletul de avion dus-întors (pentru viza Schengen: vezi în paragrafele următoare), sau biletul de dus şi proba disponibilităţii economice pentru repatriere (pentru vizele naţionale: vezi în paginile următoare);
- pentru studenţii întreţinuţi de părinţi este necesară documentaţia privind ocupaţia, salariul şi adresa părinţilor;
- plata taxelor consulare.

Cui i se eliberează viza pe motiv de studiu?

Viza pe motiv de studiu se poate acorda străinului care vrea să urmeze cursuri universitare, de instrucţie şi formare profesională pe lîngă institutele recunoscute sau calificate, şi străinului care desfăşoară activităţi culturale şi de cercetare.

De asemenea pot intra şi rămîne pe teritoriul Statului italian pe motiv de studiu:

- majorii admişi la cursurile de liceu şi a institutelor de formare profesională;
- cei care au fost admişi la cursurile de formare profesională şi la practică profesională în cadrul cotelor stabilite anual de Ministrul Muncii şi Politicii Sociale;
- minorii care au cel puţin 15 ani, dar numai în cazul în care se îndeplinesc anumite condiţii de tutelă;
- minorii cu mai puţin de 14 ani care participă la programe de schimb cultural sau activităţi culturale aprobate de Ministerul Învăţămîntului, al Universităţii şi Cercetării, sau de Ministerul Bunurilor şi Activităţilor Culturale.

Unde pot să cer viză?

Trebuie să o ceri personal la Reprezentanţa Diplomatică Consulară de competenţă pentru originea sau reşedinţa ta. În acest ultim caz, trebuie să demonstrezi că ai un titlu de şedere în ţara în care ceri viza.

Cum fac să stau regular în Italia cu o viză pe motiv de studiu?

Viza pentru studiu este de două feluri:

- viza Schengen, de scurtă durată, inferioară de 90 de zile în cadrul unei perioade de şase luni; în acest caz trebuie să-ţi declari prezenţa pe teritoriu sau autorităţilor de frontieră sau Chestorului (Poliţie) di provincia în care te găseşti în termen de 8 zile de la intrarea în Italia;
- viza Naţională, de lungă durată, pentru şederi care depăşesc 90 de zile, şi oricum pe timp limitat; în acest caz trebuie să ceri permisul de şedere pe motiv de studiu prin kit-ul corespunzător, care se expediază prin poştă în termen de 8 zile lucrătoare de la intrarea în Italia.

Am un permis de şedere pentru studiu într-o altă ţară din Uniunea Europeană. Trebuie să cer o viză pentru a-mi continua studiile în Italia sau a frecventa un curs relevant studiilor mele?

Nu, în cazul care îndeplineşti condiţiile cerute de legea italiană, participi la un program de schimb comunitar sau bilateral cu Statul de origine sau dacă ai un permis de şedere pe o perioadă de cel puţin 2 ani într-un alt Stat din Uniunea Europeană şi anexezi cererii de permis de şedere documentele din partea autorităţilor academice din statul din UE unde ai studiat, din care să rezulte că programul de studii pe care vrei să-l urmezi în Italia este complementar studiilor deja făcute.

Pot să obţin viza pe motiv de studiu fără să cunosc limba italiană?

Nu, se cere oricum cunoştinţa de bază a limbii italiene, care se stabileşte de obicei cu o conversaţie în italiană la Reprezentanţa Diplomatică Consulară Italiană.

Ce condiţii trebuie să îndeplinesc pentru a obţine viza pentru îngrijiri medicale?

- declaraţie din partea spitalului, care să indice tipul de tratament medical;
- data începerii, durata şi costul probabil al tratamentului;
- declaraţie din partea spitalului, care să confirme depozitarea a cel puţin 30% din costul total al tratamentului;
- resurse suficiente pentru plata restului cheltuielilor;
- biletul de călătorie;
- autorizaţie din partea Ministerului Muncii şi Politicilor Sociale sau o hotărîre regională specifică în cazul tratamentelor autorizate în cadrul intervenţiilor de tip umanitar.

Ce condiţii trebuie să îndeplineşti pentru a obţine viza pentru motive religioase?

Pot obţine acest tip de viză religioşii, care participă la manifestări de cult sau care exercită funcţii religioase, pastorale sau ecleziastice.
Condiţiile sînt:

- documente care să demonstreze statutul religios;
- documente care să garanteze caracterul religios al manifestării la care se va participa;

- biletul de călătorie;
- mijloace proprii de întreţinere sau, dacă cheltuielile sînt pe răspunderea unui organism religios, o declaraţie de susţinere a cheltuielilor din partea acestuia.

Ce condiţii trebuie să îndeplinesc pentru a obţine viza pentru muncă?

Depinde de tipul de muncă. În Italia raportul de muncă poate fi de două feluri:

- muncă subordonată pe o perioadă limitată de timp, pe o perioadă nelimitată de timp sau sezonieră;
- muncă pe cont propriu.

Ce condiţii trebuie să îndeplinesc pentru a obţine viza pentru reîntregirea familiei?

Trebuie să ai un permis de şedere regular de cel puţin 1 an şi să ceri autorizaţia de Nulla osta la Ghişeul Unic, demonstrînd că ai:

- mijloacele materiale suficiente, cu declaraţia de venituri;
- o locuinţă adecvată, cu certificatul de conformitate eliberat de Primăria de reşedinţă şi cu certificatul de salubritate eliberat de Societatea Sanitară Locală (ASL) de competenţă pe teritoriu.

ATENŢIE:
Autorizaţia de Nulla osta nu este necesară rudelor străine a cetăţenilor italieni şi a cetăţenilor celorlalte state din Uniunea Europeană.

Străinul care este deja în Italia, pentru care rude poate să ceară viza de reîntregirea familiei?

- soţia/soţul nedivorţaţi legal şi care să nu aibă mai puţin de 18 ani;
- fiii minori, chiar şi ai soţului sau născuţi în afara căsătoriei, necăsătoriţi, cu condiţia ca celălalt soţ dacă trăieşte, să fie de acord;
- fiii majori necăsătoriţi, întreţinuţi de părinţi în cazul în care nu pot în mod permanent să-şi asigure satisfacerea nevoilor esenţiale ale vieţii din cauza stării de sănătate care a dus la invaliditate totală;
- părinţii întreţinuţi, care nu au alţi copii în ţara de origine/de provenienţă, sau părinţii care au depăşit vîrsta de 65 de ani, în cazul în care alţi fii nu pot să-i întreţină din motive grave de sănătate, motive care trebuiesc

documentate.

În ceea ce priveşte reîntregirea familiei, au valoare normele naţionale relative la familia monogamică şi se interzice reunirea cu mai mulţi soţi pentru aceeaşi persoană.

În particular, cetăţeanul străin cu permis de şedere regular, care cere reunirea cu:

- soţia/soţul, trebuie să demonstreze că nu are alt soţ pe teritoriul naţional, prezentînd la Ghişeul Unic pentru Imigraţie certificatul de familie eliberat de Primăria unde are reşedinţa;
- părintele, în momentul în care face demersurile pentru reîntregirea familiei, va trebui să prezinte certificatul de căsătorie a părintelui. În cazul în care se confirmă prezenţa în Italia a soţiei/soţului părintelui, va trebui să fie verificată absenţa unei alte căsătorii a acestuia.

Părintele natural poate face reunirea cu fiul minor, care are permis de şedere regular cu celălalt părinte, dacă demonstrează că îndeplineşte condiţiile în ceea ce priveşte disponibilitatea de locuinţă şi venit. Îdeplinirea acestor condiţii poate fi garantată părintele convieţuitor fiului cu locuinţa şi venitul proprii, dacă sînt corespunzătoare.

Autorizaţia de Nulla osta este eliberată de Ghişeul Unic pentru Imigraţie în termen de cel puţin 180 de zile.

Care documente sînt necesare pentru reîntregirea familiei?

- cererea, la Ghişeul Unic pentru Imigraţie, autorizaţiei de Nulla osta pentru reîntregirea familiei;
- fotocopia paşaportului şi originalul;
- fotocopia permisului de şedere şi originalul;
- fotocopia paşaportului rudelor care se reunesc;
- declaraţia din partea angajatorului în care se specifică tipul raportului de muncă şi retribuţia lunară;
- fotocopia cărţii de identitate a angajatorului;
- originalul contractului de chirie, sau actul notarial al casei de locuit. Dacă se locuieşte în casa angajatorului, acesta trebuie să declare acordul de a găzdui pe timp nelimitat rudele angajatului;
- certificatul de căsătorie, tradus de Reprezentanţa Diplomatică Consulară Italiană de competenţă, în cazul reunirii cu soţul/soţia;
- certificatul de naştere al fiului, tradus de Autoritatea Diplomatică Consulară Italiană de competenţă, şi, în cazul în care unul din soţi trăieşte în

străinătate, o declaraţie prin care este de acord cu expatrierea;
- situaţia familiei;
- disponibilitatea de a avea o locuinţă în conformitate cu criteriile igienico-sanitare şi de locuit, demonstrată cu o adeverinţă de conformitate igienico-sanitară eliberată de ASL (din cadrul sistemului sanitar național) de competenţă pe teritoriu şi cu un certificat eliberat de primărie, din care să rezulte că este aptă de a fi locuită;
- venitul anual, care nu trebuie să fie inferior parametrilor stabiliţi de lege.

ATENŢIE:
Documentele din care rezultă gradul de rudenie sînt:
- certificatul de căsătorie, tradus de Reprezentanţa Diplomatică Consulară Italiană de competenţă, în cazul reunirii cu soţul/soţia;
- certificatul de naştere al fiului, tradus de Reprezentanţa Diplomatică Consulară Italiană de competenţă, şi, în cazul în care unul dintre părinţi locuieşte în străinătate, o declaraţie prin care este de acord cu expatrierea.

Aceste documente trebuie să fie prezentate, împreună cu autorizaţia de Nulla osta, direct la Reprezentanţa Diplomatică Consulară Italiană .
În cazul în care nu există documente eliberate de către autoritatea competentă din ţara de origine, Reprezentanţele Consulare vor elibera certificatul în baza examenului ADN (acid dezoxiribonucleic), examen plătit de către persoanele interesate.

șederea

șederea

Permisele de şedere

Ce este permisul de şedere?

Este o autorizaţie eliberată de Chestor care oferă străinului dreptul de şedere pe teritoriul statului. Poate să fie de durată variabilă.

Unde şi cînd pot cere permisul de şedere?

Permisul de şedere trebuie cerut în mod obligatoriu, într-o perioadă de opt zile lucrătoare din momentul intrării pe teritoriul italian sau al intrării în unul din Statele Schengen (în afara cazurilor de intrare şi şedere în Italia pe motiv de vizită, afaceri, turism şi studiu pe o perioadă de cel mult 3 luni, cazuri în care este de ajuns să se facă Declaraţia de prezenţă la frontiera prin care se intră sau la Chestorul provinciei în care te afli):

- la Oficiile poştale indicate pentru expediere, folosind kit-ul corespunzător, disponibil în oficiile poştale şi ghişeele Patronatelor şi Primăriilor activate pentru acest scop;
- direct Chestorului din provincia în care te afli în următoarele cazuri:
  - -azil politic (cerere şi eliberare);
  - -cure sanitare;
  - -întreceri sportive;
  - -integrare de minori;
  - -minori;
  - -protecţie umanitară;
  - -cerere de statut de apatrid (eliberare);
  - -vacanţă-muncă;
  - -motive de familie în cazul căsătoriei unui cetăţean străin cu un cetăţean italian (art. 19 D. Lgs. 286/98);
  - -carte de şedere pentru rude străine a unui cetăţean italian sau UE.

ATENŢIE:

Cererea primului permis de şedere pe motiv de muncă subordonată şi de asemenea pentru reîntregirea familiei este formulată şi imprimată direct de Ghişeul Unic pentru Imigraţie, care a emis deja autorizaţia de Nulla osta, şi îţi este consemnată în momentul semnării contractului de şedere împreună cu plicul care trebuie transmis de la Oficiul poştal.

Ce documente îmi sînt necesare ca să obţin permisul de şedere?

Trebuie să prezinţi paşaportul şi viza de intrare. Îţi va fi dat un formular, în care va trebui să indici: datele tale personale şi pe cele ale eventualilor fii minori care te însoţesc, locul şi motivul şederii. La cerere va trebui să anexezi şi 4 fotografii tip legitimaţie.
Chestura va opri o copie a tuturor documentelor tale. O altă copie îţi va fi dată ca chitanţă şi va conţine: ştampila oficială a biroului în care ai prezentat cererea, semnătura funcţionarului care era în serviciu, data prezentării cererii, ziua în care îţi poţi retrage permisul de şedere.

ATENŢIE:
Străinul care cere permis de şedere trebuie să lase amprentele digitale.

Ce este Acordul de integrare?

Este un acord între cetăţeanul imigrant şi Statul Italian prin care se definesc căile pentru o mai bună convieţuire în această ţară. În acest acord –pe care vei fi chemat să-l semnezi în lunile următoare– se stabilesc obiectivele care trebuiesc atinse în perioada de valabilitate a permisului tău de şedere, obiective care îţi oferă credite.
Încheierea acestui acord este o condiţie necesară pentru obţinerea permisului de şedere. Pierderea completă a creditelor determină revocarea permisului de şedere şi expulzarea de pe teritoriul Statului Italian, cu excepţia posesorilor de:

- permis de şedere pentru:
  - -azil;
  - -solicitanţii de azil;
  - -protecţie subsidiară;
  - -motive umanitare;
  - -motive de familie;
- carte de şedere CE ;
- carte de şedere pentru rudă străină al unui cetăţean din UE.

Ce durată are permisul de şedere?

Depinde de motivele pentru care îl ceri.

Pe motive de muncă:
Durata permisului de şedere este cea prevăzută în contractul de şedere

încheiat între un angajator italian sau un străin cu şedere regulară în Italia şi un lucrător străin. În orice caz nu poate depăşi:
- o perioadă de 9 luni, în cazul unuia sau mai multor contracte de muncă sezonieră;
- durata de 1 an, în cazul unui contract de muncă subordonată pe o perioadă limitată;
- durata de 2 ani, în cazul unui contract de muncă subordonată pe o perioadă nelimitată;
- durata de 2 ani, în cazul activităţii pe cont propriu.

Pentru alte motive:
Durata permisului de şedere coincide cu aceea prevăzută de către viza de intrare şi în orice caz nu poate depăşi:
- 1 an în funcţie de cursul de studiu care urmează a fi frecventat; permisul poate fi reînnoit în fiecare an pentru cursurile de mai mulţi ani;
- durată egală a celei necesare procedurilor pentru acordarea sau recunoaşterea:
    1. cetăţeniei;
    2. statutului de apatrid;
    3. statutului de refugiat politic;
    4. emigrării într-o altă ţară.
- un timp stabilit în baza unor motive documentate, în toate celelalte cazuri.

ATENŢIE:
Dacă demonstrezi (cu paşaportul sau un alt act, din care rezultă data plecării din Italia la sfîrşitul perioadei de şedere pentru munca sezonieră) că ai venit în Italia pe timp cel puţin 2 ani consecutivi pentru muncă sezonieră, în cazul în care se tratează de acelaşi tip de muncă care se repetă, angajatorul tău poate cere eliberarea unei autorizaţii de muncă pe mai mulţi ani în favoarea ta (valabilă pe o perioadă de maxim 3 ani), cuprinsă în limitele cotei de intrări pentru munca sezonieră, stabilite anual. Autorizaţia de muncă plurienală îţi dă avantajul de a intra în Italia timp de 3 ani consecutivi pentru a desfăşura, pe aceeaşi perioadă de timp (de maxim 9 luni), o anumită muncă sezonieră cu un anumit angajator, fără a mai trece în fiecare an prin procedura fluxurilor de intrare. Pe baza autorizaţiei de muncă plurienală, ţi se eliberează un permis de şedere pentru muncă sezonieră cu durata de mai mulţi ani, dar care nu te exonerează de cererea anuală a vizei de intrare la Reprezentanţa diplomatica consolare de

competenţă şi unde trebuie să arăţi propunerea de contract de şedere pentru muncă sezonieră, care ţi-a fost transmisă de către angajator. În fiecare an, în primele 8 zile de la intrarea în Italia, va trebui să mergi la Ghişeul Unic pentru Imigraţie pentru a semna contractul de şedere pentru muncă.

Cum îmi pot reînnoi permisul de şedere?

Trebuie să prezinţi o cerere de reînnoire Chestorului Provinciei în care te afli sau să transmiţi kit-ul poştal corespunzător cu cel puţin 60 de zile înainte de expirarea permisului de şedere. Reînnoirea este supusă verificării condiţiilor specifice pentru eliberare şi a celorlalte condiţii prevăzute de lege.

Ce durată are reînnoirea?

Permisul de şedere este reînnoit pe o perioadă care să nu fie superioară celei iniţiale.

Cînd nu este posibilă reînnoirea permisului de şedere?

Permisul de şedere nu poate fi reînnoit sau prelungit dacă ai întrerupt şederea în Italia rămînînd în străinătate pe o perioadă de mai mult de 6 luni consecutive sau mai mare decît jumătatea perioadei de valabilitate a permisului tău de şedere, cu excepţia motivelor grave (serviciu militar sau asemănător).

Am un permis de şedere pentru turism. Pot să-l reînnoiesc?

Da, dar numai pentru motive deosebite, ca cele umanitare sau cele datorite obligaţiilor constituţionale sau internaţionale.

Îmi pot transforma permisul de şedere pentru studii într-un permis de şedere pentru motive de muncă?

Da, înainte de expirarea acestuia şi în limitele cotelor de intrare anuale, pentru muncă subordonată sau autonomă, rezervate cu această finalitate cetăţenilor străini:

- în cazul muncii subordonate, trebuie să prezinţi documentele care să demonstreze existenţa unui raport de muncă;
- în cazul muncii pe cont propriu, trebuie să prezinţi documentele referitoare activităţii pe care o vei desfăşura şi resurselor financiare necesare pentru a o exercita.

Dacă ai obţinut în Italia un Doctorat sau un Masterat universitar de al doilea nivel, la expirarea permisului de şedere pe motiv de studiu, te poţi înscrie la

Registrul Muncii, pe o perioadă nu mai mare de 12 luni, sau dacă respecţi condiţiile prevăzute de lege, poţi cere transformarea în permis de şedere pe motiv de muncă.

ATENŢIE:
Pentru transformarea permisului de şedere a minorilor care devin majori în Italia, şi a celor care termină facultatea în Italia, nu este nevoie să se verifice disponibilitatea cotelor.

Dacă am un permis de şedere pentru muncă sezonieră, pot să-l transform în permis pentru muncă subordonată pe timp limitat sau nelimitat?

- da, dacă ai avut un raport de muncă sezonier în anul precedent şi eşti la a doua intrare;
- dacă eşti la prima intrare în Italia, poţi schimba angajatorul în perioada de valabilitate a permisului de şedere (9 luni), dar tot în baza unui raport de muncă sezonieră; la sfîrşitul contractului, trebuie să te întorci în ţară şi poţi să ceri dreptul de precedenţă pentru anul următor.

Pot utiliza permisul meu de şedere pentru muncă salariată, pe cont propriu şi/sau pentru motive familiare pentru alte activităţi?

Da, chiar fără nici o transformare sau rectificare, pentru perioada de valabilitate a permisului. De exemplu:

- un permis de şedere pentru muncă subordonată (nu sezonieră) îţi permite să desfăşori o activitate pe cont propriu sau ca membru asociat al unei cooperative;
- un permis de şedere pentru activitate pe cont propriu îţi permite să lucrezi avînd în prealabil o înscriere la Registrul Muncii ; dacă în schimb raportul de muncă este în curs, angajatorul trebuie să comunice acest lucru la Ghişeul Unic pentru Imigraţie al Oficiului Teritorial al Guvernului- Prefectură;
- un permis de şedere pentru reîntregirea familiei sau pentru intrare ca însoţitor al unui lucrător îţi permite să desfăşori o activitate de muncă subordonată sau pe cont propriu;
- permisul de şedere pentru studiu sau pregătire profesională îţi permite să practici o muncă subordonată care să nu depăşească 20 de ore săptămînale, însumate chiar şi pe o perioadă de 52 de săptămîni, dar în limita celor 1040 de ore anuale. Acest permis poate fi transformat într-un permis de

şedere pe motiv de muncă, în limita cotelor de acces prevăzute anual.

ATENŢIE:
Pentru transformarea permisului de şedere a minorilor care devin majori în Italia, şi a celor care termină facultatea în Italia, nu este nevoie să se verifice disponibilitatea cotelor.

Îmi pot refuza sau retrage permisul de şedere?

Permisul tău de şedere poate fi refuzat, dacă îţi lipsesc condiţiile prevăzute pentru şederea în Italia, cu excepţia motivelor grave: umanitare, de exemplu, sau condiţionate de obligaţii constituţionale sau internaţionale.

Ce pot face dacă mi se refuză sau retrage permisul de şedere?

Pînă în 60 de zile de la înştiinţarea prin decret, poţi face recurs la TAR (Tribunalul Administrativ Regional) de competenţă pentru Chestura care l-a emis, dacă retragerea sau refuzarea permisului se referă la activităţi de lucru.
În schimb, dacă refuzul se referă la un permis de şedere pentru motive familiare, recursul se face la Tribunalul ordinar.

Am un permis de şedere pe motiv de studiu. Pot să-l transform în permis de şedere pentru activitate pe cont propriu?

Da, cu condiţia să fie disponibilă cota de intrare a Decretului fluxurilor şi dacă se tratează de o activitate care nu este interzisă de lege şi tu îndeplineşti condiţiile, avînd mijloacele economice la dispoziţie şi casa de locuit.

ATENŢIE:
Pentru transformarea permisului de şedere a minorilor care devin majori în Italia, şi a celor care termină facultatea în Italia, nu este nevoie să se verifice disponibilitatea cotelor.

Am un permis de şedere pentru o muncă subordonată şi vreau să întreprind o activitate pe cont propriu: trebuie să-l transform în permis de şedere pentru activitate pe cont propriu?

Nu, poţi să desfăşori direct o activitate pe cont propriu. În momentul reînnoirii vei cere permisul de şedere pentru activitate pe cont propriu.

Ce drepturi am fiind titularul unui permis de şedere?

- te poţi înscrie la Centrele pentru plasarea forţei de muncă şi să ai fişa ta profesională;
- te poţi înscrie la Serviciul Sanitar Naţional;
- îţi poţi regulariza poziţia cu INPS (Institutul Naţional pentru Asigurări Sociale);
- îţi poţi regulariza poziţia cu INAIL (Institutul Naţional pentru Protecţia Muncii);
- poţi cere o înscriere în registrul stării civile în cadrul Primăriei de rezidenţă;
- poţi cere înscrierea în învăţămîntul obligatoriu a fiilor tăi minori;
- poţi adera şi/sau promova o asociaţie;
- te poţi înscrie la sindicat.

Ce obligaţii am fiind titularul unui permis de şedere?

Ai obligaţia de a arăta permisul şi/sau cartea de şedere, paşaportul sau orice alt document de identitate în aceste cazuri :

- funcţionarilor administraţiei publice, dacă ai nevoie de licenţe, autorizaţii, înscrieri, etc.;
- la cererea ofiţerilor şi agenţilor de securitate publică; dacă nu o faci poţi fi pedepsit cu arestul de pînă la 1 an şi o amendă de pînă la 2000 de euro. Autorităţile de securitate publică, atunci cînd există un motiv valid, îţi pot cere informaţii şi dovezi asupra venitului tău (din muncă sau din altă sursă legală), suficient pentru a te întreţine pe tine şi pe membrii familiei tale care trăiesc în Italia.

Ai şi obligaţia de a comunica Chesturii de competenţă teritorială eventualele schimbări de domiciliu, în termen de cincisprezece zile.

Pentru eliberarea sau reînnoirea permisului de şedere trebuie să plătesc o contribuţie?

Eliberarea şi reînnoirea permisului de şedere este supusă taxării cu o sumă între un minim de 80 de euro şi un maxim de 200 de euro. Nu este cerută această taxă în cazul eliberării şi reînnoirii permiselor de şedere pe motiv de azil, cerere de azil, protecţie subsidiară, per motive umanitare.

Dacă pierd munca pierd şi permisul de şedere?

Nu, cînd lucrătorul străin pierde locul de muncă, angajatorul italian trebuie să comunice Centrului Forţelor de Muncă în termen de 5 zile de la data concedierii.

Centrul Forţelor de Muncă prevede înscrierea lucrătorului în Registrul Muncii, sau prevede actualizarea situaţiei lucrătorului dacă este înscris deja în aceste liste. Lucrătorul menţine înscrierea în această listă pentru perioada de valabilitate a permisului de şedere, şi oricum, excluzînd munca sezonieră, pe o perioadă totală de cel puţin 6 luni.

Ce se întîmplă dacă intru sau rămîn în Italia fără permis de şedere sau cu permisul de şedere deja expirat?

Comit o infracţiune a cărei pedeapsă este o amendă de la 5.000 de euro la 10.000 de euro.

Cartea de şedere CE

Ce anume este cartea de şedere CE?

Este un document care autorizează şederea pentru o perioadă nelimitată în Italia.

Ce condiţii trebuie să îndeplinesc pentru a obţine cartea de şedere CE?

Poţi obţine cartea de şedere CE dacă:

- eşti un cetăţean străin care se află regular în Italia de cel puţin 5 ani şi ai un permis de şedere în curs de valabilitate (cu excepţia permiselor pe motiv de studiu, pregătire profesională, azil, protecţie temporană, motive umanitare;
- dacă eşti un cetăţean străin, soţ/soţie, fiu minor sau părinte, care trăieşte cu un cetăţean italian sau cetăţean al unui stat UE cu rezidenţa în Italia;
- eşti un cetăţean străin: soţ/soţie; fiu minor chiar şi al celuilalt soţ, şi chiar născut în afara căsătoriei, necăsătorit, cu condiţia ca celălalt părinte să fi dat acordul său; fiu major întreţinut în cazul în care nu poate să-şi asigure satisfacerea nevoilor esenţiale ale vieţii din cauza stării de sănătate; părinte întreţinut care nu are un ajutor adecvat din partea familiei în ţara de origine sau de provenienţă, a unui cetăţean străin deja titular al unei cărţi de şedere UE, cu condiţia de a putea demonstra că are un venit suficient pentru a te întreţine;
- trecerea unui test de cunoaşterea limbii italiene.

Unde poate fi cerută?

Cererea poate fi prezentată folosind kit-ul poştal sau la birourile Primăriei sau la Patronatele care oferă acest serviciu.

Ce durată are cartea de şedere UE?

Cartea este pe timp nedeterminat.

Cartea de şedere CE poate fi reînnoită?

Da, la cererea interesatului; trebuie însoţită de fotografii.
Cartea de şedere este valabilă ca document de identificare personală pentru o perioadă de nu mai mult de 5 ani de la data eliberării sau a reînnoirii.

Ce documente trebuie să prezint pentru a obţine cartea de şedere CE?

Trebuie să faci cerere utilizînd formularul prevăzut de către Ministerul Afacerilor Interne. În cerere va trebui să indici:

- datele generale complecte;
- declaraţia locurilor de rezidenţă din ultimii 5 ani;
- sursele de venit, inclusiv cele care rezultă din recunoaşterea de pensie pentru invaliditate (specificînd suma);
- locul de rezidenţă;
- 4 fotografii tip legitimaţie, cu poza identică;
- permis de şedere + copie;
- paşaport + copie;
- copia codului fiscal;
- certificatul de cazier judiciar şi certificatul că nu ai proces penal în curs;
- copie după ultima declaraţie de venituri sau a modelului CUD;
- certificatul statutului familial sau autocertificare pe propria răspundere;
- un timbru fiscal.

În plus:

Dacă eşti un salariat:

- declaraţia angajatorului (persoana fizică sau societate) + copia documentului de identitate al semnatarului;
- copia ultimului stat de plată;
- copia documentelor cu privire la angajare;
- copia contribuţiilor plătite la INPS (pentru colaboratorii domestici);

- declaraţia de venituri.

Dacă lucrezi pe cont propriu:
- copia certificatului de înscriere la Camera de Comerţ pentru Industrie şi Artizanat, şi eventual în alte registre sau asociaţii profesionale, şi originalul la vedere;
- originalul la vedere + copia numărului de înregistrare pentru TVA;
- copia declaraţiilor de venituri din ultimul an şi a chitanțelor de plată a impozitelor şi contribuţiilor.

Ce documente trebuie să prezint pentru a obţine cartea de şedere CE pentru membrii familiei mele?

Trebuie să prezinţi pentru fiecare membru,în afara documentelor descrise mai sus,şi documentele care să ateste:
- statutul de soţ/soţie sau fiu minor (certificatele trebuie să fie traduse, legalizate şi validate de către Autoritatea Consulară Italiană);
- disponibilitatea unei locuinţe adecvate, documentată de certificatul de conformitate eliberat de Primăria de reşedinţă şi cu certificatul de salubritate eliberat de Societatea Sanitară Locală (ASL) de competenţă pe teritoriu;
- venitul anual, care nu trebuie să fie inferior parametrilor stabiliţi prin lege.

Ce drepturi am fiind titularul unei cărţi de şedere CE?

- poţi intra şi ieşi din Italia fără a avea nevoie de viză;
- poţi desfăşura orice tip de activitate legală care să nu fie interzisă în mod expres străinilor sau rezervată cetăţenilor italieni;
- poţi avea acces la serviciile şi prestările administraţiei publice;
- poţi avea acces la ajutoare de ordin economic în caz de invaliditate civilă (inclusiv pentru minorul înscris pe cartea de şedere CE a părintelui);
- poţi obţine o alocaţie de maternitate;
- poţi obţine o alocaţie socială; începînd de la 1 ianuarie 2009, pentru a avea dreptul la alocaţia socială trebuie să fi locuit, în mod legal şi continuu, cel puţin 10 ani pe teritoriul naţional;
- poţi să lucrezi şi să studiezi fără a cere viza, în ţările din Uniunea Europeană care au transpus Directiva asupra cartei de şedere CE.

Mi se poate refuza sau retrage cartea de şedere CE?

Cartea de şedere CE poate fi refuzată solicitantului împotriva căruia a fost emisă o sentinţă pentru una dintre infracţiunile prevăzute în art. 380 c.p.p.

sau, cu excepția delictelor nepremeditate, în art. 381și dacă a fost emisă o sentinţă de condamnare (chiar dacă nu este definitivă) pentru care nu a fost cerută reabilitarea. Cartea de şedere CE poate fi refuzată deasemenea dacă ai lipsit din Italia pe o perioadă consecutivă superioară a 6 luni, sau pe un total de 10 luni în perioada celor 5 ani ceruți; poate fi refuzată pentru motive de ordine publică și securitatea Statului.
Chestorul poate cere retragerea cărții de şedere CE dacă a avut loc o sentinţă de condamnare, chiar nu definitivă; în schimb, dacă persoana a fost reabilitată, o poate obţine din nou.
Poate fi retrasă în cazul în care lipsești de pe teritoriul Uniunii Europene pe o perioadă superioară a 12 luni sau pe motive de ordine publică și securitatea Statului.
La luarea măsurii de retragere a cărții de şedere CE va trebui să se țină cont de vîrsta solicitantului, durata şederii pe teritoriul național, existența legăturilor de familie și sociale pe teritoriul național și de absența acestora cu Țara de origine.

Ce pot face dacă mi se refuză cererea sau mi se retrage cartea de şedere CE?

Poţi face un recurs la TAR (Tribunalul Administrativ Regional) de competenţă.

Cetățenia italiană

Cum pot obţine cetăţenia italiană?

În mod automat: prin descendența din cetăţean italian; recunoaşterea paternităţii sau a maternităţii; adopţie de minor; prin naşterea pe teritoriul italian doar în cazuri excepţionale.
Prin elecție: de la împlinirea vîrstei de 18 ani și pînă la împlinirea vîrstei de 19 ani, timp de 1 an, ai dreptul de a cere cetățenia italiană, dacă te-ai născut în Italia și ai rezidență legală și fără întrerupere de la naștere pînă la împlinirea vîrstei de 18 ani.
La cerere:
• **pentru căsătorie** cu un cetăţean/că italian/ă dacă, după căsătorie, ai rezidența legală în Italia de cel puțin 2 ani sau, dacă ai rezidența în străinătate, după 3 ani de la căsătorie, în cazul în care nu a intervenit separarea, anularea sau divorțul între soți. Termenii se reduc la jumătate în

prezența de fii născuți sau adoptați de soți;

• **pentru rezidență dacă:**
- te-ai născut în Italia și ai rezidență legală de cel puțin 3 ani;
- ești fiu sau nepot în linie directă din cetățeni italeni prin naștere și ai rezidență legală în Italia de cel puțin 3 ani;
- ești major, adoptat de un cetățean italian și ai rezidență legală în Italia de cel puțin 5 ani, succesivi adopției;
- ai lucrat, chiar și în străinătate, pe timp de cel puțin 5 ani ca subordonat al Statului Italian;
- ești cetățean U.E. și ai rezidență legală în Italia de cel puțin 4 ani;
- ești apolid sau refugiat și ai rezidență legală în Italia de cel puțin 5 ani;
- ești cetățean din afara U.E. și ai rezidență legală în Italia de cel puțin 10 ani.

La obţinerea cetăţeniei italiene nu este necesar să se renunţe la cetăţenia de origine, cu excepţia normelor legale din ţara de origine.

Pentru obținerea cetățeniei italiene trebuie să plătesc o taxă?

Cererile sau declarațiile de elecție, dobîndire, redobîndire, renunțare sau conferire a cetățeniei, sînt supuse plății unei contribuții de 200 de euro.

Spațiul Schengen

Ce este Spațiul Schengen?

Este un spaţiu comun de liberă circulaţie a cetăţenilor statelor care au aderat. Toate ţările Spaţiului Schengen (Austria, Belgia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Islanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Norvegia, Olanda, Polonia, Portugalia, Republica Cehă, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia şi Ungaria) au eliminat controlul la frontierele comune şi au creat un unic sistem de vize şi intrări.

Şi eu ce anume pot face în Spaţiul Schengen?

Dacă eşti un cetăţean străin şi ai paşaportul şi permisul de şedere valabile în Italia, poţi circula liber şi sta pentru o perioadă de maxim 3 luni într-una din ţările din Spaţiul Schengen. Pe perioada şederii nu poţi lucra şi după cele 3 luni trebuie să reintrii în Italia.

Dacă ai o carte de şedere CE, poţi circula şi te poţi opri în ţările din Spaţiul Schengen care au transpus Directiva asupra cartei de şedere CE, pe perioade superioare celor 90 de zile pe motiv de:

- muncă (subordonată sau pe cont propriu);
- studiu şi pregătire profesională;
- rezidenţă (îndeplinind anumite condiţii).

ATENŢIE:
Documentul de identitate eliberat de către Primăria de rezidenţă nu este valabilă pentru ieşirea din Italia şi, de consecinţă, pentru a circula în Spaţiul Schengen este necesar paşaportul, altfel se riscă expulzarea.

În perioada în care aştept reînnoirea permisului de şedere, pot să tranzitez printr-o ţară di Spaţiul Schengen?

Dacă aştepţi reînnoirea permisului de şedere, îţi este permis să tranzitezi prin ţările din Spaţiul Schengen, cu condiţia de a prezenta documentele relative cererii de reînnoire, şi în particular mod:

- paşaportul sau alt document de identitate echivalent valabil pentru expatriere;
- originalul sau copia vechiului permis de şedere;
- originalul sau copia chitanţei cererii de reînnoire a permisului de şedere.

ATENŢIE:
Ministerul de Interne stabileşte prin circulare periodice –difuzate şi pe sit-ul www.interno.it - perioadele în care este permis tranzitul, în Spaţiul Schengen, persoanelor care aşteaptă reînnoirea permisului de şedere, prezentînd doar chitanţa cererii de reînnoire.

Aştept eliberarea primului permis de şedere: pot să traversez o ţară din Spaţiul Schengen?

Dacă eşti în aşteptarea primului permis de şedere, poţi traversa o ţară din Spaţiul Schengen numai în cazul în care ai o autorizaţie din partea Ministerului de competenţă; vei putea ieşi şi reintra prezentînd copia formularului cereri permisului de şedere eliberat de Ghişeul Unic pentru Imigraţie şi copia chitanţei de prezentare a cererii.

munca

munca

Piața muncii în Italia

În Italia, raportul de muncă poate fi:
• muncă subordonată pe timp nelimitat, limitat sau sezonier;
• muncă parasubordonată (de exemplu: contract de collaborare de proiect);
• muncă pe cont propriu.

Retribuţia este tratamentul economic la care lucrătorul are drept pentru activitatea prestată angajatorului; ea trebuie să fie proporţională cu cantitatea si calitatea serviciului prestat şi în orice caz suficientă să garanteze lucrătorului şi familiei sale o existenţă liberă şi demnă.

Salariul minim pentru o activitate subordonată este stabilit în baza contractului colectiv de muncă (la nivel naţional, regional, provincial) care trebuie să fie respectat întotdeauna. Cu acest scop, angajatorul trebuie să garanteze respectarea acestor niveluri în momentul cererii documentelor pentru intrare şi şedere. Majoritatea garanţiilor în cadrul unui raport de muncă este prevăzută chiar de către contractele colective de muncă care se aplică angajatorului care a angajat.

Munca salariată

Ce este munca subordonată?

Este un raport de muncă, regulat de un contract, prin care angajatul se obligă să pună la dispoziţia angajatorului activitatea sa lucrativă şi angajatorul se obligă să plătească o retribuție.

Ce este contractul de şedere pentru munca subordonată?

Este un contract care regularizează un raport de muncă între un angajator şi un angajat extracomunitar. Contractul de şedere pentru muncă subordonată cuprinde garanţia din partea angajatorului privind disponibilitatea unei locuinţe pentru angajat şi obligaţia de a plăti cheltuielile de voiaj pentru întoarcerea lucrătorului în ţara de origine, şi este un document valabil pentru obținerea permisului de şedere.

Ce limitări are lucrătorul salariat?

Lucrătorul este supus indicaţiilor şi puterii ierarhice şi de control al angajatorului, care predetermină modul prin care se efectuează munca stabilită.

Ce fel de prestaţie de muncă poate să facă angajatul subordonat?

Prestaţia muncii poate să fie variabilă. Toate sarcinile şi operaţiile concrete pe care angajatul trebuie să le facă sînt numite „îndatorări” şi sînt specificate în contract.

Cît durează activitatea lucrătorului?

Orarul normal de muncă este stabilit la 40 de ore pe săptămînă, dar se referă la contractele colective de muncă, la nivel naţional sau pe sector; se poate recurge la lucru în afara programului, dar trebuie să fie moderat. Lucrătorul are dreptul la 11 ore de repaus consecutiv după fiecare 24 ore şi o perioadă de repaus de cel puţin 24 de ore consecutive, de regulă în coincidenţă cu duminica, după fiecare perioadă de 7 zile.
Concediul anual plătit trebuie să aibă durata de 4 săptămîni şi la care nu se poate renunţa.

Unde se desfăşoară activitatea lucrătorului?

Lucrătorul este obligat să presteze activitatea de muncă în locul stabilit prin contract de amîndouă părţile, sau în lipsa acestei specificaţii, în locul unde activitatea trebuie să fie desfăşurată.
Lucrătorul nu poate să fie transferat dintr-o activitate productivă în alta cu excepţia motivelor tehnice, de organizaţie sau de producţie documentate.

În afara prestării muncii ce i se cere în plus lucrătorului subordonat?

Lucrătorul salariat trebuie să fie sîrguincios, să respecte dispoziţiile pentru executarea şi disciplina muncii date de angajator şi de colaboratorii săi şi trebuie să aibă un comportament leal în faţa angajatorului, fără să divulge informaţii rezervate şi fără să-i facă concurenţă.

Care sînt drepturile patrimoniale principale de care beneficiază un lucrător subordonat?

- dreptul la retribuţie, care poate să fie pe un timp (în baza orarului de muncă), în acord (în baza randamentului dat de lucrător) sau pe comision, participare la profit sau la capital etc.;
- dreptul la lichidare;
- îndemnizaţii speciale.

Care sînt principalele drepturile personale de care beneficiază lucrătorul subordonat?

- dreptul la integritate fisică şi sănătate (repaus săptămînal, zilnic, concediu, etc.);
- libertate de opinie şi protecţia vieţii private şi a demnităţii lucrătorului;
- dreptul de a studia pentru lucrătorii studenţi;
- tutela activităţilor culturale, recreative şi de asistenţă.

Care sînt drepturile sindicale principale de care beneficiază lucrătorul subordonat?

- libertatea de organizare şi activităţii sindicale;
- dreptul la grevă;
- alte drepturi sindicale (dreptul de afişaj, de a folosi spaţiile locului de muncă pentru desfăşurarea activităţii sindicale etc.).

Ce este sindicatul?

Este o asociaţie de lucrători pentru protejarea drepturilor şi intereselor celor care lucrează, într-un loc de muncă şi în societate. Sindicatul îi reprezintă pe cei înscrişi şi stipulează contracte colective de muncă cu eficacitate obligatorie pentru toţi cei care aparţin categoriei la care se referă contractul.

Ce este munca subordonată pe timp nelimitat?

Este un raport de muncă subordonat, regularizat de un contract, care nu prevede un termen final. Raportul se termină în cazul morţii lucrătorului, cu acordul ambelor părţi, prin demisia lucrătorului sau prin concedirea din partea angajatorului.

Ce este munca subordonată pe timp limitat (sau la termen)?

Este un raport de muncă subordonat, regulat de un contract, care are un termen specific. Poate să intre în această categorie şi raportul de lucru pentru o muncă sau activitate specifică, bine determinată în conţinutul său, care are durata sa naturală în momentul complectării activităţii respective.

Ce este munca sezonieră?

Este munca subordonată pe timp determinat care se poate desfăşura numai în anumite perioade de timp ale anului (de exemplu munca în sectorul agricol sau în sectorul turistic şi hoteluri). În baza normativei privind imigrarea, sînt prevăzute condiţii particulare pentru lucrătorii extracomunitari care vor să

intre în Italia pentru munca sezonieră (exemplu: cote de intrare specifice, drepturi de precedenţă pentru cei care au intrat deja o dată în Italia pentru acelaşi motiv etc.).

Contractul de muncă pe timp limitat trebuie să fie scris obligatoriu?

Da, aplicarea termenului este fără efect dacă nu rezultă, direct sau indirect, din actul scris.
Copia contractului trebuie să fie consemnată lucrătorului în termen de 5 zile de la începutul muncii. În document trebuie să fie indicate şi cauzele pentru care angajatorul recurge la munca pe timp limitat.

ATENŢIE:
contractul scris nu este necesar dacă durata raportului de muncă, ocazional, nu depăşeşte 12 zile.

Cum se formalizează un contract de muncă?

În momentul angajării, angajatorul trebuie să consemneze angajatului o declaraţie semnată cu datele înregistrării în Registrul societății, cu următoarele informaţii:

- datele voastre personale ;
- locul de muncă;
- data începerii raportului de muncă;
- durata raportului de muncă;
- durata perioadei de probă, dacă este prevăzută;
- încadrarea, nivelul şi calificarea lucrătorului;
- retribuţia;
- durata concediului cu plată;
- orarul de muncă;
- termenul de preaviz în caz de reziliere.

Care este durata maximă a contractului de muncă pe timp limitat?

Durata contractului este liberă.

Dacă am un contract pe timp limitat, sînt dezavantajat în comparaţie cu lucrătorii pe timp nedeterminat?

Pe principiul egalităţii între lucrători, lucrătorii angajaţi pe o perioadă limitată nu trebuie să fie trataţi în mod mai puţin favorabil decît lucrătorii pe o

perioadă nelimitată încadraţi la acelaşi nivel. Ai deci dreptul la concediu, la o recompensă de Crăciun şi la al 13lea salariu, la indemnizaţia de încheiere a raportului de muncă şi la orice altă indemnizaţie pe care societatea o aplică propriilor lucrători.

Contractul meu la termen este aproape de încheiere. Poate fi prelungit?

Da, angajatorul poate prelungi contractul, dar prelungirea este acceptată numai:
- o singură dată;
- de comun acord cu lucrătorul;
- dacă durata iniţială a contractului este inferioară a 3 ani şi dacă, prin prelungire, durata totală a contractului nu depăşeşte 3 ani;
- pentru aceeaşi activitate de muncă;
- dacă sînt motive obiective.

Contractul meu de muncă pe o perioadă determinată s-a încheiat, dar încă mai lucrez pentru acelaşi angajator. Este ilegal?

Nu; se poate întîmpla ca, după încheierea termenului, lucrătorul să continue să lucreze. În acest caz ţi se cuvine o mărire de salariu în valoare:
- de 20% pentru fiecare zi continuată pînă la a10a zi;
- de 40% pentru fiecare zi succesivă.

Dar este prevăzută o limită, după care raportul de muncă se transformă în raport de muncă pe timp nedeterminat.

La termen, contractul de muncă pe timp determinat poate fi reînnoit?

Da, lucrătorul poate fi reangajat cu un contract la termen, dar numai în aceste condiţii:
- după cel puţin 10 zile dacă primul contract avea durata de pînă la 6 luni;
- după cel puţin 20 de zile dacă primul contract avea durata superioară a 6 luni.

Ce diferenţă este între prelungirea şi reînnoirea contractului?

Prin prelungire, vechiul contract continuă după termenul fixat iniţial; prin reînnoire angajatorul reangajează acelaşi lucrător cu un nou contract.

Angajatorul mi-a reînnoit contractul de muncă pe timp determinat, fără să respecte scadenţa. Noul contract este valabil?

Da, dar dacă patronul nu a respectat perioadele indicate mai sus, raportul de muncă în desfăşurare este considerat ca contract de muncă pe timp nedeterminat.

Patronul poate încheia în mod anticipat raportul de muncă fără cauză justa?

Nu, termenul anticipat poate avea loc numai pentru o cauză justă.

Am fost concediat fără o cauză justă.Ce pot face?

Poti cere o despăgubire şi reintegrarea în locul de muncă dacă societatea are mai mult de 15 angajaţi.

Pot încheia eu contractul în mod anticipat?

Nu. Ca şi angajatorul, şi lucrătorul nu poate întrerupe înainte de termen raportul de muncă. În caz contrar, îi va fi reţinută din retribuţie indemnitatea de a nu fi dat preaviz.

Practica de formare profesională

Ce anume este practica de formare profesională (sau stage) şi care îi este utilitatea?

Practica de pregătire profesională şi de orientare este o formă temporară de introducere a tinerilor în cîmpul muncii, care poate exista de la un minim de 4 luni la un maxim de 2 ani. Practica nu este o angajare: este utilă pentru orientare profesională şi pentru a face experienţă. Mai mult, activităţile realizate pe parcursul practicii au valoare de credite de pregătire şi le poţi trece în curriculum vitae.

Sînt tînăr! Pot face o practică? Şi pentru ce perioadă?

Da, dacă ai terminat şcoala obligătoare şi faci parte din unul din următoarele grupuri:

- elevi care frecventează liceul: durata de cel mult 4 luni;
- şomeri (inclusiv cei înscrişi pe listele de mobilizare): durata de cel mult 6 luni;
- elevii şcolilor profesionale statale şi ai cursurilor de formare profesională, durata maximă 6 luni;
- studenţi universitari: durata de cel mult 12 luni;
- persoane dezavantajate (invalizi, toxicodependenţi, alcoolici etc.): durata de cel mult 12 luni;
- purtători de handicap: durata de cel mult 24 luni.

Ca stagiar am dreptul la un salariu?

Nu: ca stagiar ai intrat numai temporar în cîmpul muncii, deci legea nu prevede nici o retribuţie pentru activităţile pe care le efectuezi. Dar angajatorul tău este liber să-ţi dea o rambursare a cheltuielilor, o subvenţie, un premiu, o bursă de studiu.

ATENŢIE:

Dacă eşti în Italia cu permis de şedere regular (de exemplu pe motiv de studiu), poţi să faci practică de formare profesională fără a fi necesar să controlezi disponibilitatea cotelor corespunzătoare. Dacă în schimb, eşti în străinătate, nu este necesar să ceri autorizaţia de nulla osta pentru muncă, dar va trebui să ceri viza de intrare pe motiv de studiu sau de formare profesională direct Reprezentanţei Diplomatico-Consolare Italiane în ţara ta, ca urmare a aprobării –din partea Regiunii unde se va desfăşura practica- proiectului de formare presentat de angajatorul care îl organizează. Vizele sînt acordate în limitele cotelor stabilite anual.

munca

Munca parasubordonată

Ce est munca parasubordonată?

Este un raport de muncă prin care un colaborator oferă activitatea proprie unui angajator (care îl coordinează), în mod autonom şi fără raport de subordonare. Cu un anumit fel de contract se stabilesc condiţiile de muncă şi retribuţia. Acest contract, numit contract de muncă pe proiect, trebuie să aibă un termen şi trebuie să conţină descrierea amănunţită a proiectului (sau a unei fase a acestuia) pe care colaboratorul se angajează a-l realiza.

Ce tip de permis de şedere ţi se eliberează dacă eşti un lucrător parasubordonat?

Un permis de şedere pentru muncă pe cont propriu.

Munca pe cont propriu

Ce anume este munca pe cont propriu?

Este un raport de muncă în care o persoană se angajează să îndeplinească, cu o retribuţie, o lucrare sau un serviciu, cu munca proprie şi fără obligaţie de subordonare faţă de comitent. Munca pe cont propriu poate fi exercitată cu sau fără TVA.

Ce limitări are lucrătorul pe cont propriu?

Lucrătorul pe cont propriu organizează în autonomie activitatea proprie, dispune cum vrea de timpul avut, locul şi modalitatea de organizare (bineînţeles în limitele impuse de contract sau de natura lucrării).

Munca pe cont propriu cu Cont de Plătitor TVA

Unde mă pot adresa pentru a deschide un cont de plătitor TVA?

La Biroul de impozitare de competenţă pe teritoriu, în termen de 30 de zile de la începutul activităţii sau de la constituirea societăţii. Deschiderea contului este gratuită.

ÎNLESNIRI PENTRU A ÎNCEPE O ACTIVITATE PE CONT PROPRIU

Cum pot beneficia de înlesniri?

Poți obține înlesniri folosind următoarele legi:

Decretul Legislativ 185/2000

Prevede înlesniri pentru persoanele rezidente majore, fără un post de muncă în cele 6 luni precedente prezentării cererii, cu proiecte de începere a unor activităţi pe cont propriu (individuale, în formă de mici societăţi sau în regim de franchising) în sectoarele producţiei de bunuri, furnizării de servicii şi comerţului.

Sînt excluse, în schimb, aceste activităţi:

- producţie şi comercializare de produse agricole;
- transporturi (de mărfuri către alte persoane şi de persoane în număr superior de 9).

Poţi găsi mai multe informaţii pe site-ul www.sviluppoitalia.it .

Legea 215/1992

Există pentru a înlesni crearea și dezvoltarea societăților orientate către munca feminină în diverse sectoare:

- agricultură;
- manufacturi;
- comerţ, turism şi servicii;

Pentru a cere aceste înlesniri trebuie să prezinţi următoarele documente:

- cerere tip pentru înlesniri, cu date şi informaţii asupra societăţii şi asupra programului de investiţii;
- fişa tehnică, cu descrierea detaliată a iniţiativei propuse şi datele economico-financiare specifice;
- certificatul de înscriere în registrul societăților al Camerei de Comerţ de competență.

Poţi găsi mai multe informaţii pe site-ul www.215.it .

Legea 488/1992

Legea 488/1992 favorizează societăţile din sectorul de producţie, servicii, construcţii, de turism şi de comerţ care vor să concretizeze programe de investiţii.

Pot fi finanţate toate investiţiile în bunuri de folosinţă îndelungată, corporale şi incorporale, pe care societatea va trebui să le efectueze, începînd cu ziua succesivă prezentării cererii.
Poţi găsi mai multe informaţii pe site-ul www.legge488.it .

Sentinţe Regionale şi Provinciale
Sînt mijloace emise în mod autonom de către Regiuni şi Provincii, pentru a finanţa proiecte şi iniţiative la nivel local. Pentru mai multe informaţii te poţi adresa la ghişeele de informaţii şi pe site-urile internet ale Regiunii şi Provinciei.

Intrarea pe piața muncii în Italia

Cum pot să intru pe piaţa muncii în Italia?

Ai două posibilităţi:
- direct în Italia (respectînd condiţii precise);
- din străinătate, prin chemarea pe nume sau numerică.

ATENŢIE:
este important să consideri situaţia familială proprie, de exemplu: dacă eşti un cetăţean extracomunitar căsătorit, cu fii a unui cetăţean din Uniunea europeană, ai acces imediat la piaţa muncii şi nu este nevoie să faci procedeul de nulla osta pentru muncă în Italia. Îtradevăr, cetățenii care se găsesc în asemenea circumstanţe au acces imediat la muncă în Italia. În acest caz, trebuie oricum să obţii un permis de şedere (”cartea de şedere CE”) dar nu este o condiţie ca să intri pe piaţa muncii.

PENTRU CINE ESTE DEJA ÎN ITALIA

Pentru a lucra în Italia trebuie să am permis de şedere?

Da, pentru a lucra în Italia, trebuie să ai un permis de şedere, eliberat pentru unul din următoarle motive:
- muncă subordonată;
- muncă pe cont propriu;

- motive de familie şi de reîntregire a familiei;
- azil politic;
- protecţie socială;
- studiu şi pregătire profesională (în acest caz poţi lucra pentru un maxim de 20 de ore pe săptămînă, 52 de săptămîni pentru un maxim de 1040 de ore pe an);
- să fi înscris la Registrul Muncii şi în aşteptarea unui loc de muncă (permisul de şedere pe motivul aşteptării unui post de muncă este eliberat dacă cetăţeanul este înscris în listele centrelor de plasament a forţei de muncă);
- asistenţă minor (părinte care asistă un fiu bolnav).

Nu poţi lucra dacă ai un permis de şedere pentru:

- cure medicale;
- turism;
- motive religioase;
- vîrstă minoră;
- cerere azil politic;
- afaceri;
- justiţie.

ATENŢIE:
pentru cei care au cerut azil politic, dacă cererea de azil nu este examinată în termen de şase luni de la cerere pentru motive care nu sînt de imputat străinului, permisul de şedere va fi reînnoit pentru ale şase luni şi permite titularului să desfăşoare o activitate lucrătoare subordonată pînă la completarea practicii birocratice.

PENTRU CINE VINE DIN AFARA TERITORIULUI ITALIAN

Cum se intră în Italia pe motiv de muncă?

Numărul cetăţenilor străini admişi în Italia pentru muncă subordonată (şi sezonieră) sau pe cont propriu este stabilit în fiecare an în cadrul “cotelor de intrare” stabilite în decretele fluxurilor, care determină numărul maxim de străini extracomunitari care pot să intre în Italia pe motiv de muncă (subordonată, sezonieră şi pe cont propriu). În cazurile stabilite de lege se poate intra pentru muncă şi în afara cotelor.

Cum se intră în Italia pentru muncă subordonată?

Prin intermediul unui angajator din Italia care vrea să angajeze un lucrători străini, încă rezidenţi în străinătate, pentru muncă subordonată pe timp limitat, nelimitat sau sezonier.

Conform legii italiene pot intra în afara cotelor de acces (pentru muncă subordonată şi activitate pe cont propriu):

- personal de conducere/personal foarte specializat;
- lectori universitari;
- profesori universitari care vor desfăşura în Italia o însărcinare academică;
- cetăţeni străini posesori ai unui titlu de studiu superior care dă accesul, în ţara de origine la programul de doctorat, pentru a desfăşura un program de cercetare în prezenţa unei cereri din partea unui Institut de cercetare înscris pe o listă ţinută de Ministerul Instrucţiei, a Universităţii şi a Cercetării;
- traducători şi interpreţi;
- cetăţeni străini cu vîrstă între 20 şi 30 de ani, admişi ca participanţi la programe de volontariat pe lîngă instituţii ecleziastice recunoscute civil, organizaţii neguvernamentale şi asociaţii de promoţie socială, în prezenţa unui acord între cetăţeanul străin şi organizaţia gazdă.

Numai pentru muncă subordonată pot intra următoarele categorii:

- colaboratori familiari care au în curs, în străinătate şi de cel puţin un an, un raport de muncă domestică cu normă întreagă cu cetăţeni italieni sau din statele UE rezidenţi în străinătate dar care se transferă în Italia;
- cetăţeni străini, cu şederea autorizată pentru motive de pregătire profesională, care fac stage-uri la angajatori italieni efectuînd şi activitate de muncă subordonată;
- angajaţii unor organizaţii sau societăţi care produc pe teritoriul italian;
- lucrătorii în domeniul maritim;
- angajaţii unor persoane fizice sau juridice, cu rezidenţa sau care au sediul în străinătate şi care se transferă temporar la persoane fizice sau juridice, cu rezidenţa în Italia, cu scopul de a efectua în teritoriul italian anumite activităţi, care sînt obiectul contractui încheiat între persoanele fisiche şi juridice respective;
- angajaţii circurilor sau spectacolelor ce presupun călătorii în străinătate;
- personal artistic/tehnic pentru spectacole lirice, de teatru, concerte şi de balet;
- balerini/artişti/muzicieni de angajat în spectacole;
- artiştii ce pot fi angajaţi în instituţii muzicale, de teatru şi cinema, în

societăţi radiofonice şi TV şi de instituții publice pentru manifestări culturale şi de folclor;
- sportivi profesionişti;
- ziarişti/corespondenţi acreditaţi în mod oficial şi angajaţi ale unor ziare sau emitenți;
- persoane care desfăşoară activităţi de cercetare sau muncă ocazională în cadrul unor programe de schimb, adică plasate "au pair";
- infirmieri profesionişti angajaţi în cadrul unor structuri sanitare publice şi private.

Am găsit un angajator care intenţionează să angajeze cetăţeni străini: cum trebuie să procedeze?

Angajatorul italian sau străin cu permis de şedere în regulă trebuie să facă o cerere nominală la Ghişeul Unic pentru Imigrare, care este responsabilul procedurii privind angajarea lucrătorilor subordonați străini pe timp determinat şi nedeterminat, instituit pe lîngă Prefectura-Oficiul Teritorial al Guvernului, din provincia de rezidenţă sau cea în care are sediul legal firma, sau cea în care va avea loc munca. Documentul trebuie să cuprindă cererea nominativă de autorizaţie pentru muncă –dacă a individuat un lucrător pe timp determinat- sau numerică -dacă nu cunoaşte direct lucrătorul, poate să ceară autorizaţie pentru muncă pentru una sau mai multe persoane înscrise în listele de la Reprezentanţa Diplomatică sau Consolară italiană, care conţin numele şi schedele străinilor care cer să lucreze în Italia.

Cererea trebuie să cuprindă:
- datele personale ale angajatorului, ale titularului sau ale reprezentantului legal al firmei, scopul social, sediul şi locul de muncă;
- datele generale ale lucrătorului străin de angajat, inclusiv rezidenţa în străinătate în caz de cerere nominativă şi numărul de lucrători de angajat în caz de cerere numerică;
- remuneraţia şi asigurarea la locul muncii, cum prevede legea;
- angajarea de a asigura o casă adecvată din punct de vedere igienic şi sanitar, sau care intră în parametrii prezentaţi în textul unic;
- angajamentul de a comunica orice schimbare privitoare la raportul de muncă;
- angajamentul de a susţine toate cheltuielile pentru reîmpatriere.

Cu noua procedură informatizată la cerere nu se mai anexează nici un alt document. Propunerea de contract de şedere este parte inclusivă a cererii care este supusă prin Internet Ghișeului Unic pentru Imigrație.

Şi după aceea, ce se întîmplă? Cît timp se aşteaptă?

- Ghişeul Unic pentru Imigraţie comunică cererile Centrului de plasare al forţei de muncă de competenţă ţinînd cont de provincia de rezidenţă, de domiciliul sau de sediul legal al angajatorului, excepţie făcînd cererile nominale ale lucrătorilor sezonieri;
- Centrul de Plasament al forţei de muncă pînă în 20 de zile, verifică disponibilitatea lucrătorilor naţionali, comunitari sau străini aflaţi deja în posesia unui permis de şedere şi comunică aceste date atît Ghişeului Unic, cît şi angajatorului;
- Chestura verifică dacă există motive legate atît de străin, cît şi de angajator, pentru a nu elibera autorizaţia de muncă;
- Ghişeul Unic pînă în 40 de zile de la prezentarea cererii –termen în care obține de la Direcția Provincială a Muncii părerea despre condițiile contractuale care se pot aplica și despre capacitatea economică a societății, disponibilitatea de cote, şi obține şi părerea Chesturii- convoacă angajatorul pentru a-i elibera autorizaţia de muncă, valabilă pe o perioadă care să nu depășească 6 luni (de la data eliberării);
- din acest moment, lucrătorul străin trebuie să facă cerere de viză la birourile consulare din ţara sa de provenienţă. Consulatul comunică străinului propunerea de contract de şedere pentru muncă şi eliberează, pînă în 30 de zile de la cerere, viza de intrare şi codul fiscal indicativ. Obţinută viza, lucrătorul poate intra în Italia.
- pînă în 8 zile lucrătoare de la intrarea în Italia, străinul trebuie să se prezinte la Ghişeul Unic pentru Imigraţie de competenţă care verifică documentele, dă lucrătorului străin certificatul de acordare al codului fiscal. Lucrătorul străin subsemnează contractul de şedere pentru muncă, fără a aduce alte modificări sau condiţii în acesta şi care va fi păstrat la respectivul Ghişeu Unic;
- Ghişeul Unic pentru Imigraţie se ocupă de completarea de către lucrătorul străin a formularului de cerere pentru permisul de şedere care va fi trimis la Chestura de competenţă prin transmiterea kit-ului corespunător de la Oficiul poştal.

ATENŢIE:

poţi să munceşti şi să beneficiezi de toate drepturile –înscriere anagrafică, schimbare de reşedinţă, obţinerearea şi reînnoirea documentului de identitate, înscrierea la Serviciul Sanitar Naţional, obţinerea codului fiscal, boală, maternitate, indemnizaţii cu privire la venit, la fel ca cei care aşteaptă

reînnoirea permisului de şedere- chiar dacă aştepţi eliberarea primului permis de şedere, cu condiţia ca ai făcut cererea de eliberare a permisului de şedere la Ghişeul Unic pentru Imigraţie în termen de 8 zile de la intrarea pe teritoriul naţional şi ca ai subscris contractul de şedere. Va trebui să arăţi copia formularului de cerere a permisului de şedere eliberat de Ghişeul Unic pentru Imigraţie şi chitanţa de la Poştă prin care se demonstrează transmiterea cererii.

ATENŢIE:
angajatorul are obligaţia de a comunica Ghişeului Unic pînă în 5 zile:
- data de începere a raportului de muncă;
- data de încheiere a acestuia (în cazul întreruperii raportului de muncă);
- schimbarea sediului de muncă al lucrătorului străin (în cazul transferului).

Angajatorul trebuie să transmită la Centrul de plasare al forţei de muncă comunicarea obligatorie de angajare cel puţin cu o zi înainte de începerea activităţii lucrătoare. Cu introducerea comunicării unice, comunicarea la Centrul de plasare este valabilă şi pentru înscrierea la INPS (Sistemul prevederilor Sociale şi Asigurative) şi la INAIL (Sistemul de Asigurare). Doar pentru angajaţii domestici comunicarea la INPS se face print-un anumit formular care se descarcă de pe sit-ul internet www.inps.it .

Cum se intră în Italia pentru munca sezonieră?

Angajatorul trebuie să urmeze aceeaşi procedură ca pentru munca subordonată. Ghişeul Unic eliberează autorizaţia în termen de 20 de zile de la data primirii cererilor de angajare di partea angajatorului; autorizaţia eliberată în aceste cazuri este valabilă de la un minim de 20 de zile pînă la un maxim de 9 luni de la data subscrierii contractului de şedere.

Sînt un lucrător sezonier: pot reintra în Italia în anul următor?

Da, ca lucrător sezonier străin ai dreptul de precedenţă pentru a intra în Italia în anul următor, faţă de concetăţenii tăi care nu au intrat niciodată în mod regular pentru motiv de muncă în Italia.

Cum se intra în Italia pentru muncă pe cont propriu?

Se poate intra în numărul de cote sau în afara cotelor, chiar dacă această ultimă posibilitate este practic destul de limitată. Ca să poţi exercita o activitate nu ocazională de muncă pe cont propriu, trebuie să obţii viza

munca

pentru muncă pe cont propriu. În plus trebuie să demonstrezi că ai mijloace financiare adecvate şi activitatea pe care o faci nu trebuie să fie rezervată de lege cetăţenilor italieni sau comunitari.

ATENȚIE:
împreună cu decretul fluxurilor sînt determinate și categoriile de lucrători pe cont propriu care pot intra în Italia. În ultimi ani au fost stabilite următoarele categorii: liberi profesioniști; antreprenori care desfășoară activități de interes național; parteneri ale societățiilor (care nu sînt cooperative) înființate de cel puțin 3 ani; artiști de faimă internațională; cercetători.

Ce trebuie să fac pentru a obţine viza pentru muncă pe cont propriu?

Dacă intenţionezi să exerciţi în Italia o activitate de muncă pe cont propriu care să nu fie ocazională şi dacă reintri în cotele de acces prevăzute de către decretul fluxurilor în act pentru muncă pe cont propriu, trebuie să prezinţi în Chestura teritorială de competenţă pentru eliberarea autorizaţiei în scopul intrării, următoarele documente:

- declaraţie care să ateste că nu există obstacole în vederea eliberării autorizaţiei/abilitării, eliberate de către administraţia competentă;
- declaraţie cu privire la parametrii de referinţă, eliberată de către Camera de Comerţ pentru Industrie şi Artizanat sau Asociaţia profesională de competenţă pentru locul în care activitatea pe cont propriu se va desfăşura, sau la asociaţia profesională de competenţă, atestarea parametrilor de referinţă cu privire la disponibilitatea resurselor financiare necesare pentru exercitarea activităţii. Aceşti parametrii se bazează pe disponibilitatea în Italia, din partea celui care o cere, a unei sume nu inferioară la capitalizare, pe bază anuală, cu o cotă lunară egală cu pensia socială;
- declaraţie de responsabilitate, eliberată de Inspectoratul pentru muncă de competenţă (în cazul intrării pe basa unui contract de muncă pe proiect);
- declaraţie din partea cui îţi comisionează munca, care să asigure o compensaţie superioară celei minime prevăzute pentru scutirea de cheltuieli sanitare;
- copia ultimului bilanţ depus la registrul pentru comerţ;
- disponibilitatea unei locuinţe adecvate;
- nulla osta de la Chestura competentă.

Dacă ai rezidenţa în străinătate, poţi împuternicii (cu o procură tradusă şi legalizată, dacă provine din străinătate) o persoană de încredere a cere documentele necesare.

După ce ai obţinut atestatul de disponibilitate a resurselor financiare necesare pentru exercitarea activităţii, poţi face cererea pentru viza de intrare pentru muncă pe cont propriu la autoritatea diplomatică sau consulară de competenţă pe naţionalitate şi rezidenţă. Viza va fi eliberată în termen de 120 de zile de la prezentarea cererii şi trebuie să fie utilizată în termen de 180 de zile.

Autoritatea diplomatică îmi poate refuza viza?

Da, eliberarea vizei este la discreţia Autorităţii diplomatice-consulare. Refuzul trebuie să fie neapărat redactat în scris şi motivat. În cazul cererii de viză de intrare pe motive care nu sînt de muncă, reîntregirea familiei sau studiu, refuzul, în situaţia în care există motive de securitate sau de ordine publică, poate să nu fie argumentat.

Din momentul intrării în Italia cu viza pentru muncă pe cont propriu, ce trebuie să fac?

Trebuie să obţii permisul de şedere pentru muncă pe cont propriu, exact ca un angajat, în termen de 8 zile lucrătoare de la intrarea pe teritoriu. Cu acest scop trebuie să transmiţi kit-ul corespunzător cazului de la oficiul poştal.

Cu permisul de şedere pot să desfăşor orice activitate pe cont propriu?

Da, este consimţită orice activitate nu ocazională de muncă pe cont propriu cu condiţia ca această activitate să nu fie rezervată prin lege cetăţenilor italieni sau celor din Uniunea Europeană. În orice caz, străinul, trebuie să demonstreze că dispune de mijloace adecvate pentru munca pe care trebuie să o desfăşoare în Italia. Cu permisul de şedere pentru muncă pe cont propriu lucrătorul poate să exercite şi o muncă subordonată şi deci poate fi angajat de un angajator, fără să recurgă la cotele de intrare disponibile.

Ce valabilitate are permisul de şedere?

Permisul de şedere are o valabilitate maximă de 2 ani.

Permisul de şedere poate fi reînnoit?

Da, cu condiţia ca străinul să demonstreze documentele care atestă veniturile provenite din activitatea lavorativă exercitată în cursul valabilităţii permisului de şedere pentru muncă pe cont propriu.

Constituirea și încheierea unui raport de muncă

CONTRACTUL DE MUNCĂ

Ca lucrător străin, în momentul angajării ai dreptul să cunoşti toate informaţiile cu privire la condiţiile de muncă, care trebuie inserate într-un document scris:

- cine este lucrătorul;
- cine este angajatorul;
- unde se desfăşoară munca;
- cît durează munca;
- cît durează perioada de probă;
- care este orarul muncii;
- încadrarea, nivelul şi calificarea atribuită muncitorului;
- salariul;
- care este durata concediului plătit;
- care sînt termenii în care se poate întrerupe raportul de muncă.

ATENŢIE:
în faza de selecţie, angajatorul nu poate să-ţi pună întrebări cu privire la orientarea politică sau religioasă, graviditate sau seropozitivitate (principiul non discriminării).

ÎNCHIDEREA UNUI CONTRACT DE MUNCĂ

Prima ipoteză: demisia

Cum pot prezenta demisia de la muncă?

Respectînd întotdeauna termenii de preaviz, trebuie să-ţi prezinţi demisia în formă scrisă, prezentînd 2 copii care să conţină aceste generalităţi:

- datele generale asupra societăţii căreia îi este adresată scrisoarea;
- locul şi data;
- semnătura ta;
- semnătura interlocutorului tău.

Trebuie să respect neapărat perioada de preaviz?

Aceasta trebuie stabilită întotdeauna la începutul raportului de muncă sau

este prevăzută de contractul colectiv aplicabil. Dacă nu o respecţi va trebui să plăteşti o despăgubire care să corespundă valorii retribuţiei corespunzătoare perioadei de preaviz.

Angajatorul poate refuza un preaviz?

Da, în acest caz poţi accepta renunţarea imediată la contract, cu drept de despăgubire.

În cazul unor neîdepliniri grave a condițiilor prescrise în contract de către angajator (cauză justă) sînt oricum obligat să respect termenii de preaviz?

În acest caz poţi întrerupe imediat raportul de muncă, fără a da nici un preaviz, pentru că încetarea are loc de drept pentru o cauză justă.

A doua ipoteză: concedierea

Dacă lucrez într-o societate de mici dimensiuni şi sînt concediat în mod incorect, am dreptul la o despăgubire?

Da, în societățile de mici dimensiuni angajatorul poate alege între reangajarea lucrătorului concediat în mod nelegitim, pînă în 3 zile, sau plata unei despăgubiri în valoare de la un minim de 2,5 pînă la un maxim de 6 retribuții.

Dacă lucrez într-o societate de mari dimensiuni şi sînt concediat în mod incorect, am dreptul la o despăgubire?

Da, în societățile de mari dimensiuni (cu mai mult de 15 lucrători pe teritoriul aceleiași primării sau mai mult de 60 lucrători în total), lucrătorul are dreptul de a fi reîncadrat pe postul de muncă sau să fie despăgubit cu cel puţin 5 retribuții.

Cum se contestează o concediere?

Se prezintă un document scris în care se specifică în mod clar voinţa ta de a contesta concedierea, ca de exemplu o cerere de aplicare a procedurii obligatorii de conciliere.

În ce termen trebuie să contest o concediere incorectă?

Dacă consideri că ai fost concediat incorect trebuie să faci o contestaţie pînă în 60 de zile de cînd primeşti înştiinţarea de concediere, altfel pierzi dreptul de protecţie garantat prin lege.

Angajatorul mă poate concedia pentru fapte comise în afara raportului de muncă?

Te poate concedia doar în cazul în care aceste fapte sînt strict legate de sarcinile tale de muncă.

În ce cazuri este admisă concedierea fără preaviz ("in tronco")?

Numai cînd s-a verificat o cauză legitimă, adică o faptă atît de gravă încît să nu permită continuarea, nici măcar temporară, a raportului de muncă.

Centrele de plasare a forței de muncă

Ce anume sînt Centrele pentru plasarea forţei de muncă şi care le este utilitatea?

Centrele pentru plasarea forţei de muncă sînt structuri publice, care înlocuiesc vechile oficii petru şomaj. Sînt create pentru a favoriza întîlnirea între cererea şi oferta de muncă, pentru a preveni şomajul şi a înlesni intrarea pe piaţa muncii a persoanelor cu risc de şomaj.

Cum pot avea acces la aceste servicii?

Trebuie să te înscrii în aşa-numita listă de înregistrare a datelor muncii, "elenco anagrafico", care cuprinde datele tale în:

- o fişă cu datele stării civile, datele tale complete şi cele ale familiei tale, titlul tău de studiu şi statutul tău ocupaţional;
- o fişă profesională (vechea carte de muncă), cu informaţii asupra experienţelor tale de pregătire şi profesionale, disponibilitatea ta şi certificatul tău de competenţă.

CĂUTAREA UNUI POST DE MUNCĂ

Ce este "statutul de şomaj"?

Este condiţia în care se găseşte persoana fără muncă, care se declară disponibilă imediat să desfăşoare şi/sau să caute o activitate de muncă.

Cum pot obţine statutul de şomer?

Trebuie să te prezinţi la Centrul pentru Plasarea Forţei de Muncă din oraşul în care locuieşti şi să dai o declaraţie (autocertificare) care să ateste:

- eventuale activităţi desfăşurate în trecut;
- disponibilitatea imediată de a desfăşura o activitate de muncă.

Dacă pierd postul de muncă sau îmi dau demisia, pierd şi înscrierea în lista de înregistrare a datelor?

Dacă ai un permis de şedere pentru muncă subordonată şi pierzi postul de muncă, chiar prin demisie, îţi menţii înscrierea în lista de date pe perioada de valabilitate a permisului de şedere.
Chiar ai dreptul, în baza Textului Unic privind emigrarea, să cauţi un loc de muncă, ca şomer, pe o perioadă nu inferioară a 6 luni (deci şi după data scăderii permisului de şedere). Dacă nu ai găsit o nouă muncă în termenul indicat, trebuie să te întorci în ţara ta.

Am un permis de şedere regular. Cui pot să mă adresez pentru a intra în contact cu societăţile care vor să angajeze personal?

Legea garantează lucrătorilor străini regulari şi familiilor lor aceleaşi tratament şi aceleaşi drepturi ca şi lucrătorilor italieni. Ca şi aceştia te poţi adresa:
- serviciilor publice pentru angajare (Centre de plasare a forţei de muncă, Primării, Universităţi, Camere de Comerţ);
- serviciilor private pentru angajare (Agenţii pentru muncă şi alţi agenţi).

Ce sînt Centrele de plasare a forţei de muncă, unde se găsesc şi ce tipuri de servicii îmi pot oferi?

Centrele de plasare a forţei de muncă sînt structuri publice şi se află în toată Italia. Oferă serviciu de acest tip:
- primire, informare şi orientare pentru cine caută de lucru;
- intermediere între cerere şi ofertă de muncă;
- consultanţă pentru întreprinderi.

Unde pot afla adresele şi programul centrelor de plasare a forţei de muncă din regiunea mea?

Te poţi adresa la sediul Provinciei în care locuieşti sau să consulţi site-ul acesteia pe Internet.

Ce sînt anume Agenţiile pentru Muncă?

Sînt structuri private autorizate, care se ocupă de căutarea şi selecţionarea

de personal, intermediere între cerere şi oferta de muncă, furnizarea de mînă de lucru pentru societăți, etc.

munca

Lucrătorii şi societățile pot face schimb de oferte şi de cereri fără intermediari?

Da, cu ajutorul Bursei de Muncă: un sistem informatic pentru întîlnirea între cerere şi ofertă de muncă, accesibil şi consultabil atît de lucrători, cît şi de către societăți. Aceştia pot introduce noi candidaturi sau cereri de personal, în mod direct şi fără intermediari. Pentru informaţii, consultă site-ul www.welfare.gov.it.

Pagina a cura dell'*INAIL*
e
PUBBLICITA' PROGRESSO

1. SIGURANȚA LA LOCUL DE MUNCĂ ESTE O ÎNDATORARE A TUTUROR.
Normele în vigoare prevăd un sistem organizat de prevențiune pentru securitatea la locul muncii, care solicită in mod insistent participarea activă a lucrătorilor și colaborarea tuturor (angajator, serviciul de prevenire și protecție, lucrători, medicul de competență, reprezentantul lucrătorilor pentru siguranță).

2. A LUCRA IREGULAR NU ÎNSEAMNĂ A LUCRA ÎN SIGURANȚĂ.
Cine lucrează iregular nu poate primi o formare și o instruire adecvată. Nu este posibil să se traseze istoria sa lucrătoare și să se verifice că au adoptate toate măsurile pentru a tutela integritatea sa.

3. ESTE INDINSPENSABIL SĂ FIE INDIVIDUATE ȘI VALUTATE PREVENTIV RISCURILE AMBIENTULUI DE MUNCĂ ȘI ALE FIECĂREI MUNCI.
Angajatorul (cu ajutorul "Serviciului de prevenție și protecție") valutează riscurile care privesc locul de muncă și sarcinile fiecărui lucrător, informîndu-i despre riscurile la care sînt expuși. Lucrătorul cunoaște în acest fel riscurile legate activității sale lucrătoare și modurile corecte de folosire a instrumentelor, echipamentelor și a utilajelor pe care le folosește în activitatea muncii.

4. ESTE OBLIGATORIU SĂ FIE APLICATE MĂSURI PENTRU ELIMINAREA SAU REDUCEREA RISCURILOR.
Angajatorul adoptă măsurile de siguranță necesare prevenirii accidentelor și dezastrelor la locul de muncă, inclusiv în cadrul inițiativelor de organizare și gestiune. Acolo unde un risc legat de activitatea muncii nu este posibil să fie eliminat, este obligația angajatorului să-l reducă cît mai mult possibil.

5. INSTRUIREA ESTE UN DREPT AL LUCRĂTORULUI ȘI O OBLIGAȚIE A ANGAJATORULUI.
Instruirea lucrătorilor este pe seama angajatorului și trebuie să se refere la locul de muncă și la activitățile care se desfășoară acolo.
În particular mod trebuie să fie făcută cu ocasia:
-angajării;
-transferimentului sau schimbării de sarcini;
-introducerii de echipamente de lucru noi, folosirii de substanțe noi sau preparate periculoase.
Instruirea trebuie repetată periodic și în particular mod cînd este o evoluție a riscurilor sau apar riscuri noi.

6. ÎN LOCURILE DE MUNCĂ TREBUIE SĂ FIE PREZENTE ȘI EXPUSE CORECT TOATE SEMNALELE DE SIGURANȚĂ NECESARE.
Angajatorul are obligația de a adopta semnalele de siguranță de fiecare dată cînd sînt riscuri care nu pot fi evitate sau limitate în mod suficient. Angajatorul trebuie să ia măsuri ca lucrătorii să fie informați și instruiți asupra semnificatului panourilor și a comportamentului de adoptat. Semnalele de siguarnță se împart în:
- semnale de interzicere (indică atitudini periculoase), de culoare roșie;
- semnale de prescripție (indică comportamente sau acțiuni de adoptat), de culoare albastră;
- semnale de avertizare (indică precauție, atenție), de culoare galbenă sau portocalie;
- semnale de salvare și de ajutor (indică uși, ieșiri, parcursuri, materiale, locații), de culoare verde;
- semnale anti-incendiu (indică locurile unde sînt plasate materialele și echipamentele anti-incendiu);
- semnale gestuale (utile pentru a ghida persoanele să facă anumite manevrări).

7. ANGAJATORUL ARE OBLIGAȚIA DE A FURNIZA LUCRĂTORILOR, CARE AU OBLIGAȚIA DE A LE FOLOSI, DISPOZITIVE DE PROTECȚIE INDIVIDUALĂ ADECVATE (DPI).
Aceste DPI sînt echipamente destinate a fi folosite și ținute de lucrători cu scopul de a-i proteja împotriva riscurilor care amenință sanătatea și siguranța lor în timpul muncii: tipul și caracteristicile variază după tipul de activitate desfășurată și de riscul corespunzător. Cele mai mult folosie sînt: cască, centură de siguranță, ghete cu bombeu întărit și cuie de metal, manuși, îmbrăcăminte specifică necesităților (pentru timp ploios sau friguros, ignifugă, fosforescentă etc.), ochelari, măscuțe cu diferite nivele de protecțieale căilor respirătoare în funcție de substanțele presente la locul muncii, mască pentru față, apărători pentru urechi; DPI-urile trebuie să fie puse la dispoziția lucrătorilor de către angajator.
Angajatorul provede la instruirea necesară a lucrătorilor pentru a folosi în mod corect DPI-urile. Lucrătorii au obligația de a folosii DPI-urile și de a nu face modificări di proprie inițiativă, pentru a nu pune în pericol sănătatea și siguranța proprie și a celorlalți.

8. ESTE INDISPENSABIL SĂ SE ȘTIE ÎN MOD PREVENTIV CUI SĂ SE ADRESEZE ÎN CAZ DE URGENȚĂ ȘI CE COMPORTAMENT SĂ DE ADOPTE.
Lucrătorii trebuie să cunoască numele celor însărcinați cu primul ajutor, a celor care se ocupă de urgențe și de prevenirea incendiilor, al "responsabilului serviciului de prevenire și de protecție" și al "medicului de competență". Lucrătorii trebuie să fie informați și instruți asupra comportamentului de adoptat în eventuale situații de pericol și de urgență.

9. NIMENI NU TREBUIE SĂ PUNĂ ÎN PERICOL VIAȚA PROPRIE SAU A CELORLALȚI CU COMPORTAMENTE IRESPONSABILE.
În afara faptului că reprezintă o obligație prin lege, comportamentul corect al angajatorului și al lucrătorului vor contribui a îmbunătății condițiile generale de siguranță. În plus, lucrătorul trebuie să cunoască și să respecte toate procedurile pentru a nu risca integritatea proprie și a celorlalți. Evitare dezastrele este o îndatorire comună.

10. CONDIȚIILE DE SIGURANȚĂ LA LOCUL DE MUNCĂ ȘI EFICACITATEA MĂSURILOR DE PROTECȚIE TREBUI SĂ FIE VERIFICATE PERIODIC.
Respectare condițiilor de siguranță la locul de muncă este un drept-obligație a tuturor lucrătorilor și este o obligație inderogabilă a angajatorului. Verificarea respectării normelor privitoare la tutela sănătății și a siguranței la locul de muncă (visite medicale regulare, utilaje și echipamente corespunzătoare normei de lege, instruirea, semnalele, dispozitivele de protecție individuală adecvate etc.) este un drept care poate și trebuie să fie exercitat întotdeauna.

sistemul de prevederi sociale și asigurare

sistemul de prevederi sociale și asigurare

INPS şi INAIL

Oricărui cetăţean şi deci în consecinţă şi celor străini care lucrează în Italia, îi sînt garantate mijloacele adecvate exigenţelor de viaţă în caz de accident, boală, invaliditate, bătrîneţe şi şomaj involuntar. Instituţiile destinate să îndeplinească aceste funcţii sînt INPS şi INAIL. Acestea furnizează prestări precum pensii, indemnizaţii şi alocaţii pentru accidente, boală, încheierea unui raport de muncă prin ajungerea limitei de vîrstă sau invaliditate. De aceste prestări de prevedere socială beneficiază şi membrii familiei în cazul de deces al lucrătorului. Străinii pot obţine prestări de prevedere socială pentru boli și accidente la locul de muncă.

Ce este INPS?

Institutul Naţional al Prevederilor Sociale asigură aproape toţi angajaţii din sectorul privat, majoritatea lucrători autonomi, lucrători para-subordonaţi şi anumiţi lucrători din sectorul public.
Activitatea principală consistă în lichidarea şi plata pensiilor de natură previdenţială şi asistenţială.
Pensiile de natură previdenţială sînt:
- pensia de bătrîneţe;
- pensia de vechime;
- pensia pentru supravieţuitori;
- pensia de incapacitate;
- pensia de invaliditate;
- pensia în convenţie internaţională pentru lucrul desfăşurat în străinătate.

Pensiile de natură asistenţială sînt:
- alocaţie socială;
- alocaţie de stat pentru familie;
- invaliditate civilă.

INPS acordă, în plus, prestări pentru susţinerea venitului (şomaj, boală, maternitate, fondul de întregirea cîştigului, indemnizaţie de mobilitate şi lichidare la sfîrșitul raportului de muncă) şi indică vizitele medicale pentru a verifica invaliditatea şi incapacitatea pentru muncă.
Chiar dacă ești în perioda de reînnoire a pemisului de ședere, sau în așteptarea primului permis de ședere ai dreptul de a lucra și de a beneficia de prestări legate de munca regulară (boală, maternitate, intervenții pentru susținerea venitului) cu condiția de a avea documentele corespunzătoare a

demonstra că a fost cerută reînnoirea sau eliberarea permisului de şedere în condiţiile stabilite de lege (copia vechiului permis de şedere şi copia chitanţei cererii reînnoirii, în primul caz; sau copia formularului cererii permisului de şedere eliberată de Ghişeul Unic pentru Imigraţie şi copia chitanţei de prezentare a cererii, în al doilea caz).

Ce este INAIL?

Institutul Naţional pentru Asigurări împotriva Accidentelor la Locul de Muncă şi Bolilor Profesionale administrează asigurarea obligatorie, tutelînd lucrătorul împotriva accidentelor la muncă şi bolilor profesionale. În particular INAIL se ocupă de:

- garantarea prevederilor de ordin economic, sanitar şi de integrare;
- se ocupă de informarea şi de pregătirea profesională,în cadrul societăţilor mici si medii, cu privire la prevenirea la locul de muncă;
- asigurarea reabilitarii şi reintegrării la locul de muncă al lucrătorului.

Sistemul prevederilor sociale şi asigurative (INPS)

CONTRIBUŢIA

Cum se calculează contribuţiile?

INPS acordă prestaţiile care sînt în sarcina sa prin contribuţii. Modalitatea de calcul, valoarea sumei, persoanele care trebuie să o verse şi termenii de plată a contribuţiei datorate sînt diferite dacă se tratează de muncă subordonată sau pe cont propriu.

Căror instituţii trebuie plătite contribuţiile?

La INPS se plătesc prevederile sociale.
La INAIL se plăteşte pentru asigurările în caz de accidente sau boli profesionale.
Există şi alte intituţii şi fonduri pentru prevederi sociale pentru anumite categorii de lucrători (exemplu: Institutul Naţional de Previdenţă pentru Angajaţii Administraţiei Publice - INDAP).

Care sînt perioadele cuprinse în mod automat în vechimea de contribuţie?

Perioadele care pot fi considerate la cererea interesatului sînt:
- serviciul militar;
- sarcina şi puerperiul;
- accidentul şi boala;
- serviciul civil;
- expectativa sindicală;
- expectativa pentru mandat electoral.

Perioadele considerate automat sînt:
- şomaj cu indemnizaţie;
- perioada de întregire a cîştigurilor;
- mobilitate;
- tuberculoză.

Ce este prevederea integrativă?

Prevederea integrativă, o prevedere complementară, este o formă de economisire pe bază voluntară, care se adaugă prevederii aşa numite "obligatorie de bază" şi consimte lavoratorului să aibă un tratament pensionistic viitor adecvat la exigenţele sale de viaţă. Prin acordarea unei prestaţii suplimentare, creşte de fapt nivelul de venit al lucrătorului pensionat.

PENSIA

Cine are dreptul la pensie?

Toţi lucrătorii care prestează o muncă salariată remunerată, fără distincţie de sex şi de naţionalitate.
Angajatorii trebuie să verse toate contribuţiile de prevedere socială pentru pensia angajaţilor.

Cînd se are dreptul la pensie?

Pensia de bătrîneţe se obţine atunci cînd se ajung condiţiile de vîrstă, actualmente pentru bărbaţi este vîrsta de 65 de ani şi pentru femei de 60 de ani, şi condiţia contributivă, adică să fi lucrat pentru un număr de 20 de ani de contribuţii.
În sistemul contributiv pensia de bătrîneţe se obţine cînd se ajung condiţiile de vîrstă care actualmente sînt de 57 de ani şi pentru bărbaţi şi pentru femei,

5 ani de contribuţie efectivă, mereu dacă suma totală al pensiei nu este inferioară sumei totale a alocaţiei sociale mărită cu 20%. De această măsură minimă nu se ţine cont pentru lucrătorii care au cel puţin 65 de ani.
Pensia de vechime se poate obţine înainte de a împlinii vîrstei pensionării. Actualmente condiţiile cerute sînt de 35 de ani de contribuţii şi 57 de ani. Dacă nu se are încă 57 de ani de viaţă, se poate oricum obţine pensia de vechime dacă se demonstreză 38 de ani de contribuţii.

Cum se calculează pensia?

În sistemul retributiv suma totală a pensiei este corelată la 2 elemente:
- remuneraţia calculată pe media ultimelor săptămîni de retribuţie anterioară la decorenţa pensiei;
- vechimea contributivă.

În sistemul contributiv suma totală a pensiei este corelată la preţul contribuţiilor vărsate, revalutate cu această ocazie. Cota individuală a contribuţiilor vine multiplicată pe coeficientul de transformare relativ la vîrsta asiguratului la data începerii pensiei.

Pot cere pensia anticipat?

Da, dacă raportul de muncă se încheie pentru motive de sănătate.
În acest caz se poate cere pensia de invaliditate şi alocaţia de invaliditate.

ATENŢIE:
pensionarea anticipată poate fi cerută doar de titularii cărţii de şedere CE.

Din ce sînt constituite pensiile?

Pensiile acordate de către INPS sînt constituite din pensia de bază, din alocaţiile pentru familie, în cazul în care i se cuvin, şi din al 13-lea salariu.
Pensiile acordate de către alte instituţii publice diferite de INPS sînt constituite din pensia de bază, alocaţia suplimentară, din alocaţiile pentru familie, soţ/soţie şi fiecare fiu şi părinte în grijă, în cazul în care i se cuvin, şi din al 13-lea salariu.

Ce anume sînt pensiile reversibile?

Sînt pensii, care, în cazul decesului lucrătorului asigurat sau pensionat, sînt vărsate membrilor familiei. Supravieţuitorilor li se cuvine:
- pensie de urmaş dacă persoana decedată era deja pensionată;

- pensie indirectă dacă persoana, în momentul decedării, muncea. În acest caz ar fi trebuit să verse, în orice epocă, cel puţin 15 ani de contribuţii sau ar trebui să fie asigurat de cel puţin 5 ani, din care 3 ani achitaţi în cincinalul precedent morţii.

INVALIDITATEA PENTRU MUNCĂ

Ce anume este pensia de invaliditate?

Este o pensie care se dă angajaților şi lucrătorilor autonomi afectaţi de o infirmitate fizică sau mintală care pot să demonstreze o vechime asigurată de 5 ani (260 de contribuţii săptămînal) din care cel puţin 3 ani (156 de săptămîni) achitaţi în cei 5 ani precedenţi cererii de pensie de invaliditate.
Infirmitatea fizică şi mintală trebuie să fie confirmată de medicii INPS şi trebuie să fie la un nivel care să demonstreze în mod absolut şi permanent imposibilitatea de a face orice lucru.

Ce este alocaţia ordinară de invaliditate?

Alocaţia se acordă angajaților şi lucrătorilor autonomi, care au fost loviţi de o boală fizică sau mintală, care pot demonstra o vechime asigurată de 5 ani (260 de contribuţii săptămînale), din care cel puţin 3 ani (156 de săptămîni) achitaţi în cei 5 ani precedenţi cererii de pensie de invaliditate. Boala trebuie recunoscută de către medicii INPS şi trebuie să fie la nivelul încît să ducă la reducerea permanentă a capacităţii de muncă inferior la a 3-a parte, în ocupaţiile adecvate aptitudinilor lucrătorului.
Alocaţia ordinară de invaliditate se concede chiar dacă se lucrează.

Ce trebuie să fac pentru a obţine recunoaşterea invalidităţii?

Trebuie făcută o cerere la ASL-ul din zona de rezidenţă. Dacă starea de sănătate sau handicapul care a condus la invaliditate se agravează, interesatul poate face o cerere de recunoaştere a noii condiţii la ASL.

Există variate grade de invaliditate?

Da, în baza gradului de invaliditate recunoscut se are acces la diverse beneficii, printre care:
- alocaţie lunară de asistenţă sau indemnizaţie de însoţitor (dat de INPS). Această indemnizație este furnizată şi titularilor de permis de ședere care demonstrează că șederea nu este ocazională şi nici de scurtă durată;

- scutirea de la plata tichetului sanitar (dat de ASL);
- reducere pentru abonamentele de transport în comun (cererea se va face la societatea pentru transportul local);
- semn distinctiv pentru a parca automobilul (cererea se va face la STA, Oficiul Invalizilor din circumscripţia de competenţă);
- proteze şi auxiliare (cererea se va face la ASL).

INDEMNIZAŢIA DE ŞOMAJ

Care este situaţia în caz de şomaj?

INPS varsă o indemnizaţie persoanei rămase fără muncă, în cazurile de concediere sau demisie cu condiţia să se fi vărsat contribuţii pentru cel puţin 2 ani, din care cel puţin unul înainte de demisie/concediere.
Cererea trebuie să fie prezentată pînă în 68 de zile de la încheierea raportului de muncă şi suma de bani va fi vărsată pe o perioadă de maxim 180 de zile.
Fondul de întregire a cîştigurilor de la INPS-ului administrează serviciile care se acordă lucrătorului în cazuri de:

- suspendare din postul de muncă;
- restructurare sau reconversie industrială;
- criză a societăţilor din sector (în acest caz indemnizaţia nu poate fi acordată pentru mai mult de 2 ani).

moldavo.indd 88 30-Apr-11 9:16:26 AM

Alte forme de asistență: alocațiile

Ce anume este alocaţia pentru familie?

Este o sumă de bani destinată ajutorării lucrătorului sau pensionatului care trebuie să înfrunte cheltuieli ce ţin de nucleul familiei. Alocaţia de familie diferă în funcţie de numărul de membrii ai familiei şi de venitul total. Are drepturi doar cine are familia în grijă. De vărsarea sumei se ocupă INPS-ul.

Ce este o alocaţie socială?

Este suma vărsată cetăţenilor care se află în dificultate şi răspund unor criterii:

- vîrsta superioară a 65 de ani;
- venitul pe ultimul an nul sau inferior minimului stabilit prin lege;
- pentru cetăţenii străini, carte de şedere CE sau statut de refugiat;
- rezidenţa în Italia.

ATENȚIE:
pentru a beneficia de această alocație este necesar să locuiești efectiv în Italia și va fi suspendat dacă rămîi în străinătate pe o perioadă de mai mult de o lună, în afara cazului în care au intervenit motive sanitare demonstrabile. La un an de la întrerupere, și după verificarea persistenței acestei situații, alocația va fi anulată.

Ce este alocaţia de maternitate acordată de către primărie?

Este o alocaţie destinată femeilor care pentru maternitate nu primesc alte indemnizaţii sau care au primit o sumă inferioară celei stabilite. În acest ultim caz lucrătoarele primesc diferenţa.

Aceasta poate fi cerută de străine?

Da, dacă au cartea de şedere CE sau au făcut cerere de permis de şedere CE. În acest caz, alocaţia este suspendată pînă la obţinerea acesteia.

Cînd trebuie prezentată cererea?

Pînă într-o perioadă de 6 luni de la naşterea copilului. Chiar şi în caz de încredinţare de preadopţie sau adopţie fără încredinţare, cererea trebuie

prezentată pînă în 6 luni, cu condiţia ca minorul să nu fi împlinit 6 ani. Dacă este vorba de adopţie internaţională, vîrsta maximă a minorului este de 18 ani.

ATENŢIE:
alocaţia poate fi cerută de către o străină atunci cînd minorul, chiar dacă nu este născut în Italia sau nu este cetăţean al Uniunii Europene, este înscris pe cartea de şedere CE a unuia dintre părinţi.

Sistemul de asigurare (INAIL)

Ce este accidentul?

Este un eveniment dăunător venit pe cauză violentă sau virulentă verificat în timpul lucrului care a cauzat moartea sau o invaliditate permanentă, absolută sau parţială, sau o invaliditate temporară care duce la absenţa de la muncă pentru mai mult de 3 zile.

În care mod angajatorul trebuie să mă asigure pentru accidente şi boli profesionale?

Angajatorul trebuie să-şi asigure angajații la INAIL împotriva daunelor fizice şi economice avute ca urmare a unor accidente sau boli în urma activităţii desfăşurate; această asigurare îl scuteşte de responsabilitatea civilă care poate deriva din accidente.

ATENŢIE:
dacă în schimb este recunoscută responsabilitatea angajatorului din cauza violării unor norme de prevenţie şi de igienă, scutirea nu se aplică.

Cît costă asigurarea INAIL?

Asigurarea este gratuită pentru lucrător, este în obligaţia angajatorului.
Angajatorul trebuie să prezinte la începutul activității un „înştiințare de lucrare" şi să plătească o sumă pentru riscurile legate de activitate.

Ce lucrători pot fi asiguraţi la INAIL?

• lucrătorii angajați, cei care desfăşoară o activitate pe cont propriu sau

parasubordonați şi care utilizează maşini, aparate, utilaje sau care lucrează în medii în care se folosesc astfel de utilaje;
- casnicele, dar numai pentru daune cu invaliditate egală sau superioăr a 33%.

Ce trebuie să fac dacă am un accident?

Să faci denunţarea accidentului, urmînd această procedură:
- să-ţi informezi imediat angajatorul;
- să prezinţi angajatorului primul certificat medical (imediat ce-l ai) şi, dacă va trebui să continui tratamentul, certificatul de la medicul curant sau de la INAIL;
- să mergi, imediat ce condiţiile fizice ţi-o permit, la sediul INAIL cel mai apropiat pentru a continua cura şi a face certificările medico-legale.

Dacă angajatorul meu nu m-a asigurat şi am un accident sau mă îmbolnăvesc profesional, ce se întîmplă?

Ca salariat ai oricum dreptul la prestări INAIL, chiar dacă angajatorul tău nu te-a asigurat.

Pentru care accidente sînt asigurat de INAIL?

Accidente care au avut loc la locul de muncă şi răspund următoarelor caracteristici:
- au avut o cauză violentă;
- au provocat decesul, invaliditatea permanentă sau temporară care a condus la absenţa pentru mai mult de 3 zile de la locul de muncă.

Pentru accidentele "in itinere", care au avut loc pe parcursul între locuinţa lucrătorului şi locul de muncă, cu condiţia ca:
- să fi avut loc pe drumul "normal" de dus-întors, itinerariu definit mai sus, de la locul de muncă la cel în care se consumă de obicei masa, dacă nu este un serviciu cantină în fabrică;
- au avut loc în cazul utilizării mijlocului de transport privat, deoarece era necesar.

Care sînt obligaţiile mele ca salariat?

- să urmezi indicaţiile respective sarcinii tale;
- să semnalezi un pericol (directorului, responsabilului, etc.);
- să respecţi şi să nu modifici semnalele de pericol;
- să te supui controalelor sanitare/vizitelor medicale.

Ca angajat, care sînt drepturile mele?

- să nu continui munca/să nu lucrezi în caz de pericol grav şi imediat;
- să te îndepărtezi de postul de muncă sau de zona de pericol în caz de pericol grav şi imediat;
- să te supui vizitelor medicale pentru motive legate de riscuri profesionale.

Ce trebuie să fie scris în declaraţia de accident?

Datele lucrătorului şi informaţiile asupra accidentului:

- cauze şi circumstanţe, ziua şi ora, etc.;
- datele referitoare la cîştigul realizat în ultimele 15 zile înainte de accident;
- eventualele lipsuri de măsuri în igienă şi prevenţie;
- martorii care au asistat la eveniment;
- tipul şi locul leziunii.

Ce anume este boala profesională? Este diferită de accident?

Boala profesională, spre deosebire de accident, este provocată de acţiuni nocive care se prelungesc în timp şi reduc capacitatea de muncă a persoanei.

Am o boală profesională, ce trebuie să fac?

Dacă în prezent continui munca, trebuie:

- să faci o declaraţie despre boala angajatorului tău într-o perioadă de 15 zile de la începerea bolii;
- să prezinţi angajatorului tău primul certificat medical şi dacă trebuie să continui tratamentul, certificatul completat de către medicul curant.

Dacă în prezent nu mai lucrezi, trebuie:

- să prezinţi la INAIL o cerere de recunoaştere a bolii profesionale.

Ce face INAIL dacă am un accident sau mă îmbolnăvesc profesional?

Lucrătorului care are un accident sau se îmbolnăveşte profesional la locul de muncă, INAIL îi oferă prestări economice şi sanitare.

Pentru ce motive pot obţine ajutore economice?

Pierderea retribuţiei ("indennità di temporanea"):

- reducerea sau pierderea capacităţii de muncă (recunoaşterea gradului de invaliditate permanentă); pentru evenimentele anterioare datei de 25 iulie

2000;
- vătămare a integrităţii psiho-fizice şi consecinţele sale patrimoniale ("danno biologico") pentru evenimente venite după 25 iulie 2000.

În caz de deces pentru accident sau boală profesională, ajutorul este luat de către membrii familiei.

Ce anume este o "indennità di temporanea" şi la ce valoare ajunge?

Este o rambursare pentru pierderea retribuţiei, pe care INAIL o varsă lucrătorului din a 4-a zi succesivă celei în care a avut loc accidentul sau s-a manifestat o boală profesională, pînă la vindecarea clinică atestată.
Această indemnizaţie corespunde a 60% din remuneraţia medie pînă la a 90-a zi de absenţă de la postul de muncă şi creşte pînă la 75 după cea de-a 90-a zi.
Bolile care în schimb nu sînt legate în mod direct cu postul de muncă sînt de competenţa INPS.

Dacă accidentul sau boala profesională n-au fost declarate pot obţine oricum prestări INAIL?

Da, pînă într-o perioadă de 3 ani de la ziua în care a avut loc accidentul sau s-a manifestat boala: trebuie să declari tu accidentul sau să te adresezi unei instituţii autorizate care să te reprezinte (Patronat).

Ce anume este recunoaşterea gradului de invaliditate permanentă?

După vindecare, INAIL-ul te invită să te supui unei vizite medico-legale, pentru a atesta şi stabili gradul de invaliditate permanentă datorată accidentului sau bolii profesionale.
Pentru evenimentele anterior datei de 25 iulie 2000:
- dacă gradul de invaliditate este cuprins între 11 şi 100% lucrătorul are drept de despăgubire;
- dacă gradul de invaliditate este inferior de 11%, lucrătorul nu are drept de despăgubire afară de eventuala următoare înrăutăţire.

Pentru evenimente care intră în vigoare după 25 iulie 2000:
- dacă gradul de infirmitate psihică şi fizică este inferior de 6% lucrătorul nu are dreptul la o indemnizaţie;
- dacă gradul de infirmitate este egal sau superior de 6% şi inferior de 16% lucrătorul are dreptul la o indemnizaţie în capital numai pentru daună biologică;

- dacă gradul de infirmitate este egal sau superior de 16% lucrătorul are drept la o retribuţie, din care o cotă pentru dauna biologică şi o altă cotă pentru consecinţele patrimoniale ale infirmităţii.

Ce pot face dacă starea mea de sănătate se înrăutăţeşte?

Poţi cere la INAIL o revedere a gradului de invaliditate, în aceste date:
- pînă în 10 ani de la ziua în care a avut loc accidentul;
- pînă în 15 ani de la data la care s-a manifestat boala profesională;
- fără limite de timp pentru cazurile de silicoză şi de azbestoză.

Va trebui să te supui vizitelor medico-legale pentru a avea confirmarea, creşterea sau diminuarea gradului de invaliditate.

Ce anume cuprind prestările sanitare?

- tratamente medicale, chirurgicale şi fizice pentru a înlesni vindecarea, acordate gratuit de către Serviciul Sanitar Naţional şi policlinicile INAIL;
- tratamente medicale de reabilitare şi eventuale proteze pentru o recuperare maximă a posibilei integrităţi psiho-fizice şi a capacităţii de muncă pierdută.

Pentru a obţine prestări şi a primi asistenţă gratuită , te poţi adresa şi Patronatelor.

ÎNDEPLINIRILE ANGAJATORULUI ÎN CAZ DE ACCIDENT ŞI BOALĂ PROFESIONALĂ A UNUI ANGAJAT

Ce este legea 626 şi la ce se referă?

Este un Decret Legislativ nr. 626 din 1994, cunoscut precum "legea asupra siguranţei la locul de muncă" şi stabileşte normele privitoare la igiena şi siguranţa lucrătorilor la locul de muncă; este primul decret născut pentru a individualiza, evalua, elimina, preveni şi limita riscurile în mediul de lucru, garantînd maxima siguranţă.

Care sînt obligaţiile angajatorului?

- să informezi angajaţii;
- să întreţii în mod regulat mijloacele de muncă;
- să fii atent cu privire la respectarea regulilor.

Ce trebuie făcut dacă unul dintre angajaţi are un accident?

- se prezintă o declaraţie la INAIL şi la autorităţile de Siguranţă Publică, utilizînd un formular tip într-o perioadă de 2 zile din ziua în care ai aflat de accident;
- se trimite la INAIL certificatele medicale originale;
- se plăteşte întreaga zi de muncă în care a avut loc accidentul şi 60% în cele 3 zile succesive.

În caz de internare în spital, spitalul va trimite copia certificatelor la INAIL şi angajatorului.

ATENŢIE:
în cazul accidentelor urmate de decesul salariatului, angajatorul trebuie să facă declaraţia, prin telegramă sau fax, în 24 de ore de la accident.

Ce trebuie făcut dacă un angajat se îmbolnăveşte profesional?

- se prezintă o declaraţie la INAIL într-o perioadă de 5 zile;
- se trimite la INAIL certificatele medicale originale.

starea civilă

starea civilă

Informații generale

Ce anume este Registrul Stării Civile?

Este un registru care conţine toate datele personale ale persoanelor care locuiesc într-o localitate.
Biroul de înregistrare a stării civile se ocupă de practicile necesare menţinerii registrului şi actualizarea acestuia.

Ce se înţelege prin "locuinţă", "rezidenţă", "domiciliu"?

Locuinţa (simplă sau de ocazie) este un loc în care persoana hotărăşte să rămînă în mod provizoriu, pentru o perioadă limitată, în aşteptarea găsirii uneia stabile.
Rezidenţa este locul unde persoana trăieşte şi unde a făcut cerere de înscriere în registrul stării civile. Face cerere de rezidenţă persoana care hotărăşte să rămînă o perioadă mai lungă într-o zonă.
Domiciliul este locul în care individul decide să-şi stabilească sediul principal de afaceri şi interese.

Mă pot înscrie în registrul Stării Civile?

Da, dacă ai o carte de şedere CE sau un permis de şedere pentru muncă, familie, rezidenţă electivă, chiar şi în perioada de reînnoire, prezentînd chitanţa cererii de reînnoire, te poţi adresa Biroului de Înregistrare a Stării Civile de la Primăria de competenţă.

Cînd se face o înscriere în Registrul Stării Civile?

- la naştere, la Biroul de Înregistrare a Stării Civile din localitatea de rezidenţă a părinţilor sau a celei unde este înscrisă mama, în cazul în care părinţii sînt înscrişi în registre diferite;
- cînd se schimbă rezidenţa de la o Primărie la alta sau din străinătate, la Biroul de Înregistrare a Stării Civile din localitatea în care persoana locuieşte.

Înscrierea şi cererea de modificare a stării civile poate fi urmată de o verificare, din partea birourilor de competență de la Primărie, a codițiilor igienico-sanitare al edificiului în care solicitantul are intenția de a-și stabili reședința, în sensul normelor sanitare în vigoare.

Ce anume este familia înscrisă în Registrul Stării Civile?

Este un grup de persoane care trăieşte în aceeaşi locuinţă. Aceste persoane

sînt legate prin căsătorie, rudenie (chiar şi prin alianţă), adopţie, protecţie sau, pur şi simplu, afectiv.

Cînd şi din ce motive se face o ştergere din Registrul Stării Civile al Primăriei de reşedinţă?

- cînd se schimbă locul rezidenţei, într-o altă localitate sau din străinătate;
- dacă o persoană fără un domiciliu stabil se mută într-o altă localitate;
- cînd autorităţile nu reuşesc să găsească o persoană la rezidenţa declarată.

ATENŢIE:
cînd nu se reînnoieşte declaraţia de reşedinţă, cetăţeanul străin este anunţat şi invitat să o facă în termen de 30 de zile.

La ce este utilă înregistrarea rezidenţei la primărie?

Este utilă pentru a completa anumite demersuri importante:
- reînnoirea permisului de şedere;
- cererea eliberării cărţii de şedere CE;
- în vederea obţinerii cetăţeniei;
- cererea reîntregirii familiale;
- cererea libretului sanitar;
- cererea de acces la o casă rezidenţială publică („case populare”).

Un centru de primire poate deveni reşedinţa mea?

Cînd un străin locuieşte într-un centru pentru cel puţin 3 luni, centrul devine reşedinţa sa.

Este obligatorie reînnoirea înscrierii în Registru? Cînd?

Da, ori de cîte ori îţi reînnoieşti permisul sau cartea de şedere, pînă într-o perioadă de 60 de zile de la data eliberării noului permis (sau cărţii de şedere CE). În faza de reînnoire a permisului (sau cărţii de şedere CE) înscrierea la Biroul de Înregistrare a Stării Civile nu decade. Funcţionarul va actualiza fişa de înregistrare a străinului, comunicînd acest lucru Chestorului.

Cînd trebuie să comunic Chesturii schimbarea de domiciliu?

Pentru străinii care au reşedinţă, schimbarea locuinţei este comunicată de Oficiul Stării Civile la Chestura de competenţă.

Străinii care stau regulamentar dar nu au rezidenţă, în 15 zile trebuie să comunice, în mod obligatoriu, schimbare de domiciliu la Chestură.

Cererea de înregistrare în Registrul Stării Civile

Ce se înţelege prin "cerere de înregistrare a stării civile" pentru străini?

Este cererea prin care un cetăţean străin cere să fie înscris în Registrul Stării Civile. Dacă această cerere este acceptată, cetăţeanul obţine rezidenţa în localitatea aleasă şi poate cere certificate utile şederii sale în Italia.

Ce anume se înţelege prin schimbare de rezidenţă sau domiciliu?

Prin schimbare de rezidenţă se înţelege transferul permanent al domiciliului principal de la o Primărie la alta.
Prin schimbare de domiciliu se înţelege transferul dintr-o casă în alta, în cadrul aceleiaşi Primării.

Pot prezenta o cerere de schimbare a rezidenţei/domiciliului?

Numai dacă eşti major şi ai un permis de şedere valabil.

Cum pot prezenta o cerere de schimbare a rezidenţei/domiciliului?

Dacă te transferi din străinătate, trebuie să te prezinţi la Biroul pentru Schimbarea Rezidenţei, la primăria în care mergi să locuieşti, pentru a semna o declaraţie de înscriere.
Dacă te transferi de la o Primărie la alta, trebuie să te prezinţi la Biroul Registrului de înscriere al Primăriei locului în care vrei să-ţi stabileşti noua rezidenţă.

Cum procedez pentru a prezenta cererea de înscriere în Registrul Stării Civile sau de schimbare a rezidenţei pentru toată familia mea?

Oricare dintre membrii majori ai familiei tale poate face cerere în numele întregii familii: trebuie prezentate permisele de şedere ale membrilor familiei şi angajamentul că se va comunica eventualul transfer al familiei.

Cum procedez dacă merg să locuiesc cu o altă familie?

Prima persoană scrisă în statutul de familie a familiei care te găzduieşte, trebuie să te însoţească la Biroul de Schimbare a Rezidenţei pentru a prezenta cererea de înscriere de rezidenţă.

Care sînt termenii de înregistrare şi de schimbare a rezidenţei ?

Cetăţenii străini trebuie să ceară înscrierea în registrul Stării Civile în 90 de zile de la intrarea lor în Italia.
Cetăţenii străini care cer o schimbare a rezidenţei, trebuie să o facă în 20 de zile de la transferarea lor.

Care sînt documentele care trebuie prezentate?

- un paşaport valabil;
- codul fiscal;
- permisul de şedere valabil cu o durată superioară a 1 an (dacă este prima eliberare, trebuie să aibă valabilitate superioară a 3 luni). Dacă permisul de şedere este în fază de reînnoire, se poate prezenta permisul expirat împreună cu chitanţa cererii de reînnoire (eliberată de Chestură sau de Oficiul poştal).

În funcţie de primărie, vi se mai pot cere:

- un certificat de naştere în limba italiană sau acte autentificate şi valabile, eliberate de autorităţile ţării de origine, care atestă starea civilă şi compoziţia familiei;
- o copie a contractului de închiriere sau actul de proprietate a locuinţei, sau în alternativă, o declaraţie de ospitalitate din partea proprietarului casei;
- cartela serviciului de salubritate pentru a demonstra înscrierea locuinţei unde vă transferaţi.

Refugiaţii politici trebuie să aducă şi o declaraţie eliberată de către Înaltul Comisariat al Naţiunilor Unite.

ATENŢIE:

după înregistrarea şi/sau schimbarea rezidenţei, Primăria va efectua un control cu ajutorul Poliţiei Municipale, pentru a verifica prezenţa ta în noua reşedinţă, indispensabil pentru a finaliza raportul.
În cazul în care îţi schimbi domiciliul, înainte de a te prezenta la Primărie, trebuie să treci noul domiciliu pe permisul de şedere la Chestura din zona Primăriei în care este situat noul domiciliu.

Dacă ai un permis de conducere italian, trebuie să înregistrezi noua rezidenţă pe acest document.
Indivizii care convieţuiesc în aceeaşi locuinţă sînt trecuţi în mod automat în acelaşi statut familial. Dacă nu există legături de rudenie, se poate cere înscrierea într-un statut familial pe cont propriu.

Cît costă înscrierea şi schimbarea de reşedinţă şi domiciliu?
Sînt gratuite.

Serviciile Stării Civile

Care sînt serviciile legate de înregistrarea în Registrul Stării Civile la care au dreptul cetăţenii străini rezidenţi?
Certificate de (dacă evenimentele sînt înregistrare în primărie):
- Naştere;
- Rezidenţă;
- De înregistrare istorică a datelor personale;
- Certificat de celibat;
- Situaţie de familie;
- Existenţa în viaţă;
- Vaccinări;
- Contextuale.

ATENŢIE:
pentru a beneficia de serviciu este necesar paşaportul (sau un document echivalent) şi permisul sau cartea de şedere CE; datele incluse în ele trebuie să coincidă.

Ce anume este Cartea de Identitate?
Este un document de identitate personală, care poate fi utilizat în Italia. Este eliberată personal cetăţenilor cu rezidenţă de primărie care au împlinit deja 15 ani. Este valabilă 10 ani, însă nu este valabilă pentru expatriere.

ATENŢIE:
Cartea de Identitate eliberată de către Primar, nu reprezintă un titlu de şedere pentru străinul care se află pe teritoriul naţional, dar trebuie prezen-

tată întotdeauna împreună cu permisul de şedere sau cartea de şedere CE şi paşaportul.

Cînd pot face cerere?

Pentru eliberare: în orice moment.
Pentru reînnoire: chiar şi 180 de zile înainte de expirare.

Unde pot face cerere pentru eliberare/reînnoire şi ce documente îmi sînt necesare?

Trebuie să te prezinţi în persoană la Biroul Cărţii de Identitate al Primăriei.
Cînd se face cerere pentru Cartea de Identitate trebuie prezentate:

- 3 fotografii format legitimaţie, egale şi recente cu capul descoperit;
- cetăţenii UE trebuie să prezinte un document de recunoaştere valabil;
- cetăţenii extracomunitari trebuie să prezinte paşaportul şi permisul de şedere; dacă permisul de şedere este în fază de reînnoire, se poate prezenta permisul de şedere împreună cu chitanţa cereriide reînnoire (eliberată de Chestură sau de Oficiul poştal).

Este necesară achiziţionarea la casieria circumscripţiei un formular de cerere, care trebuie completat. Trebuie plătită şi o taxă de secretariat.

Pot obţine o copie a cărţii de identitate?

Cazurile în care se eliberează o copie a propriei cărţi de identitate, dacă nu este expirată, sînt:

- furt;
- pierdere;
- deteriorare.

Cînd pot utiliza declaraţia pe proprie răspundere?

Unele documente de prezentat la Administraţiile Publice şi ai concesionarilor de servicii publice (Enel, Acea, Atac, Poştă etc.) pot fi înlocuite de o declaraţie făcută pe propria răspundere, doar semnată de către interesat, neautentificată şi fără timbru fiscal.
Un cetăţean străin, cu rezidenţa regulară în Italia, poate utiliza declaraţia pe propria răspundere pentru a certifica:

- stări şi calităţi personale, deţinute sau verificabile de către Administraţia Publică;

- fapte certificabile sau verificabile de către funcţionari publici italieni, cu excepţia dispoziţiilor speciale de lege.

Ce anume este o legalizare?

Legalizarea este un act prin care Autoritatea Consulară Italiană conferă valabilitate unui document eliberat de către autorităţile străine.

Ce anume este autentificarea?

Este o traducere -cu un timbru fiscal- care trebuie validată la Tribunalul Civil şi care se va anexa în cazul documentelor scrise într-o limbă străină, la documentul original sau copie.

Ce trebuie să fac dacă vreau să mă căsătoresc?

Cetăţenii străini pot celebra căsătoria în Italia, atît cu ritul civil italian, cît şi cu ritul religios cu valabilitate civilă, conform culturile admise de către stat.
În cazul cetăţeanului străin rezident în Italia, ca şi pentru cetăţenii italieni, înaintea celebrării căsătoriei trebuie publicat anunţul de căsătorie, publicare ce se poate cere la Biroul Stării Civile al Primăriei de rezidenţă.
Publicarea este necesară, pentru a face publică dorinţa celor 2 persoane care se căsătoresc. Înainte de publicare, viitori soţi trebuie să presteze jurămînt în faţa unui oficial al Stării Civile.

Care sînt documentele ce trebuie prezentate?

- permisul de şedere sau declaraţia de prezenţă (în cazurile în care nu este obligatoriu să se facă declaraţia de prezenţă este suficient să fie prezentată pagina paşaportului pe care este visibilă ştampila Poliţiei de Frontieră);
- Nulla osta, autorizaţia, pentru căsătorie eliberată de către Autoritatea Consulară în Italia; în acest caz, semnătura consulului trebuie să fie legalizată la prefectura italiană de competenţă sau de către Autoritatea de competenţă în ţara de origine -în acest caz, documentul trebuie să fie legalizat de către Consulatul sau Ambasada Italiană în străinătate;
- pentru cetăţenii străini cu rezidenţa în Italia, certificatul de celibatar şi de rezidenţă cu timbrul fiscal;
- paşaportul sau documentul de identitate personală;
- certificatul de naştere, eliberat în ţara de origine, tradus şi legalizat, în cazul în care Nulla Osta conţine datele referitoare la naştere, paternitate şi maternitate.

ATENŢIE:
în momentul prestării jurămîntului, este necesară prezenţa a 2 martori majori cu documente valabile (dacă sînt străini cu permisul de şedere). În cazul străinului rezident în Italia, certificatele relative la rezidenţă sînt eliberate de către biroul Primăriei în care este rezident.

Alte birouri de servicii ale primăriei

Ce anume sînt serviciile sociale şi care le este utilitatea?

Pe lîngă fiecare primărie se află un birou al Serviciilor Sociale. Se pot adresa acestui birou toţi rezidenţii localităţii, italieni şi străini. Asistenţii sociali ajută persoanele care se află în dificultate în momentul intrării şi pe parcursul integrării în Italia şi oferă informaţii utile cu privire la:

- asistenţa la domiciliu a persoanelor în vîrstă, minorilor, purtătorilor de handicap;
- susţinerea economică a familiei şi a persoanei;
- asistenţă pentru locuinţă;
- introducerea minorilor în structurile rezidenţiale;
- adopţii naţionale şi internaţionale;
- semne distinctive pentru parcarea persoanelor purtătoare de handicap;
- tarife reduse pentru transportul în comun;
- autorizaţii la cantine sociale şi/sau primire în centre nocturne etc.

Ce reprezintă serviciile pentru educaţie?

În fiecare primărie se află un birou pentru Servicii Educative, care oferă informaţii asupra următoarelor servicii:

- servicii de cantină şcolară;
- centre de recreaţie pe perioada de vară, de iarnă şi în şcoli;
- certificate de frecvenţă pentru creşe şi grădiniţe comunale;
- înscrieri la creşe;
- înscrieri la grădiniţă etc.

locuința

locuința

Garanția unei locuințe

Străinul pentru a sta în Italia trebuie să aibă garanţia unei case de locuit. Locuinţa poate fi obţinută graţie ospitalităţii unei persoane sau poate să închirieze sau să cumpere o casă. În caz de dificultate se poate beneficia de o locuinţă pe lîngă un Centru de primire.

Sînt găzduit de către o familie/amici, am obligaţii?

Nu tu, dar cine te găzduiește.Oricine, în orice caz, oferă ospitalitate străinilor în propria casă, este obligat să comunice acest lucru autorităţilor de securitate publică (actul de cedare imobiliară) în următoarele situaţii:

- cînd se închiriază sau se face contractul de comodat al imobilului sau al unei părţi al acestuia;
- cînd se cedează în proprietate un imobil, cu datele personale ale cui cedează şi ale cumpărătorului;
- cînd se cedează, chiar şi parţial cu scop de locuinţă, un imobil care se află în proprietatea statului.

Acest lucru este obligatoriu pentru orice cetăţean/instituție?

Da, cu excepţia Sacrului Colegiu şi al Corpului diplomatic sau consular, orice cetăţean sau asociaţie, privată sau publică, trebuie să facă această comunicare autorităţii publice de securitate (PS), chiar dacă persoanele găzduite sînt rude , inclusiv acelea prin alianţă.

Care este modalitatea de comunicare?

Comunicarea trebuie făcută în scris pînă în 48 de ore, chiar şi printr-o recomandată cu aviz de primire, autorităţilor PS locale.

ATENŢIE:
pentru cine nu respectă obligaţia de comunicare a oaspetelui sînt prevăzute sancţiuni (se plăteşte o amendă).

Cui trebuie adresată?

- Chesturii capitalei de provincie;
- Comisariatului de Securitate Publică sau în Primărie, în localitățile care nu sînt capitale de provincie.

Ce date trebuie să cuprindă comunicarea?

- datele personale ale gazdei (nume, prenume, data şi locul naşterii, rezidenţa);
- datele personale ale cetăţeanului străin găzduit (nume, prenume şi locul naşterii, rezidenţa, documentul de identitate, numărul documentului, data şi locul eliberării documentului);
- adresa exactă a imobilului în care sînt găzduite persoanele străine;
- forma în care este cedat imobilul cu scop de locuinţă cum ar fi închirierea, contract de comodat, proprietate sau pur şi simplu declaraţia de ospitalitate, fără scop de profit.

ATENȚIE:
legea 94/2009 a stabilit: oricine dă ospitalitate –cu plată- sau închiriază un imobil unui cetățean străin fără permis de ședere sau cu permis de ședere expirat, este pedepsit cu închisoare de la 6 luni pînă la 3 ani. Din momentul în care condamnarea este definitivă, imobilul vine confiscat cu excepția cazurilor în care aparține unei persoane străine infracțiunii.

Închirierea unei case

Ce trebuie să fac ca să închiriez o casă?

Trebuie să stipulezi un contract de închiriere. Cu acest contract proprietarul casei se obligă să concedeze altora, chiriaşului, un imobil în beneficiu, cu scop abitativ pe un timp determinat, plătind periodic rata lunară de chirie. Chiria vine plătită de către chiriaşi proprietarului casei în baza unui indicator ISTAT şi are o mărire corespunzătoare a 75% din valoarea acestui indicator.

Ce este depozitul de garanţie?

Este o sumă de bani pe care chiriaşul o plăteşte proprietarului pentru a garanta că imobilul nu va fi distrus .Această sumă nu poate depăşi suma de bani superioară a 3 luni de chirie Dacă nu se produc pagube în casă, depozitul trebuie returnat chiriaşului la încheierea contractului, plus majorarea procentului dobînzii legale.

Ce formă trebuie să aibă contractul de închiriere?

Legea impune ca contractele de închiriere ca locuinţă să fie stipulate în

formă scrisă şi să corespundă tipologiilor bine precizate.
Contractul de închiriere stabileşte:

- cît trebuie să plătească chiriaşul în fiecare lună proprietarului casei;
- pe cît timp chiriaşul poate să ocupe casa;
- data la care urmează să se plătească chiria, în ce mod şi unde.

Cele 2 tipuri de contract prevăzute de legea 431/98 sînt:

- contractul liber, urmăreşte mersul pieţei închirierii şi este determinat de întîlnirea dintre cerere şi ofertă. Are durata de 4 ani şi se reînnoieşte în mod tacit la aceleaşi condiţii pe alţi 4 ani, în lipsa rezilierii contractului înainte cu 6 luni de la termen. Se poate rezilia contractul şi la primul termen de 4 ani, în caz de nevoie personală sau a rudelor pînă la al 2lea grad, sau pentru necesitatea intervenţiilor de întreţinere;
- contractul concordat este definit de un acord între Organizaţiile Sindicale ale proprietarilor şi ale chiriaşilor cu participarea Primăriilor. Durata este de 3 ani plus 2. Utilizînd acest tip de contract, proprietarul şi chiriaşul pot să beneficieze de detracţiuni în declaraţia de venituri, reducerea de 30 % a taxei de înregistrare şi, ca stimulare din partea primăriei, micşorarea sau anularea impozitului comunal asupra imobilului (ICI).

Înregistrarea contractului este obligatorie?

Da, în baza legii proprietarul are obligaţia să înregistreze contractul la Oficiul Registrului în termen de 30 de zile de la data semnării. Impozitul de registru este de 2% pe an din chirie . Cheltuielile de înregistrare se împart în mod egal între chiriaşi şi proprietari . Înregistrarea trebuie reînnoită în fiecare an. Pentru contractele făcute pe mai mulţi ani este posibilă plata impozitului de registru cu un singur vărsămînt şi pentru anii viitori. În acest caz se obţine o reducere privind cheltuielile de înregistrare.
În plus cu contractul înregistrat regular, se poate participa la licitaţia pe care primăria o publică, pentru averea unei contribuţii, pentru susţinerea cheltuielilor de chirie pentru persoanele sărace în funcţie de venit şi incidenţa cheltuielilor de chirie asupra acestora.

ATENŢIE:
dacă contractul nu este înregistrat, nu este valabil pentru a demonstra că ai o casă adecvată în scopul reînnoirii permisului de şedere.

Cumpărarea unei locuințe

Pot cumpăra o casă?

Cetăţenii străini cu un permis de şedere regular pentru muncă sau motive de familie, sau carte de şedere CE pot cumpăra imobile în aceleaşi condiţii ca şi cetăţenii italieni. Ceilalți, în schimb, pot cumpăra o casă numai dacă există un acord particular între ţara de origine şi Italia.
În cazul cumpărării unei case sînt înlesniri privind impozitele.

locuinta

Ce documente trebuie să semnez pentru cumpărarea unei case?

- Propunerea de cumpărare, cu care se blochează preţul tocmit şi se semnează o propunere irevocabilă de cumpărare, vărsînd un acont;
- Promiterea de vînzare sau compromisul, este un contract preliminar care angajează părţile să stipuleze actul notarial (contractul de vînzare-cumpărare) fixînd data, dacă nu este posibilă stipularea imediată a contractului. Cu ocazia semnării compromisului se obișnuiește, dar nu este obligatoriu, vărsarea unui acont din preţul cerut pentru imobil;
- Actul public de vînzare, contractul de vînzare-cumpărare, are ca scop transferarea proprietăţii, se stipulează în faţa notarului (actul notarial), în prezenţa vînzătorului şi cumpărătorului, şi este redactată în formă publică.

Ce anume este un credit ipotecar?

Dacă nu ai la dispoziţie toată suma de bani pentru cumpărarea casei poţi să ceri un împrumut la bancă cerînd deschiderea un credit ipotecar. Banca, ca să aibă garanția creditului dat, pune pe imobilul cumpărat o restricţie (ipoteca). Banca, pentru a avea siguranţa restituirii sumei de bani împrumutată, va cere ca locuinţa cumpărată să fie ipotecată (ipoteca). Dacă veniturile nu sînt suficiente pentru a plăti rata împrumutului banca cere o garanţie (fideiussione) de la o a treia persoană sau societate care se angajează să garanteze personal cu bunurile proprii pentru restituirea debitului tău. Ipoteca este o modalitate care permite băncii, în cazul în care nu sînt plătite ratele împrumutului, să preia locuinţa şi să o vîndă pentru a recupera banii avansaţi.
În cazul cumpărării primei case, se poate recurge la cererea unui credit în condiţii preferenţiale care prevede dobîndă mai mică decît a celei aplicată de bănci de obicei.

ATENŢIE:
dacă te gîndeşti să faci un împrumut, verifică cu banca dacă îndeplineşti condiţiile pentru a obţine împrumutul sumei de care ai nevoie înainte de a face o propunere de cumpărare.

Ce condiţii cere banca ca să-ţi dea împrumutul sau un credit ipotecar?

Pentru a acorda împrumutul sau creditul ipotecar banca cere garanţii:
- Declaraţia de venituri;
- Vărsarea în contul curent al bancii a retribuției (în anumite cazuri nu e obligatoriu);
- Garanţii personale şi patrimoniale.

Ce trebuie să fie specificat în contractul de deschidere a creditului?

Principalele condiţii care sînt specificate în contractul de deschidere a creditului ipotecar sînt:
- în cît timp vor fi înapoiaţi banii (de la 5 la 30 de ani), şi luînd în considerare vîrsta celui care-l cere;
- ce dobîndă este stabilită (dobînda maximă este stabilită prin lege, care interzice aplicarea unei taxe de speculație); taxele de dobîndă sînt stabilite cu diverse termene (lunar, trimestrial etc.) şi pe baza unor indicatori de referinţă publicaţi în ziarele principale (de exemplu indicatorul EURIBOR, EURIRS), plus un cost ulterior aplicat de bancă şi diferit de la o instituţie bancară la alta, denumit SPREAD;
- care este rata de plătit şi planul de restituire (de cîte ori se face plata); rata de plătit trebuie să fie susţinută de veniturile solicitantului;
- la cît se ridică penalizarea în cazul închiderii anticipate creditului.

Cine redactează contractele privind împrumutul şi casa?

Contractul de vînzare-cumpărare şi contractul de acordare al împrumutului trebuie redactate şi înregistrate la notar.

Ce impozite şi cheltuieli trebuie să plătesc în momentul cumpărării unei case?

- impozitul de registru (cu condiţii înlesnite pentru cumpărarea primei case);
- dacă se cumpără o casă de la o firmă, se plăteşte şi TVA;

- impozitul ipotecar;
- impozitul cadastru;
- cheltuielile notariale legate de cele doua contracte de cumpărare-vînzare şi de acordare a creditului ipotecar.

Ce cheltuieli am ca proprietar sau chiriaş a unei case?

Trebuie să plăteşti chitanţele care se referă la dreptul de folosinţă a utilităților (gaz, electricitate, apă, încălzire, telefon dacă l-ai instalat, eventualele cheltuieli legate de spaţiile şi serviciile în comun ale imobilului) care se plătesc lunar sau o dată la 2 luni şi taxa pentru ridicarea resturilor menajere, care se plăteşte o dată pe an.

Centrele de primire

Ce anume sînt Centrele de primire?

Sînt structuri care garantează o serie de servicii de asistenţă socială şi oferă domiciliu temporar străinilor care nu au posibilitatea în mod autonom de a satisface propriile necesități de locuință şi de trai, cu scopul de a favoriza integrarea socială a străinilor găzduiţi, într-o perioadă cît mai scurtă posibil.

Pot avea acces în aceste centre?

Dacă eşti un străin cu un permis de şedere în regulă pentru muncă, familie şi eşti înscris pe listele Centrelor de plasare a forţelor de muncă, dar nu ai posibilitatea de a-ţi găsi singur un domiciliu.

Cine nu poate avea acces în aceste centre?

- străinii care nu au un permis de şedere, nu sînt în regulă, cu excepţia unor cazuri deosebite de urgenţă (stabilite de către primar);
- străinii care au permis de şedere pentru turism, studiu, afaceri, îngrijiri medicale sau alte tipuri cu şederea de scurtă durată.

Aceste centre sînt gratuite?

Poate fi gratuit sau supus plăţi de închiriere.

Ce obligaţii am în aceste centre?

Da, de a respecta regulamentul centrului.

CONSTRUCŢIILE REZIDENŢIALE PUBLICE ŞI COOPERATIV - LE DE CONSTRUCŢII

Ce anume sînt Construcţiile Rezidenţiale Publice?

Este vorba despre case construite cu fonduri publice care aparţin unor instituții publice, destinate locuirii.

Cine poate avea acces la acest tip de locuinţe?

Atît cetăţenii italieni, cît şi cetăţenii străini.
Cetăţenii străini în regulă cu șederea, care au venit mic, pentru a avea acces la atribuirea locuinţei din Construcțiile Rezidenţiale Publice în aceleaşi condiţii ca şi cetăţenii italieni, trebuie să aibă reședința de cel puțin 10 ani pe teritoriul național sau de cel puțin 5 ani în aceeași regiune .

Cum se poate avea acces la acest tip de locuinţe?

Cei ce doresc să aibă o locuinţă din Construcțiile rezidenţiale publice (aşa zisele case populare) trebuie să facă cererea la Primăria de reședință. Trebuie să coplecteze un formular pus la dispoziţie de Primărie şi să-l trimită prin poştă cu recomandată cu confirmare de primire. Locuinţele vin repartizate pe baza unei liste de clasificare publică. Pentru informaţii adresaţi-vă Oficiului pentru Relaţii cu Publicul de la Primăria de reședință.

Ce anume este o Cooperativă de construcţii?

Este o societate care are ca scop construirea şi cumpărarea de locuinţe pentru proprii membrilor. Asociaţii trebuie să prezinte anumite condiţii (reședința pe teritoriul aceleiași Primării, un venit mic, nici un titlu de proprietate de imobil etc.).
Cumpărarea unei case în cooperativă a creat în general condiţii mai avantajoase, pentru că cooperativele beneficiază de înlesniri fiscale şi de credit.

Pot face parte dintr-o cooperativă de construcţii?

Da, cetăţenii străini pot face parte dintr-o astfel de cooperativă.

locuința

sănătatea

sănătatea

Înscrierea la Serviciul Sanitar Naţional (SSN)

Serviciul Sanitar Naţional reprezintă un ansamblu de structuri şi servicii care asigură protecţia sănătăţii şi asistenţa sanitară tuturor cetăţenilor italieni şi străini.
Cetăţeanul străin rezident în Italia, cu un permis de şedere regular, are dreptul la asistenţa sanitară asigurată de către Serviciul Sanitar Naţional, primind acelaşi tratament ca şi cetăţenii italieni. Asistenţa sanitară este acordată, în afara celor înscrişi, şi familiilor lor aflate în grijă, cu condiţia să deţină un permis de şedere regular.

Unde se fac înscrierile?

Înscrierea se face la Societatea Sanitară Locală (Azienda Sanitaria Locale - ASL) din zona în care ai rezidenţa sau (dacă nu ai rezidenţa) ţinînd cont de adresa care apare pe permisul de şedere.

Ce este Societatea Sanitară Locală (ASL)?

Reprezintă un complex de spitale, dispensare, policlinici, cabinete de consultaţie şi birouri care, într-un anumit teritoriu, se ocupă de sănătatea populaţiei. În cadrul unei ASL se poate cere înscrierea la SSN şi se poate, de asemenea, alege medicul de familie.

Mă pot înscrie la Serviciul Sanitar Naţional (SSN)?

Înscrierea la SSN este obligatorie pentru cetăţenii străini care deţin:

- carte de şedere CE;
- permis de şedere pentru muncă subordonată;
- permis de şedere pentru activitate pe cont propriu;
- permis de şedere cu înscriere la Centrele de Plasare a Forţei de Muncă;
- permis de şedere pentru motive de familie;
- permis de şedere pentru azil politic;
- permis de şedere pentru azil umanitar;
- permis de şedere pentru o adopţie succesivă;
- permis de şedere pentru motive de protecţie;
- permisul de şedere în vederea obţinerii cetăţeniei.

Nu-şi pierd dreptul de înscriere, şi dacă nu sînt înscrişi se pot înscrie, cetăţenii care aşteaptă reînnoirea permisului de şedere.

Acelaşi drept este valabil şi pentru membrii familiilor acestora cînd sînt în grijă.

ATENŢIE:
străinii care intră în Italia pe motive de cure medicale nu pot să se înscrie la SSN şi trebuie să plătească curele medicale făcute.
Străinii refugiaţi politic şi apolizii şi membri familiilor lor sînt egali cetăţenilor italieni dacă au un permis de şedere pentru azil politic în curs de valabilitate.
Fiilor minori ai cetăţenilor înscrişi la SSN este asigurat, din momentul naşterii, acelaşi tratament dedicat minorilor italieni.

Cînd nu se poate face înscrierea la SSN?

Nu se pot înscrie cetăţenii al cărui permis de şedere nu poate reînnoi sau care sînt în curs de expulzare, cu condiţia ca aceştia să prezinte dovada recursului împotriva sentinţei de expulzare.

Ce documente trebuie să prezint pentru a mă înscrie în SSN?

- permisul de şedere valabil; dacă permisul este în fază de reînnoire, se poate prezenta permisul de şedere expirat împreună cu chitanţa cererii de reînnoire (eliberată de Chestură sau de Oficiul poştal);
- certificatul de reședinţă (sau declaraţie de domiciliu aşa cum reiese din permisul de şedere);
- codul fiscal;
- declaraţie prin care persoana se angajează să comunice schimbările statutului propriu.

În plus:

- șomerii înscrişi în listele de plasare a forţei de muncă trebuie să prezinte o declaraţie pe propria răspundere a înscrierii la Centrul de plasare a forţei de muncă;
- persoanele căsătorite cu cetăţeni italieni trebuie să prezinte undocument de la Starea civilă sau să facă o declaraţie pe propria răspundere;
- minorii încredinţaţi sau care sînt pe cale de a fi adoptaţi trebuie să prezinte o declaraţie a Tribunalului pentru Minori care să demonstreze acest lucru.

Care este perioada de valabilitate a înscrierii în Serviciul Sanitar Naţional?

Înscrierea are o perioadă nelimitată, corespunzătoare întregii durate a permisului de şedere sau a reînnoirii permisul sau cărţii de şedere CE.

Cînd nu mai este valabilă înscrierea în Serviciul Sanitar Naţional?

Înscrierea nu mai este valabilă:
- atunci cînd nu mai este valabil permisul de şedere, cu excepţia cazurilor în care s-a cerut reînnoirea şi persoana poate dovedi acest lucru;
- atunci cînd permisul de şedere este revocat sau anulat, cu excepţia cazurilor în care persoana arată dovada recursului împotriva sentinţei;
- în cazul expulzării;
- în cazurile în care nu se modifică condiţiile iniţiale ale străinului, care nu mai face parte din categoriile care trebuie să se înscrie obligatoriu în SSN (ca de exemplu: terminarea convieţuirii pentru membrii familiei aflaţi în grijă; transformarea permisului de şedere într-unul pentru care înscrierea în SSN nu este obligatorie; terminarea unei prestări de muncă sau a înscrierii în listele Centrului de plasare a Forţei de Muncă pentru străinul care nu este titularul unui permis de şedere care necesită înscrierea obligatorie în SSN).

Care sînt documentele şi serviciile socio-sanitare de care beneficiază persoanele înscrise în Serviciul Sanitar Naţional?

- legitimaţia medicală;
- posibilitatea de a alege medicul de familie şi un medic pediatru pentru copii;
- vizite medicale generale în policlinici şi vizite medicale specializate;
- vizite medicale la domiciliu;
- internare în spital;
- vaccinări;
- examene de sînge, radiografii, ecografii etc.;
- reţete pentru medicamente ;
- eliberări de certificate şi prestaţii medico-legale;
- asistenţa în vederea recuperării, proteze etc.

Legitimația sanitară

Ce anume este legitimaţia sanitară?

Este un document eliberat de către ASL care demonstrează înscrierea în SSN. Este indispensabilă pentru a obţine prestări sanitare şi pentru a avea acces la serviciu. Pe aceasta apare numele şi prenumele persoanei, precum şi numele medicului de familie.

Cum se procedează în cazul pierderii legitimaţiei?

Se face o declaraţie autorităţilor de competenţă şi se cere o copie la ASL-ul de care se aparţine.

Serviciile Serviciului Sanitar Național

Cine este medicul de bază (sau de familie)?

Este profesionistul care asigură îngrijirile medicale generale:

- consultă pacienţi în propriul cabinet sau la domiciliul bolnavului atunci cînd condiţiile de sănătate nu permit acestuia să se prezinte la medic;
- prescrie medicamente, analizele şi vizitele de specialitate;
- propune o internare dacă este necesară;
- eliberează certificate.

Cine este pediatrul de bază?

Este medicul care se ocupă de copii, îi vizitează periodic, le controlează creşterea, prescrie reţete, analize şi vizite medicale de specialitate, propune internări în spital dacă este necesar, eliberează certificate.

Cum îmi pot alege medicul de familie sau medicul de copii?

Persoana înscrisă la SSN îşi poate alege medicul de familie şi medicul pediatru pentru copiii cu vîrsta cuprinsă între 0 şi 14 ani, care au dreptul de a beneficia în mod gratuit de un medic de specialitate.
În cadrul biroului care eliberează legitimaţia sanitară, poate fi consultată o listă de medici disponibili. Numele medicului de familie este înscris după aceea pe legitimaţia sanitară.

Certificatele eliberate de către medicul de familie şi medicul pediatru sînt gratuite?

Este gratuit:

- certificatul de absenţă de la locul de muncă pentru părintele al cărui fiu s-a îmbolnăvit;
- certificatul care atestă capacitatea de a desfăşura activităţi sportive (nu de competiţie) în mediul şcolar;
- certificatul de boală sau accident sau alt motiv care poate determina lipsa de la locul de muncă.

Nu este gratuit:

- certificatul pentru competiţii sportive;
- certificatul cu scop de asigurare;
- certificatul pentru cererea de invaliditate.

Pot renunţa sau schimba medicul de familie în orice moment?

Da, completînd un formular tip; în acelaşi moment trebuie indicat un alt medic.

Cum se efectuează vizitele de specialitate?

Pentru a efectua o vizită de specialitate, este necesară cererea din partea medicului de familie. Cu această cerere şi legitimaţia sanitară se merge la ghişeul pentru rezervări de la ASL pentru a fixa data vzitei medicale. Vizitele se pot efectua chiar şi în cadrul unor policlinici sau laboratoare particulare convenţionate.

Vizitele de specialitate sînt gratuite?

Pentru vizitele de specialitate, examenele de laborator şi cumpărarea medicamentelor trebuie plătită o cotă stabilită de către Guvern, ticket-ul.
Ticket-ul pentru medicamente nu este plătit de către :

- invalizii civili de 100%, invalizii civili cu o invaliditate superioară a 2/3 sau cu alocaţie pentru însoţitor, persoane care nu văd şi surdomute;
- victime ale terorismului şi criminalităţii organizate;
- pacienţi supuşi unor tratamente dureroase;
- titulari pensiei sociale;
- titularii de pensii minime cu vîrsta superioară a 60 de ani.

Pentru vizite de specialitate, sînt scutiţi de plata ticket-ului:

- titularii pensiilor sociale şi membri familiei în grija acestor;
- şomerii, titularii unor pensii minime care depăşesc 60 de ani;

- invalizii civili cu o invaliditate superioară a 2/3 sau cu o alocaţie pentru însoţitor;
- persoanele care au avut accidente la locul de muncă şi toate categoriile de cetăţeni scutiţi pentru patologii sau condiţii stabilite prin legi speciale.

Există anumite vizite medicale pentru care cetăţeanul nu trebuie să plătească un ticket, chiar dacă nu face parte din categoriile mai sus descrise. Acestea sînt:

- controale în vederea diagnosticării timpurie a tumorilor (mamografie, paptest etc.);
- controale cu scopul protejării maternităţii, cum ar fi analize, ecografii etc.;
- controale ce au ca scop promovarea donărilor de sînge, de organe şi ţesuturi, vaccinările care nu sînt obligatorii pentru copii cu vîrsta pînă la 14 ani.

Cum pot obţine o scutire de plată?

Prezentînd o cerere la ASL, însoţită de certificatul medicului de specialitate sau a spitalului, legitimaţia sanitare şi codul fiscal. ASL va elibera o altă legitimaţie care permite mai multe prescrieri medicale, de pînă la un maxim de 6 bucăţi pentru medicamentele necesare bolii.

ATENŢIE:
normativa privind scutirile poate să sufere modificări. Pentru a avea mai multe informaţii asupra sistemului de scutiri în vigoare şi asupra documentaţiei de prezentat, se poate întreba medicul de familie şi medicul de copii ales.

Ce anume sînt serviciile de urgenţă?

În cazurile grave de urgenţă (accidente sau orice altă situaţie de pericol de viaţă) vă puteţi prezenta la un Punct de Prim Ajutor al spitalului sau cere intervenţia medicului telefonînd la numărul gratuit 118, aflat în funcţiune 24 de ore din 24.

Asistenţa din partea spitalului este gratuită?

Consultaţiile şi vizitele efectuate în cadrul spitalului sînt gratuite pentru toţi cei înscrişi în Serviciul Sanitar Naţional.
Legea financiară 2006 a stabilit, cu începere de la 1 ianuarie 2007, un ticket pe intervenţiile de prim ajutor care nu intră în clasificare ca urgenţă (se numesc “cod alb”).

Ce anume este garda medicală?

Este un serviciu gratuit în totalitate, care poate fi chemat la orice oră în caz de necesităţi grave; acesta oferă asistenţă medicală imediată la domiciliu.

SSN cuprinde şi asistenţa infirmierilor?

În prezent acest tip de asistenţă nu este inclus în SSN. În caz de necesitate poate fi acordată, la domiciliu, în urma unei semnalări din partea Serviciilor Sociale ale Primăriei organelor sanitare.

Controalele şi tratamentele medicale pot fi impuse?

Nu, numai în cazurile prevăzute de lege (Tratamente Medicale Obligatorii), dar întotdeauna în respectul demnităţii persoanei şi a drepturilor sale civile. Acest tip de intervenţii se fac în urma unei dispoziţii date de către Primar, la propunerea unui medic, confirmată de către un medic din structură sanitară de competenţă. După 48 de ore de la internare, iniţiativa trebuie comunicată judecătorului de competenţă.

Este posibilă opunerea la un tratament medical obligatoriu?

Cine este sub acest tip de tratament sau este interesat, poate depune la tribunal o cerere de recurs împotriva măsurii de internare confirmate de către judecător.

Ce se întîmplă dacă cetăţeanul internat este străin sau apatrid?

Măsura trebuie comunicată Ministerului Afacerilor Interne şi consulatului ţării de origine al persoanei internate. Comunicarea se face prin Prefect.

Ce anume sînt cabinetele de consultaţie de familie?

Sînt servicii socio-sanitare teritoriale care protejează sănătatea fizică şi psihică a femeii, a copilului, a cuplului şi a familiei. Toate aceste servicii sînt gratuite şi se poate avea acces fixînd o consultaţie. Serviciul este deschis şi străinilor.
În aceste structuri lucrează profesionişti, atît de competenţă în psihologie şi în asistenţă socială: psihologi, asistenţi sociali, sociologi, mediatori culturali, cît şi de competenţă medicală: medici pediatrii, ginecologi, obstetricieni, infirmieri, asistente medicale.
Poţi să te adresezi la Cabinetul de consultaţie de familie pentru următoarele servicii:

- consultaţie şi vizite privind folosirea anticoncepţionalele;

- pentru a fi asistate pe perioada sarcinii;
- cursuri de pregătire a naşterii;
- consultaţii, vizite, şi certificate de întrerupere voită a sarcinii;
- controale ginecologice periodice;
- prevenirea tumorilor de tip feminin;
- consultaţii şi asistenţă pe perioada menopauzei;
- asistenţă pediatrică;
- vaccinări obligatorii (şi recomandate);
- consultaţii pentru problemele de natură socială şi psihologică.

Unde pot găsi o listă a Cabinetelor de consultaţie de familie?

În cartea de telefon, la rubrica „Aziende Sanitarie Locale" pentru Cabinetele de consultaţie publice şi la rubrica „Consultori" pentru cele particulare.

Există alte servicii socio-sanitare teritoriale?

Da, Unităţile Teritoriale pentru Recuperare (UTR) şi Centrele pentru Sănătate Mintală (CIM).

În ce perioadă se fac şi care sînt vaccinările obligatorii?

În Italia, pentru copii, vaccinurile împotriva tetanosului, difteriei, poliomielitei şi hepatitei B sînt obligatorii. Sînt recomandate, dar nu obligatorii, vaccinările împotriva pojarului, tusei convulsive şi, numai pentru fetiţe, împotriva rujeolei. Pentru adulţi, sînt recomandate vaccinările împotriva tetanosului şi hepatitei virale de tip B.

Vaccinările obligatorii sînt gratuite?

Da.

În ce situaţii mi se poate cere un certificat al vaccinărilor?

- la înscrierea în şcoala elementară;
- la înscrierea la grădiniţă;
- la înscrierea la creşă;
- la înscrierea în taberele de vară, pentru a desfăşura activităţi sportive de competiţie etc.

Cine se poate înscrie în mod voit în SSN?

Cetăţenii străini pentru care înscrierea în SSN nu este obligatorie, trebuie,

în orice caz, să se asigure împotriva riscurilor de boală, accidentelor şi maternitate. Această necesitate poate fi îndeplinită prin intermediul:
- încheierii unei asigurări printr-o agenţie de asigurări italiene sau străine, valabilă pe teritoriul naţional;
- înscrierii în mod voit în SSN, în schimbul unei taxe anuale minime, în baza venitului declarat.

Au dreptul de a se înscrie în mod voit în SSN (plătind taxa anuală):
- studenţii;
- persoane considerate "au pair", conform Acordului European de la Strasbourg din 24 noiembrie 1969 (ratificat prin legea n. 304, din 18 mai 1973);
- titularii unui permis de şedere pentru rezidenţă electivă şi care nu desfăşoară nici o activitate cu scop de lucru;
- străinii acreditaţi în Italia şi care lucrează în ambasade;
- alte categorii de persoane care pot fi, prin excludere, între cele care nu au obligaţia înscrierii în SSN.

Care sînt documentele necesare înscrierii de bună voie în SSN?
- permisul de şedere valabil; dacă permisul de şedere este în fază de reînnoire, trebuie prezentat permisul expirat împreună cu chitanţa cererii de reînnoire (eliberată de Chestură sau de Oficiul poştal);
- certificatul de rezidenţă (sau o declaraţie de domiciliu cum reiese din permisul de şedere);
- codul fiscal;
- chitanţa de plată a taxei anuale.

Vor trebui să prezinte ulterioare certificate:
- studenţii (declaraţie pe proprie răspundere de înscriere la un curs de studiu);
- străinii consideraţi "au pair" (declaraţie de statut de străin "au pair")

Am drepturi dacă nu am permis de şedere valabil?
Cetăţenilor străini care nu sînt regulari conform normelor de intrare/sau de şedere pentru că nu au un permis de şedere sau permisul de şedere expirat de 60 de zile, le sînt asigurate în cadrul structurilor publice şi convenţionate tratamentele urgente şi esenţiale pentru boală şi accidente şi intervenţiile de medicină preventivă de ocrotire a sănătăţii individuale şi colectiveAceste ultime includ:
- intervenţii de protecţie socială a sarcinii şi a maternităţii;

- vaccinările;
- intervenţii de profilaxie la nivel internaţional;
- profilaxie, diagnostic şi tratament a bolilor infecţioase;
- activităţi cu scop de protecţie a sănătăţii mentale.

Străinul Temporar Prezent (STP)

Cetăţenilor străini prezenţi iregular li se da un cod de identificare, numit Străinul Prezent Temporar (STP), valabil pe 6 luni şi renovabil.
Accesul la structurile sanitare ale cetăţeanului străin prezent iregular în Italia nu conduce la semnalări către autorităţile de poliţie, cu excepţia cazurilor în care denunţul este obligatoriu prin lege.

Pot avea acces la consultaţiile medicale dacă nu am bani pentru a plăti ticket-ul?

Dacă cetăţeanul străin nu dispune de suficienţi bani, va plăti doar o parte din ticket (cota de participare).
Cetăţeanul străin care se află în situaţie de sărăcie şi nu dispune deloc de bani, poate fi scutit de la plata cotei de participare la ticket, semnînd o “declaraţie de sărăcie”, valabilă pentru o perioadă de 6 luni.

La ce servicii am dreptul, dacă nu am bani pentru a-mi plăti ticket-ul?

Aşa cum este prevăzut pentru cetăţenii italieni, şi cetăţenii străini prezenţi iregular şi care se află în “situaţie de sărăcie”, pot fi scutiţi de plata ticket-ului în aceste cazuri:

- prestaţii medicale de gradul I;
- urgenţe;
- sarcină;
- boli scutite;
- persoane scutite pentru vîrstă sau pentru care suferă de invaliditate gravă.

învăţămîntul

învăţămîntul

Dreptul și obligația la instruire și formare

În Italia este un drept şi o datorie la instruire şi formare care începe de la 6 ani. Sistemul naţional de instrucţie este reprezentat de şcolile publice şi private. Şcoala obligatorie este structurată în 2 cicluri de studiu: primul este constituit de şcoala primară şi şcoala secundară de primul grad. Al doilea ciclu, corespunde sistemului liceal de instrucţie şi de formare profesională. Toate gradele de şcoală din al doilea ciclu permit accesul la Universitate.

Creșa

De la ce vîrstă îmi pot înscrie copiii?

Creşa este deschisă pentru toţi copiii, fete şi băieţi cu vîrsta de la 3 luni la 3 ani.

Ce durată are creşa?

3 ani.

De cine este administrată o creşă?

De Primării sau persoane particulare.

Cum trebuie să procedez pentru a-mi înscrie copilul la creşă publică?

Trebuie să prezinţi o cerere de admitere în perioadele şi în sediile stabilite de către Primărie. În cerere poţi indica una sau mai multe număr creşe, în ordinea preferinţei. Trebuie să alegi între cartierul tău de rezidenţă sau cel în care se găseşte locul de muncă. Cererii îi va fi acordat un punctaj în funcţie de condiţia lucrătoare a părinţilor, de prezenţa altor copii în grijă şi eventuale probleme sociale şi sanitare. Se face apoi o clasificare a celor aleşi. Pentru mai multe informaţii te poţi adresa la Primăria de reședință.

Cît costă înscrierea la creşă?

Reţeaua de creşe publice conţine diferenţieri în funcţie de categorie şi de venit. Înscrierea la creşa privată este stabilită în mod autonom de fiecare structură.

Grădinița

De la ce vîrsta îmi pot înscrie copiii la grădiniță?

Copiii pot fi înscrişi de la vîrsta de 3 ani împliniţi în data de 30 aprilie al anului şcolar de referinţă.

Ce durată are grădiniţa?

3 ani.

De cine este administrată o grădiniţă?

De Primării, de Stat sau de persoane particulare.

Unde trebuie să mă adresez pentru a înscrie copiii mei la grădiniţă?

La "Dipartimento dei Servizi Scolastici" pe lîngă Primăria de rezidenţă pentru înscrieri în grădiniţele comunale; la secretariatul şcolii de interes în celelalte cazuri.
În şcoala publică înscrierea vine făcută în baza unei clasificări.

Cît costă înscrierea la grădiniţă?

Cheltuielile de înscriere în şcolile comunale sînt diferenţiate în funcţie de categorie şi de venit. Costul şcolilor private este stabilit în mod autonom de fiecare institut.

Primul ciclu

ŞCOALA ELEMENTARĂ

De la ce vîrstă îmi pot înscrie copiii?

Pentru clasa I, înscrierea este obligatorie la 6 ani, facultativă la 5 şi jumătate (pot să se înscrie fete şi băieţi care au împlinit 6 ani pînă la 30 aprilie al anului şcolar de referinţă).

ATENŢIE:
normativa care priveşte înscrierea facultativă la şcoala primară la vîrsta de 5 ani şi jumătate poate avea modificări în viitor. Pentru informaţii privind

noutăţile, întrebaţi direct la şcoala pe care aţi ales-o.

Cît durează şcoala elementară?

5 ani.

Unde trebuie să mă adresez pentru mai multe informaţii?

La Direcţiunea Didactică a Şcolii de competenţă teritorială în cazul unei şcoli de stat, sau la Primăria ta de rezidenţă sau şcolilor private.

ŞCOALA GIMNAZIALĂ

Ce este?

Este un parcurs formativ următor după şcoala primară elementară.

Cît durează?

3 ani.

Unde trebuie să mă adresez pentru mai multe informaţii?

La Direcţiunea Didactică a Şcolii de competenţă teritorială sau la Primăria ta de rezidenţă sau la şcolile private.

Al doilea ciclu

Ce anume este?

Al doilea ciclu este constituit de sistemul liceelor şi institutelor de educaţie şi pregătire profesională. Toate orientările pot continua cu universitatea.

ATENŢIE:
cu începere din anul şcolar 2010/2011, ca urmare a aprobării reformei care a modificat sistemul şcolar italian, vor fi reorganizate liceele şi institutele tehnice şi profesionale. Va fi realizată, de către Ministerul de competenţă, o campanie de informare care să ilustreze noutăţile şi să orienteze elevii.

Este posibilă trecerea de la un profil la altul?

Da, şi este posibilă chiar şi schimbarea orientării în cadrul aceluiaşi profil, prin intermediul iniţiativelor didactice propuse de către şcoală; începînd cu

vîrsta de 15 ani, de fapt, sînt prevăzute diverse modalităţi de studiu:
- studiu cu normă întreagă;
- alternare între şcoală şi muncă, cu stagii în mediile culturale, sociale şi de producţie, chiar şi în străinătate;
- ucenicia.

LICEELE

Ce tipuri de licee există în Italia?

Artistic, Clasic, Socio-Psiho-Pedagogic, Lingvistic, Ştiinţific. Studiul în liceu se împarte într-un interval de 2 ani, şi un altul de 3 ani.

Cît durează un liceu?

5 ani.

La încheierea liceului trebuie susţinut un examen?

Da, la încheierea celui de-al 5-lea an trebuie susţinut un examen de Stat. Este necesar înscrierii la Universitate și a pregătirii superioare în artă, muzică și coregrafie, profilelor de instruire și pregătire tehnică superioară (IFTS, vezi mai departe).

Instruirea tehnică și instruirea profesională

Instruirea tehnică durează 5 ani și corespunde unor exigențe ale realității productive italiane, în particular în domeniul comerțului, turismului, industriei, transporturilor, construcțiilor, agrar și al activităților cu caracter social (adresate persoanei). Sînt multe orientări și niveluri de specializare. Principalele sînt: contabil și expert comercial; expert industrial; expert agrar; geometru; expert pentru turism.
Instruirea profesională durează 5 ani, dar prevede posibilitatea de a obține calificarea profesională după primi 3 ani.
Ambele profiluri se încheie cu un examen de Stat și consimt accesul la invățămîntul terțiar (Universitate, AFAM, IFTS).

INSTRUIREA ȘI PREGĂTIREA PROFESIONALĂ (IFP)

Ce este?

Este o perioadă de studiu de 3 sau 4 ani care permite să se urmeze calificări profesionale, recunoscute la nivel naţional şi european şi utilizabile imediat

în cîmpul muncii.

Şi după aceea, mă pot înscrie la universitate?

Da, dacă ai obţinut cel puţin o calificare de 4 ani. În acest caz poţi frecventa un an de pregătire pentru examenul de Stat, necesar înscrierii la Universitate şi la pregătirea superioară în artă, muzică şi coregrafie.
Diploma de 4 ani luată la sfîrşitul perioadei de instruire şi pregătire profesională dă şi dreptul de acces la instrucţia şi formarea tehnică superioară (vezi mai departe).

Universitatea

Cum este organizată Universitatea?

Sistemul de instruire universitară este articulat în două nivele şi prevede pentru fiecare facultate:

- primul nivel de durată trienală (licenţa);
- al doilea nivel de durată de 2 ani (licenţa de specializare).

Cine se poate înscrie la Universitate?

Cine se află în posesia unei diplome de bacalaureat sau de calificare profesională se poate înscrie la universitate pentru a obţine o licenţă.

Cum pot avea acces la Universitate?

Au posibilitatea de a se înscrie la Universitate:

- cetăţenii comunitari oriunde rezidenţi sau cetăţenii extra-comunitari dar rezidenţi în Italia, în vederea înscrierii sînt consideraţi egali cu cetăţenii italieni;
- cetăţenii străini deja prezenţi în Italia care au permisul de şedere valabil;
- cetăţenii străini cu rezidenţa în străinătate care au obţinut viza pentru studiu.

Care sînt titlurile de studiu valabile pentru a avea acces la Universitate?

Acelea obţinute după o perioadă şcolară de cel puţin 12 ani. Dacă aceasta este inferioară, studenţii vor trebui să prezinte o diplomă originală de studii secundare şi un certificat academic de la universitatea de la care se transferă, care să ateste trecerea tuturor examenelor prevăzute:

- pentru primul an de studii universitare, în cazul unui sistem educativ local

de 11 ani;
- pentru primii doi ani academici, în cazul sistemului local de 10 ani.

Unde şi cînd trebuie prezentată cererea de înscriere?

Cererea de înscriere trebuie prezentată la ghişeele Secretariatului pentru Studenţii cu titlu străin, în termenul prevăzut (între lunile iulie şi septembrie).

Ce documente trebuie să prezint la înscriere?

Titlul de studiu, atestat de către Reprezentanţa Diplomatică Consulară Italiană de competenţă.

Care sînt posturile disponibile pentru studenţii străini rezidenţi în străinătate?

Posturile la dispoziţie sînt stabilite de fiecare Ateneu, în fiecare an academic şi pot fi consultate pe Internet , pe site-ul Ministerului Educaţiei, Universităţii şi Cercetării: www.miur.it .

Am o diplomă în limba italiană, constituie titlu de preferinţă pentru accesul la Universitate?

Da, la discreţia ateneelor, pot reprezenta un titlu preferenţial:
- diploma de limbă şi cultură italiană obţinută în cadrul Universităţii pentru Străini din Perugia şi din Siena;
- Certificatul de competenţă în limbă italiană eliberat de a IIIa Universitate de Studii din Roma sau de către Universitatea pentru Străini din Perugia şi din Siena;
- Certificate de competenţă în limba italiană eliberate în străinătate.

Sînt un student universitar. Pot obţine reînnoirea permisului meu de şedere pentru studii?

Vizele şi permisele de şedere pentru studii sînt reînnoite studenţilor care:
- în primul an de curs au trecut verificarea de profit şi în anii succesivi cel puţin două verificări;
- în cazul unor motive grave de sănătate, dovedite prin certificate, permisul de şedere poate fi reînnoit şi celor care au trecut numai o singură verificare.

Reînnoirea nu poate oricum fi făcută pentru mai mult de 3 ani după scăderea duratei legale a cursului de studiu.

Am intrat în Italia pentru a frecventa Universitatea. Pot schimba orientarea?

Da, cu autorizația Universității.

Pot cere o ulterioară reînnoire a permisului pentru a urma o specializare sau un doctorat?

Da.

Cît costă înscrierea la Universitate?

Depinde de Ateneul şi de facultatea pe care o alegi. În orice caz, costurile în învăţămîntul universitar pot fi mari.

Pot obţine o bursă de studiu şi alte ajutoare economice?

Da, studenţii străini pot obţine burse de studiu, împrumuturi de onoare şi cazare. Regiunile, chiar mai mult, pot permite accesul gratuit la Universitate studenţilor străini aflaţi în condiţii deosebite de dezavantaj economic, dovedit prin documente.
Pentru a avea alte informaţii asupra modalităţii de acces la aceste serviciuri întreabă la Secretariatul Studenţilor Străini de la Universitatea ta sau de la cea pe care te interesează să o frecventezi.

Instruire și pregătire profesională tehnică superioară

La ce este utilă?

Este un curs de specializare tehnică şi profesională, cu o durată variabilă de la 1 la 2 ani, ce cuprinde şi perioade de stage îndelungate. Este finalizat pregătirii de personal cu înaltă competenţă tehnică şi profesională, foarte mult căutaţi pe piaţa muncii.

De către cine este administrată?

Acest tip de pregătirea profesională reintră în oferta de instruire a Regiunilor, conform unui Plan trienal. Poți avea mai multe informații pe sit-urile http://www.pubblica.istruzione.it/dg_post_secondaria/figure_nazionali.shtml sau http://www.bdp.it/ifts/2003/home.php .

Ce costuri au cursurile de pregătire profesională?

Sînt în general gratuite; în anumite cazuri este prevăzută şi o rambursare a cheltuielilor.

Ce condiţii trebuie să îndeplinesc pentru a fi admis la un curs de pregătire profesională?

- un nivel bun al limbii italiene;
- să ai o diplomă de instrucţie secundară sau o diplomă de 4 ani de instruire și pregătire profesională.

Recunoașterea diplomelor

învățămîntul

Aş vrea să-mi continui studiile în Italia. Ce trebuie să fac?

Pentru a-ţi continua cursurile în Italia, trebuie să faci o cerere la Universitatea sau Institutul de Educaţie Universitară care te interesează să frecventezi. Aceste Universităţi/Institute, în numele propriei autonomii şi a eventualelor acorduri bilaterale şi a convenţiilor internaţionale în materie, decid recunoaşterea titlurilor străine.

La cerere trebuie anexate următoarele documente:

- copie după diploma de bacalaureat tradusă şi legalizată şi însoţită de o declaraţie de valoare din partea Reprezentanţei Diplomatice Consulare Italiene de competenţă;
- copie după diploma de licenţă, tradusă şi legalizată şi însoţită de o declaraţie de valoare din partea Reprezentanţei Diplomatice Consulare Italiene de competenţă (în cazul înscrierii pentru licenţa specializată, la şcoala de specializare sau master);
- certificatul examenelor universitare susținute, tradus şi legalizat;
- programul examenelor susţinute;
- copie a documentului de identitate sau a permisului de şedere.

Şi după aceea?

Autorităţile academice evaluează titlul de studiu, declarîndu-l echivalent în întregime sau parţial cu licenţa italiană: în primul caz, ţi se recunosc toate examenele; în al doilea caz, numai o parte din examene. Universitatea trebuie să ia o decizie pînă în 90 de zile de la data prezentării cererii.

Recunoaşterea anumitor titluri profesionale

Sînt posesorul unui titlu profesional. Cui trebuie să mă adresez pentru a-mi recunoaşte titlul de studiu în Italia?

Trebuie să prezinţi cererea ministerului de competenţă.

Cît timp este necesar pentru a obţine recunoaşterea titlului profesional?

În termen de 30 de zile de la primirea cererii, Ministerul de competenţă verifică dacă documentaţia cerută este completă.
În termen de 4 luni de cînd ai pus cererea sau de la o eventuală integrare, Ministerul prevede recunoaşterea titlului, emiţînd un decret.

Sînt medic/infirmier. Cui trebuie să mă adresez?

Pentru titlurile care fac parte din această categorie, competenţa ţine de Ministerul Muncii, şi Politicilor Sociale.

Sînt avocat/ economist/ biolog/ chimist/ agronom/ geolog/ inginer/ psiholog/ consultant în cîmpul muncii/ geometru/ ziarist/ specialist agrar şi industrial. Cui trebuie să mă adresez?

Pentru titlurile care fac parte din această categorie profesională, competenţa ţine de Ministerul Justiţiei.

Sînt consultant al proprietăţilor industriale/ mediator comercialist. Cui trebuie să mă adresez?

Pentru titlurile ce fac parte din aceste categorii, competenţa ţine de Ministerul Industriilor.

Sînt învăţător/profesor. Cui trebuie să mă adresez?

Pentru titlurile ce face parte din această categorie, competenţa ţine de Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului.

tutelarea drepturilor și discriminația

tutelarea drepturilor și discriminația

Tutela drepturilor

Este posibil pentru un cetățean străin să poată tutela în judecată propriile drepturi?

Da, la fel ca cetățenii italieni. Dacă ești iregular, a da în judecată pentru protejarea drepturile tale, nu împiedică Statul de a te îndepărta de pe teritoriu, în afara unor cazuri particulare.

În fața căror organe pot să-mi tutelez drepturile?

În fața instanțelor italiene prin apărarea din partea unui avocat.

Cum este împărțit sistemul judiciar italian?

Poți găsi mai mulți judecători în fața cărora să tutelezi drepturile tale: judecătorul civilist, penalist și administrativ, a căror competență este stabilită prin legile Statului.

Cine este judecătorul de pace?

Este un judecător căruia te poți adresa pentru a rezolva mici controverse administrative care să nu depășească o anumită importanță (de exemplu certuri în bloc), hotărăște asupra contencioaselor privitoare codului străzii, are competențe penale limitate și validează măsurile Prefectului în materie de expulzări de pe teritoriul Statului, și măsurile de însoțire la frontieră sau de ținerea în custodie într-un centru de primire temporară emise de Chestor.

Cărui judecător trebuie să mă adresez pentru problemele referitoare titlului meu de ședere?

La Tribunalul Administrativ Regional și dacă este necesar poți face recurs la Cosiliul de Stat cu sediul la Roma, și la Tribunalul Civil în materie de familie (de exemplu: reîntregirea familiei).

Cît costă un proces?

Există costuri stabilite referitoare felului de dispută, care se sumează costului apărării pregătite de propriul avocat. În orice caz Statul italian garantează tuturor dreptul de a se apăra și de a tutela drepturile proprii, și deci în situația în care nu ai disponibilitatea de resurse economice necesare, se poate avea acces la asistență juridică gratuită (“gratuito patrocinio”) pe

cheltuiala Statului în condițiile stabilite de legea statului.

Dacă nu pot plăti un avocat, voi avea un avocat de oficiu?

Nu, Statul îți garantează posibilitatea de a avea un avocat de încredere, ales de tine, primindu-te la asistența juridică gratuită pe cheltuiala Statului, chiar și dacă nu ești în regulă cu șederea, și în cazul în care ai titlu regular de ședere să ai un venit anual impozitabil, care să rezulte din ultima declarație de venituri și care să nu depășească 10.628,16 de euro (septembrie 2009).

Am fost denunţat şi nu cunosc un avocat: ce pot să fac?

În acest caz ţi se va atribui un avocat de oficiu, ales de pe o listă specială întocmită cu acest scop. Dacă depășești limita de venit și nu poți cere includerea la asistența juridică gratuită, va trebui să-i plătești onorariul după tarifele stabile.

Ce se întîmplă dacă nu reușesc să înțeleg actele judiciare?

Am dreptul de a numi un translator care să traducă actele judiciare în limba mea. Costul translator poate fi debitat Statului dacă condiția mea economică îmi permite includerea la asistența juridică gratuită pe cheltuiala Statului.

Discriminare

Am auzit că există o lege care tutelează de discriminări. În ce fel a fost definit, în această lege, actul de discriminare?

Constituie discriminare orice fel de comportament care, direct sau indirect, permite o deosebire, excluziune, restricție sau preferință bazată pe rasă, culoare, ascendență sau origine națională sau etnică, convingerile și practicile religioase, și care să aibă scopul sau efectul de a distruge sau a compromite recunoașterea, beneficierea sau ezercitarea, în condiții de egalitate, drepturilor umane și libertăților fundamentale în domeniul politic, economic, social, cultural și în orice alt sector al vieții pubblice.

Cum pot să mă apăr în fața actelor de discriminare împlinite de un privat sau Administrația Publică?

Poți să te adresezi Tribunalului Civil, printr-un avocat, cerînd ca judecătorul

să dispună încetarea comportamentului dăunător și să adopte orice prevedere adeguată, după circumstanțe, a înlătura efectele discriminării.

Sînt victimă de discriminare, dar îmi este teamă să denunț. Ce pot să fac?

Asociațiile înscrise într-un registru făcut special pentru acest scop, care se găsește la Departamentul Oportunităților Egale de la Președenția Consiliului de Miniștri, sînt legitimate a da în judecată în numele, pe contul sau a asista subiectul pasiv al discriminării pe baza motivelor de rasă sau etnice.

Sînt victimă de discriminare la locul de muncă. Ce pot să fac?

Organizațiile sindicale pot da în judecată pentru a proteja victimele de discriminare cînd angajatorul pune în aplicare o discriminare colectivă.

declarația de venituri

declaratia de venituri

Informaţii generale

Declaraţia de venituri este un document prin intermediul căruia se aduc la cunoştinţa Statului toate condiţiile tale de remuneraţie şi stabileşte nivelul la care trebuie să plăteşti taxele.
Declaraţia de venituri trebuie să fie prezentată de toate persoanele care în anul precedent au avut venituri, şi de către antreprenorii şi lucrătorii autonomi cu TVA, chiar dacă nu au perceput nici un venit. Declaraţia de venituri vine prezentată cu formulare tip date în fiecare an de către Agenţia Intrărilor. Modelul este divers dacă se tratează de persoana fizică sau dacă este o societate. Pentru persoanele fizice modelul de folosit poate să fie modelul Unic (persoană fizică) sau -dacă cine declară este un lucrător subordonat, un colaborator la proiect sau pensionat- modelul 730. Alte modele sînt 770 (pentru angajator) şi Red (pentru pensionaţi).

La ce este utilă declaraţia de venituri?

Pentru străini are o importanţă deosebită în cazurile în care:
- se cere o carte de şedere CE;
- se cere o reîntregire familială;
- se reînnoieşte permisul de şedere;
- cetăţenie.

Aceasta este importantă şi în privinţa:
- cererii unui credit bancar;
- cumpărării în rate;
- închirierii unei locuinţe;
- clarificării propriei poziţii de contribuabil la Ministerul Finanţelor.

CUD

Ce anume este un CUD?

CUD este Certificarea Unică a veniturilor de muncă Dependentă, echivalate şi asimilate. În CUD sînt trecute:
- veniturile din anul trecut;
- reţinerile de salariu, scăderile şi reducerile;
- datele de prevederi sociale şi de asistenţă referitoare la cotele vărsate la

INPS şi INPDAP;
- contribuţiile pentru prevederi sociale şi de asistenţă în grija lucrătorului sau care trebuie vărsate la societăţile de prevederi sociale.

Angajatorii sau societăţile publice sau particulare care alocă sume de bani pentru pensii trebuie să dea certificate, în 2 copii, contribuabilului salariat, pensionat sau cui primeşte venituri asimilabile cu ale lucrătorului salariat.

Formularul 730

Cui îi convine formularul 730?

Este convenabil să prezinţi modelul 730 dacă eşti lucrător dependent sau pensionat. În aceste cazuri angajatorull sau Institutul de pensii, sau Centrul de asistenţă fiscală (CAAF) la care te-ai adresat, trimite declaraţia administraţiei financiare.
Prezentarea modelului 730 convine persoanelor care au membrii de familie în grijă (soţ, soţie, fii), chiar dacă aceştia nu sînt rezidenţi în Italia.

Care sînt avantajele formularului 730?

Modelul 730 e mai uşor de completat şi nu este necesar să se facă calcule. Dacă ai vărsat mai mult decît este necesar, rambursarea se face odată cu salariul sau cu rata de pensie pe luna iulie. Dacă ai vărsat mai puţin, diferenţa care trebuie dată Finanţei îţi va fi reţinută din salariu sau din pensie.

Ce documente trebuie să prezint?

- declaraţia de venituri pentru anul trecut;
- inspecţii de cadastru (dacă eşti în posesia de terenuri);
- certificate de venit din muncă salariată şi asimilate, de muncă de colaborare, de muncă pe cont propriu ocazional, de capital etc. ;
- chitanţe şi facturi referitoare la cheltuielile ce pot fi scăzute şi micşorate (cheltuieli sanitare, interese pasive, cheltuieli funebre, veterinare, asigurări de viaţă şi accidente, contribuţii de voluntariat, contribuţii de prevederi sociale obligatorii, contribuţii pentru colaboratorii în serviciile domestice, sume alocate liber partidelor politice, instituţiilor religioase, asociaţiilor ONLUS, cheltuieli cu scop de recuperare a patrimoniului de construcţii etc.);
- atestate de vărsări realizate direct.

Care sînt veniturile declarabile?

- venituri din muncă subordonată;
- venituri asimilate muncii subordonate;
- venituri din terenuri şi construcţii;
- venituri din capitaluri;
- venituri din activităţi de muncă pe cont propriu pentru care nu este necesară deschiderea unui cont de plătitor TVA;
- alte venituri;
- alte venituri taxabile în mod separat.

Cum se prezintă o declaraţie?

Formularul 730 trebuie să fie prezentat deja completat unui Centru de asistenţă fiscală (Caaf) sau angajatorului (în cazul în care angajatorul efectuează direct asistenţa fiscală) sau Institutului de pensii. Documentaţia fiscală (privitoare cheltuielile care se pot deduce şi cele micşorate) trebuie păstrată pentru o perioadă de cel puţin 5 ani, administraţia putînd să o ceară pentru verificări.
Persoanele care nu prezintă declaraţiile de venituri în perioada necesară, nu pot obţine rambursări pentru anii trecuţi. Dacă nu au plătit taxele, vor trebui să plătească sancţiuni de la 120% şi pînă la 240% din valoarea taxei neplătite.

Ce pot face dacă am comis o eroare?

Dacă atunci cînd completezi vezi că ai făcut o eroare, poţi corecta prezentînd o declaraţie de completare. Trebuie să utilizezi formularul 730 în care însemnezi căsuţa „730 integrativo” şi să-l prezinţi în perioada stabilită la un Centru de asistenţă fiscală.

Formularul Unic

Unde trebuie prezentat Formularul Unic?

Persoanele fizice trebuie să prezinte Formularul Unic:

- la băncă sau la oficii poştale, dacă completările se fac pe hîrtie; această modalitate este pentru persoanele care nu au deschis un cont de plătitor TVA;
- prin canalul telematic, atît pentru cine prin lege este obligat să procedeze

așa, cît și pentru cine hotărăște să se folosească de Internet pentru comoditate proprie.

Pentru societăţile de persoane, modalităţile sînt aceleaşi ca şi pentru persoanele fizice.

Cine trebuie să prezinte Formularul Unic?

- persoanele care nu au CUD şi nu pot prezenta 730;
- persoanele care au desfăşurat mai multe activităţi (de exemplu persoanele care au două activităţi de muncă în paralel sau cei care au lucrat pentru cîteva luni ale anului într-un loc de muncă şi apoi în altul);
- în baza condiţiilor de venituri produse, persoanele care de anul trecut nu mai sînt subordonate;
- colaboratorii domestici şi asistenţii familiali.

Ce documente trebuie prezentate?

- declaraţia de venituri pe anul trecut;
- datele personale şi codurile fiscale ale membrilor familiali aflaţi în grijă;
- CUD din anul trecut;
- documentaţia relativă veniturilor produse (de exemplu toate activităţile făcute cu contul de plătitor TVA);
- documentaţia relativă obligaţiilor de deducere şi de reducere.

Ce documente trebuie să prezinte colaboratorii domestici şi asistenţii familiali?

- declaraţie din partea patronului pentru veniturile primite în anul precedent;
- buletinele plătite la oficiul pensiilor (contribuțiile INPS);
- chitanţe de plată IRPEF;
- contractul de închiriere;
- documentaţia relativă cheltuielilor care trebuie scăzute şi deductibile.

Pot avea o reducere de taxe?

Da, pentru anumite cheltuieli care se scad și se deduc, Statul permite reduceri de taxe pentru:

- cheltuieli medicale, reţete pentru medicamente, ochelari, facturi eliberate de stomatolog şi alte cheltuieli medicale;
- taxe şcolare;

- asigurări de viaţă, automobil etc.;
- contribuţii pentru prevederi sociale, buletine INPS pentru colaboratori domestici;
- dobînzile plătite pentru creditul ipotecar.

Ce anume este un acont IRPEF?

Este o sumă pe care va trebui s-o verşi în mod anticipat pentru impozitul pe venit din anul în curs. Pentru a stabili dacă este necesar să-l dai sau nu, se face referire la impozitul calculat prin declaraţia de venituri pe anul trecut.

Cum pot repara erorile comise în calcularea ?

Dacă la sfîrşitul anului îţi dai seama că ai vărsat o sumă inferioară obligaţiei, vei putea regulariza situaţia ta prin forma numită „ravvedimento operoso", adică să verşi în afara acontului care lipseşte, şi o sancţiune de 6% plus dobînda pentru fiecare zi de întîrziere. Totul pînă la expirarea termenului de prezentare a declaraţiei de venituri relativă la anul în care nu s-a vărsat suma necesară (de exemplu vărsarea a fost omisă în 2005, decizia trebuie luată pînă la 31 iulie 2006): dacă se depăşeşte acest termen, va trebui să plăteşti o sancţiune de 30% din suma pe care nu ai vărsat-o sau ai vărsato mai puţin, şi în plus dobînzile.

Unde pot găsi modelul CUD, modelul 730 şi Modelul Unic?

Poţi să le descarci gratis de pe site-ul internet al Ministerului Economiei şi Finanţelor sau de pe site-ul Agenţiei pentru Intrări.

Modelul 770

Ce anume este formularul 770?

Modelul 770 priveşte numai pe cine a furnizat venituri, nu cei care le-au primit. Este modelul folosit de subiectul impozabil (exemplu tipic, angajatorul) prin care declară remuneraţiile şi retribuţiile furnizate de orice fel şi reţinerile efectuate. Începînd cu anul 2002 declaraţia acestor subiecte impozabile (numite şi substitut de impozit) a fost împărţită în 2 părţi care constituie 2 declaraţii distincte:

- 770 simplificat, care conţine reţinerile efectuate angajaţilor, persoanelor care desfăşoară o activitate pe cont propriu, colaboratorilor de ocazie. Acest

formular (nu poate fi asociat Modelului Unic) dar trebuie prezentat separat;

- 770 obişnuit, care este necesar celorlalte reţineri, ca aceea asupra dividendelor distribuite societăţilor. În acest caz este posibilă asocierea cu Modelul Unic.

Unde pot prezenta formularul 770?

Numai pe cale telematică, direct sau cu ajutorul unui intermediar autorizat. Declaraţia este considerată a fi prezentată în ziua în care este transmisă telematic la Agenţia Intrărilor. Nu se poate prezenta declaraţia la băncile convenţionate şi oficiile poştale, şi persoanele aflate în străinătate nu o pot prezenta printr-o recomandată.

Unde pot găsi formularul 770?

Îl poţi descărca gratuit din Internet, de pe site-ul Ministerului Economiei şi Finanţelor sau de pe site-ul Agenţiei de Intrări.

RED, ICI, ISEE

Ce anume este RED?

Este o declaraţie care trebuie prezentată de către pensionarii cărora li se acordă prestări de prevederi sociale şi de asistenţă asociate pensiei, acordate de către INPS şi legate de venit. Este vorba de un instrument care este util pentru a stabili dreptul unui pensionat de a beneficia de anumite prestări.

Ce este ICI?

Este o taxă aplicată contribuabililor care deţin terenuri agricole, zone construibile şi imobile; trebuie plătită la Primăria din zona în care se află imobilul. Din 2008 nu se mai plăteşte ICI pentru prima casă, adică casa în care se locuieşte permanent.

Ce este ISEE?

Este o certificare a venitului pe familie şi este necesar pentru a avea acces la prestări sociale facilitate acordate de Instituţii Publice (alocație pentru al treilea fiu, alocație pentru maternitate etc.).

banca

banca

Servicii bancare

Care servicii bancare mi-ar putea fi utile?

În general, cele mai cerute sînt livretul de economii, contul curent (necesar pentru a avea un libret de cecuri, un bancomat, cartea de credit); virament bancar, împrumuturi pentru a cumpăra o locuinţă.

Ce este un libret de economii?

Libretul de depozit pentru economii este un instrument simplu şi cu costuri mici indicat în mod particular pentru cine nu efectuează mari mişcări de bani. Poate să fie "nominativ" (înregistrat pe numele cuiva, persoană fizică sau juridică) sau este emis "la purtător" (cine arată livretul la ghişeu are dreptul să depoziteze sau să scoată bani). Dobînda făcută se acreditează o dată pe an.

Am nevoie de un livret de economii, cum procedez?

Alegi banca care te interesează şi, prezentîndu-te în persoană, să ai la tine:
- codul fiscal;
- permisul de şedere.

Unele bănci îţi pot cere şi:
- statul de plată a ultimului salariu;
- certificatul de rezidenţă.

Ce este un cont curent?

Contul curent: este un cont în care îţi poţi depozita banii, care dă dobînda stabilită cu banca. Pentru aţi retrage banii poţi completa un formular la ghişeul băncii tale, poţi trece un cec pe numele tău sau folosi un bancomat. Cecurile personale şi cele pe care le primeşti pot fi încasate la banca ta. Unele bănci îţi cer să plăteşti livretul de cecuri şi/sau cecurile emise.

Pentru a-mi deschide un cont curent, ce trebuie să fac?

Alegi banca în care vrei să deschizi contul, te prezinţi avînd asupra ta:
- codul fiscal;
- permisul de şedere.

Unele bănci îţi pot cere şi:
- certificatul de rezidenţă (dar nu este obligatoriu prin lege);
- garanţia unui alt client emigrat sau italian cunoscut băncii;

- declaraţia de venituri;
- o sumă iniţială de vărsat;
- în unele cazuri, înainte de a deschide un cont curent, banca poate cere angajatorului confirmarea că viitorul client este un angajat sau colaborator al său.

Ce este un bancomat?

Bancomatul este o cartă magnetică pe care îl poţi cere băncii dacă ai un cont curent.
Această cartă este o cartă naţională de credit şi poate fi utilizată la toţi distribuitorii automatici (şi în anumiţi distribuitori europeni) pentru scoaterea banilor (ATM). Multe supermarket și magazine o acceptă pentru plata mărfurilor cumpărate (POS).

Ce este cartea de credit?

Și cartea de credit este o cartă magnetică pe care o poţi cere dacă ai un cont curent. În afara avantajelor ca bancomat, cartea de credit îţi permite să efectuezi plăţi în străinătate (şi să faci cumpărături pe internet); este acceptată în multe magazine, hoteluri, restaurante, benzinării, oficii poştale etc. Unele bănci ca să ţi-o elibereze, cer garanţii precum: vechimea în muncă, vărsarea automată a salariului în contul curent sau orice vărsămînt automatic dintr-o sursă de venit în contul curent (de exemplu pensia).

Ce este un virament bancar?

Este o modalitate de transfer de bani din contul curent propriu într-un alt cont bancar care poate fi utilizat pentru efectuarea plăţilor. Costul transferului variază de la o bancă la alta.

Pot trimite bani în ţara mea de origine?

Da, prin intermediul băncii tale. Costul acestui serviciu variază de la o bancă la alta şi cuprinde o cotă fixă şi, pentru alte bănci, un comision egal cu un procent aplicat sumei de bani pe care o trimiţi (între 0,5% şi 2,5%).

Care sînt documente cerute de bancă ca să trimiţi bani?

Documentele cerute variază de la o bancă la alta, dar în general sînt următoarele:

- permisul de şedere;

- codul fiscal;
- un formular în care trebuie să indici datele tale personale, suma pe care vrei s-o trimiţi, numele şi ţara destinatarului.

ATENȚIE:
dacă te adresezi unei agenții Money Transfer pentru a trimite bani în străinătate, amintește-ți că trebuie să arăți titlul de ședere, altfel titularul agenției va comunica Poliției, în următoarele 12 ore, numele tău remarcînd faptul că nu ai prezentat nici un titlu de ședere.

alte servicii

alte servicii

Introducere

În această parte vei găsi informaţii utile privind codul fiscal şi conducerea automobilului.
Codul fiscal este un "codice ", care identifică în mod precis persoanele cu scopul de a plăti taxele şi impozitele. Îl ceri ca să poţi lucra şi pentru a te putea bucura de anumite servicii importante.
În partea relativă conducerii automobilului şi la automobil vei găsi informaţiile folositoare privind convertirea permisului de conducere străin în cel italian şi anumite indicaţii privind normele care reglementează circulaţia automobilului în Italia.

Codul fiscal

Ce anume este codul fiscal?

Codul fiscal conţine datele personale, nume, data şi locul de naştere ale unui individ.
Este eliberat gratuit de către Biroul Local al Agenţiei Intrărilor şi este necesar Ministerului Economiei şi Finanţelor să identifice indivizi şi are scop fiscal.

ATENŢIE:
cetăţenilor străini care intră în Italia pe motiv de muncă, autorităţile consulare eliberează Codul Fiscal în momentul eliberării vizei de intrare.

Cum îl pot obţine?

Trebuie să ai:
- permisul de şedere valabil; dacă permisul de şedere este în fază de reînnoire, poţi prezinţi permisul de ședere expirat împreună cu chitanța cererii de reînnoire (eliberată de Chestură sau de Oficiul poştal);
- copie după paşaport;
- document de identitate valabil.

Avînd toate documentele te poţi prezenta la Biroul Agenţiei Intrărilor şi completînd un formular; legitimaţia îţi va fi trimisă acasă.
Pentru noii născuţi este de ajuns certificatul de naştere sau o declaraţie pe propria răspundere din partea unuia dintre părinţi.

Care este utilitatea codului fiscal?

- pentru înscrierea la Serviciul Sanitar Naţional;
- pentru a fi angajaţi ca subordonaţi;
- pentru a începe o activitate pe cont propriu;
- pentru a încheia diverse contracte;
- pentru a deschide un cont curent bancar sau poştal.

Dacă-l pierd?

Poţi cere o copie la Biroul Agenţiei Intrărilor sau:

- la unul dintre terminalele video self-service ale agenţiei locale;
- pe site-ul de internet www.agenziaentrate.it .

După cîteva zile de aşteptare, noul document soseşte acasă cu poşta rapidă.

ATENŢIE:
dacă schimbi rezidenţa, trebuie să te duci la Biroul Agenţiei de Intrări, să comunici datele noi, cu un document de identitate care să aibă noua rezidenţă sau făcînd o declaraţie pe propria răspundere.

Șoferii și automobilul

Pot conduce în Italia cu permisul meu?

Dacă ai un permis de conducere eliberat de către autorităţile unui Stat care nu face parte din Comunitatea Europeană, poţi conduce în primul an de rezidenţă în Italia.
Dacă permisul este scris doar într-o limbă străină, acesta trebuie însoţit de o traducere oficială în limba italiană sau de un document echivalent.
După primul an de rezidenţă în Italia, este necesar să ceri conversiunea în permis de conducere italian, pentru că permisul tău de conducere nu mai este valabil pentru conducerea în Italia. A conduce fără să fi făcut conversiunea este echivalent infracţiunii de conducere fără permis de conducere.
Pentru permisele eliberate de către Statele care fac parte din Comunitatea Europeană există posibilitatea de a cere conversiunea sau recunoaşterea valabilităţii.
Transformarea presupune acordarea unui permis italian pentru a-l înlocui pe cel străin.
În cazul în care obţii recunoaşterea permisului, îţi va fi trimis un cupon ce

se aplică pe permis.

ATENŢIE:
carnetul de conducere obţinut în Italia de către străini nu reprezintă un document valabil identificării personale, acesta trebuind să prezinte întotdeauna şi paşaportul şi permisul de şedere.

Ce valabilitate are permisul de conducere?

- 10 ani pentru persoanele cu vîrsta cuprinsă între 18 şi 50 de ani;
- 5 ani pentru persoanele cu vîrsta superioară a 50 de ani;
- 3 ani pentru persoanele cu vîrsta superioară a 70 de ani.

ATENŢIE:
trebuie să ai întotdeauna asupra ta permisul atunci cînd conduci: poliţia are dreptul să îţi sechestreze automobilul dacă te găseşte fără permis.

Cum se face conversiunea permisul străin într-unul italian?

Dacă ai rezidenţa în Italia şi ai un permis eliberat de către unul din Statele membre ale Uniunii Europene sau un Stat din afara UE cu care Italia a încheiat anumite acorduri, poţi avea un permis de conducere italian echivalent, fără să mai susţii alte examene. Pentru a şti dacă trebuie sau nu să susţii examene trebuie să te adresezi la cel mai apropiat Centru de Motorizare Civilă.

Unde pot face cererea pentru conversiunea/recunoaşterea permisul străin într-unul italian?

Cererea de transformare sau recunoaştere se face în cadrul birourilor de pe lîngă Departamentul de Transporturi Terestre al Ministerului Infrastructurii şi Transporturilor înainte de expirarea primului an de reședință.

Ce documente trebuie să prezint pentru a face conversiunea/ recunoaşterea permisul străin?

- paşaportul;
- permisul de şedere;
- un document de identitate italian (cartea de identitate italiană);
- carnetul de conducere străin în original, valabil şi o copie a acestuia (cu traducere la tribunal şi/sau declaraţie consulară, obligatoriu pentru

carnetele mai mari de tip B, cu semnătura legalizată la Prefectură),
- certificatul de rezidenţă (se poate face o declaraţie pe propria răspundere);
- 1 certificat medical cu fotografie în formular tip cu timbru fiscal (vizita medicală în acest scop trebuie efectuată la o structură sanitară publică-ASL, sau la o şcoală de şoferi) eliberat cu mai puţin de 6 luni de la data prezentării cererii conversiunii/recunoașterii;
- declaraţie pe cont propriu de a nu fi avut condamnări penale;
- 2 fotografii recente tip legitimaţie pe fundal de culoare deschisă şi cu capul descoperit, şi care să nu fie tipărite pe hîrtie termică.

Dacă nu am permis de conducere sau permisul pe care îl am nu este recunoscut?

Pentru a obţine un permis de conducere trebuie să te adresezi Centrului pentru Motorizare Civilă sau să te înscrii la o Şcoală de Şoferi şi să susţii examenele de teorie şi practică. Pentru a te înscrie la şcoala de şoferi sînt necesare:
- paşaportul;
- permisul de şedere;
- certificatul de rezidenţă;
- o fotografie tip legitimaţie.

Cum pot obţine o nouă copie a permisului meu de conducere?

Dacă se pierde, se distruge sau îţi este furat permisul de conducere, în două zile de la constatare trebuie să faci o declaraţie către organele de poliţie şi să completezi un formular pe care va fi aplicată o fotografie autentificată. Poliţia îţi va elibera un permis de condus provizoriu valabil pentru 90 de zile.Dacă ţi-a fost emis permisul de conducere provizoriu, chiar dacă îţi regăseşti permisul original, acesta nu mai este valabil.

Pot conduce automobilul meu în Italia?

Conform legii italiene, automobilele înregistrate în străinătate pot circula pe teritoriul italian pentru un an, dacă este importată în mod provizoriu. Dacă ai rezidenţa în Italia (obligatorie pentru cine rămîne mai mult de 1 an), trebuie s-o importi şi s-o înregistrezi la PRA (Registrul Public Automobilistic).

Dacă m-am stabilit în Italia pot cumpăra un automobil?

Da şi este obligatoriu să stipulezi o asigurare în aceste cazuri:

- dacă ai rezidenţa în Italia şi ţi-ai adus automobilul din ţara ta în Italia;
- ai rezidenţa în Italia şi ai cumpărat un automobil în Italia.

Adresează-te unei agenţii de asigurări pentru a-ţi asigura automobilul.

asocierea

asocierea

Libertatea de asociere

Libertatea de asociere este tutelată de legea italiene. Este permisă asocierea pentru scopuri care nu sînt interzise de lege; in mod particular se poate:
- constitui o asociaţie;
- adera la o asociaţie;
- renunţa la dreptul de a face parte dintr-o asociaţie.

Fundarea unei asociaţii

Ce activităţi poate desfăşura o asociaţie?

Orice tip de activitate care să nu fie contrară legii penale.

Se acordă stimulente asociaţiilor?

Asocierea este stimulată dacă favorizarea integrarea cetăţenilor străini în comunitatea locală: în acest scop a fost creat, în cadrul Ministerului Muncii, și Politicilor Sociale-Direcţia Generală pentru Imigraţie, Registrul Naţional al Asociaţiilor.

Ce condiţii sînt necesare în vederea înscrierii în Registrul Naţional al unei asociaţii?

Se pot înscrie asociaţiile cu “caracter naţional”, adică cele care desfăşoară activităţi în cel puţin cinci regiuni şi 20 de provincii italiene.

Cum este constituită o asociaţie?

Este constituită de un grup de persoane care se reunesc cu scopuri sociale, culturale, de asistenţă, de mediu etc.

ATENŢIE:
nu există o limită în ceea ce priveşte numărul minim de persoane care pot forma o asociaţie, pot fi doar două. Activităţile comerciale, în schimb, sînt reglementate.

Care sînt elementele necesare pentru a constitui o asociaţie?

Orice grup tinde a fixa regulile care disciplinează activitatea.
Constituirea unei asociaţii poate avea loc atît în formă scrisă, cît şi prin

asocierea

acord oral.
Numai asociaţiile constituite în formă scrisă poate desfăşura o activitate remunerată, accedere la înlesniri şi/sau contribuţii publice, se pot înscrie în registrele Organizaţiilor de Voluntariat etc. În plus, dacă constituirea asociaţiei este redactată în forma unui act public şi/sau ca act privat autentificată şi/sau înregistrată, se pot obţine avantaje de tip fiscal.

Cum poate fi constituită o asociaţie în formă scrisă?

Este necesară redactarea unui Contract de Asociaţie.
Contractul de Asociaţie este format din 2 documente, care formează însă un act unitar şi sînt:

- statutul;
- şi actul de constituire.

Ce anume este un statut?

Este documentul care reglementează viaţa în asociaţie, specificîndu-i scopul social, regulile de formare a organelor colegiale, pentru alegerea unui preşedinte pentru reglementarea şedinţelor asociaţiilor, pentru a redacta bilanţul.

Ce este un Act de Constituire?

Este un document care atestă naşterea unei asociaţii şi îi stabileşte datele de înregistrat indicînd: sediul social, membrii fondatori, data naşterii asociaţiei.
Trebuie semnat de membrii fondatori, care declară că se asociază urmărind un scop legal.

Ce trebuie trecut în statut?

- numele şi sediul asociaţiei;
- se specifică dacă are scop de profit sau non-profit;
- obiectul social, dacă este de ajutorare sau solidaritate;
- condiţiile pentru admiterea membrilor;
- normele ce privesc comportamentul membrilor;
- indicaţiile asupra patrimoniului şi asupra intrărilor;
- organismele asociative (consiliul director, adunarea);
- normele de funcţionare a organismelor asociative (în special, pentru consiliul director şi adunarea, modalităţi de convocare, deliberări);

- perioada de activitate socială şi termenii de raportare;
- modalităţile de desfiinţare ale asociaţiei.

Cînd se poate vorbi de act public şi de act particular?

Dacă documentul este redactat în prezenţa unui notar şi este înregistrat de către acesta la Oficiul de Registru se vorbeşte despre un act public;dacă în schimb este redactat de membrii asociaţiei este un act particular, care poate fi înregistrat sau nu şi ale cui semnături pot fi autentificate eventual de către un notar.

Ce diferenţă este între înregistrarea publică şi cea particulară?

Diferenţa principală constă în faptul că numai într-un act public se poate cere în viitor recunoaşterea asociaţiei, devenind deci o persoană juridică.

Care sînt asociaţiile recunoscute?

Cele care au obţinut un "decret" de recunoaştere -care este un act oficial din partea statului- care este necesar în vederea obţinerii autonomiei de patrimoniu a asociaţiei.
Asta înseamnă că asociaţia poate răspunde pe cont propriu în ceea ce o priveşte şi devine persoană juridică.

Care sînt asociaţiile nerecunoscute?

Sînt acelea care se bucură de o autonomie patrimonială şi de o responsabilitate limitată; deci dacă patrimoniul asociaţiei nu este suficient să satisfacă obligaţiile luate, pentru diferenţa care rămîne răspund, cu patrimoniul propriu, persoanele fizice care fac parte din ele.

Care este modalitatea de recunoaştere a asociaţiei?

Persoanele interesate trebuie să prezinte, la prefectura din provincia în care este stabilit sediul societăţii, o cerere semnată de către persoana fondatoare, avînd în anexă actul de constituire.
Valoarea patrimoniului trebuie demonstrată prin documente care se anexează la cerere.

De cît timp este nevoie pentru ca o asociaţie să fie recunoscută?

Autoritatea guvernamentală are la dispoziţie o limită de 120 de zile pentru a decide dacă să înscrie sau nu asociaţia; acest termen poate fi extins pînă

la o perioadă de 180 de zile atunci cînd prefectura semnalează absenţa unor documente sau alte probleme.

Ce se poate face în cazul în care asociaţia nu este recunoscută?

Dacă este refuzată înregistrarea asociaţiei, se poate face un recurs administrativ.

Asociaţia poate avea un cod fiscal?

Da. Este necesară comunicarea la Oficiul pentru Impozite Directe a"naşterii" acestei asociaţii noi. Oficiul va elibera un cod fiscal.

La ce este necesar un cod fiscal?

Codul fiscal este indispensabil în vederea:
- achiziţionării de bunuri cu factură;
- trecerii în numele asociaţiei a unor bunuri imobiliare (prin intermediul reprezentantului legal);
- încheierii unor contracte de închiriere;
- cererii de contribuţii şi/sau rambursarea cheltuielilor instituţiilor;
- obţinerii de compensări etc.

Anumite forme de asociere

Ce sînt asociaţiile cu scop de promovare socială?

Este vorba de asociaţii care desfăşoară activităţi de utilitate socială, în beneficiul celor înscrişi şi a colectivităţii.

Ce activităţi sînt considerate de utilitate socială?

Binefacere, promovarea culturii şi artei, protecţia şi valorizarea mediului, educaţie şi pregătire profesională, sport amatorial, protecţia drepturilor civile etc.
Asociaţiile de promovare socială sînt regulamentate prin legea 383/00.

Ce sînt organizaţiile de voluntariat?

Legea defineşte ca activitate de voluntariat cele desfăşurate fără scop de profit şi cu scop de solidaritate.
Organizaţiile de voluntariat pot lua orice formă juridică, compatibilă cu

scopul de solidaritate. Foarte des, forma juridică este aceea de asociaţie. Se bazează pe activităţi gratuite, chiar dacă au angajaţi sau colaboratori necesari desfăşurării activităţii.
Organizaţiile de voluntariat sînt reglate prin legea 266/91.

Ce sînt organizaţiile non-guvernamentale (ONG)?

Îşi desfăşoară activitatea în domeniul cooperării internaţionale cu ţările în curs de dezvoltare. ONG-urile care prin lege pot lua forma juridică de asociaţie sau de fundaţie, trebuie să ceară recunoaşterea din partea Ministerului Afacerilor Externe pentru a putea fi incluse în proiecte de dezvoltare finanţate cu fonduri publice.
ONG-urile sînt reglate prin legea 49/87.

Ce anume înseamnă organizaţie no-profit cu scop social (ONLUS)?

Obţinerea calificării ONLUS consimte organizaţiei să aibă înlesniri din punct de vedere fiscal, care privesc atît regimul fiscal al organizaţiei, cît şi cel al participanţilor săi.
Regimul fiscal ONLUS se aplică în mod automat organizaţiilor de voluntariat înscrise în registrele regiunii şi cooperativelor sociale.

Ce înseamnă organizaţie non-profit?

No-profit (sau fără scop de profit) este o organizaţie în interiorul căreia cîştigul nu poate fi împărţit între membrii dar trebuie reinvestit în activitarea organizaţiei sau destinat scopurilor înscrise în statutul asociaţiei.

Finito di stampare nel mese di settembre 2009
dalla tipolitografia CSR
Via di Pietralata, 157 - 00158 Roma
Tel. 064182113 (r.a.) - Fax 064506671

